

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1. stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2. stolp, peti vrsta
nad 45 mm višine
po 250, večji po 300
in 3. stolp, peti vrsta
v uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
četrta po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cokovi
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Lep napredek Mohorjeve družbe

Knjige Mohorjeve družbe se razpošiljajo že ves november. Sedaj je na vrsti lavantinska škofija. Iz Koledarja za l. 1930. povzemo, da je družba od lanskega leta napredovala za 2356 udov. Pri tem nas prav posebno veseli dejstvo, da je letos Mohorjeva družba prvič po prevratu napredovala prav povsod, kamor je bila doslej prodrla. (V pregledu udov na str. 126 izkazuje sicer »razne države« 42 udov manj nego lani, toda opomba glede Nemčije in Francije na str. 124 nam kaže, da je to nazadovanje samo navidezno, ker Družba ni pravočasno dobila imen posameznikov, dočim je v resnici tudi v Nemčiji in Franciji napredovala za kakih 200 udov.) Napredovala je naša Koroška za 91 udov, lavantinska škofija za 989 udov, ljubljanska za 745, Amerika kar za 497 in celo Afrika za 15 udov. Število Mohorjanov v Zagrebu je poraslo za 23, kar je sicer malo, a vendar — napredek je tu in ž njim upanje po še večjem razmahu.

Katerega napredka Družbe smo pa pri tem najbolj veseli? Morebiti napredka v lavantinski škofiji, ki je število mohorjanov povečal okroglo kar za 1000? Zelo ljub nam je ta tisoč, Bog živi vse, ki s njim pripomogli — a najljubši nam je napredek Družbe med tistimi Slovenci, ki jih ni doma... Z bridkostjo smo gledali lansko leto v Ameriko: na tisoče mohorjanov je včasih bivalo tam, lanski Koledar jih je izkazoval samo še 507. Letos se je število zopet dvignilo na dober tisoč. Naj bo tudi od naše strani izrečena prisrčna zahvala vsem prijateljem naše knjige tostran in onstran morja, ki se jim imamo zahvaliti za to poživitev zveze med Ameriko in domovino!

Ni manjše ni naše veselje nad tem, da se je zaustavilo nazadovanje števila mohorjanov na Koroškem. Ko smo pred letom dni z veseljem ugotavljali splošen napredek Mohorjeve družbe, smo morali obenem priznati, da na Koroškem še vedno nazadujemo, sicer počasi, a neprestano leto za letom od leta 1925. Takrat smo zadnjikrat šteli na Koroškem nad 3000 mohorjanov. Leta 1926. smo padli na 2839, l. 1927. na 2735, l. 1928. na 2659 in lani na 2483. Ali bomo po tej poti padli tudi pod 2000, tudi pod — 1000...? Letos se je padanje ustavilo; celo porast članov moramo ugotoviti: 91 več jih je nego lani, tako da šteje letos krška škofija 2574 mohorjanov. Daleč smo sicer še od l. 1919., ko je štela krška škofija (takrat je bila še nekoliko obsejnejša) kar 7226 mohorjanov, a padanja je konec — upajmo, da trajno!

Koledarjev Kolednik, ki si nam letos tako lepo za koledoval o raztresenih udih našega narodnega telesa, o bratih, ki so nam ne brez naše krivde izginili tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji..., le koleduj še in zbiraj okrog Družbe naš narod ter nas uči neprestano, da je naš narodni gmetni in duševni obstanek »odvisen od naše ljubezni, od našega dela in od našega poštenja«.

Kar se tiče posebej Mohorjeve družbe v Sloveniji, je objavil lanski Koledar nadvse zanimivo in poučno statistiko, kako je razširjena Mohorjeva družba v posameznih župnijah. Iz nje smo razvideli, da je bilo lani v Sloveniji v članjenega 4.099 odst. vsega prebivalstva v Mohorjevi družbi, in sicer v ljubljanski škofiji 4.757%, v lavantinski pa 3.535 odstotkov. V vsej Sloveniji je prišel 1 mohorjan povprečno na vsake 25 prebivalcev, in sicer v ljubljanski škofiji na 21, v lavantinski pa na 28. Kako je pa v tem oziru letos? Letošnji Koledar žal te statistike nima, čeprav bi jo po našem najtrdnjšem prepričanju moral imeti vsako leto. Pač pa je dobil tako statistiko naš list in jo objavlja na sedmi strani. Iz nje razvidijo bralci, da je letos 4.318% vsega prebivalstva v Sloveniji v Mohorjevi družbi, da pride torej 1 mohorjan že na 23 prebivalcev, in sicer v ljubljanski škofiji (4.961%) že na 20 prebivalcev, v lavantinski (3.767%) pa na 26.

Katera župnija je pa v kaki škofiji in v kaki dekaniji na prvem mestu, o tem poročamo na drugem mestu.

Prof. Jovanović — oproščen

Belgrad, 22. nov. AA. Danes o pol 12 je bila izrečena v državnem sodišču za dr. Arčilo dr. Jovanovića, profesorja vseh učilšč v Belgradu. Sodišče je dognalo, da dr. Jovanović ni kriv za dejanja, zaradi katerih je bil obtožen, in ga je zato oprostil vsake kazni.

Sestanek jugoslovanskih katoliških in pravoslavnih škofov

Audijence v dvoru — Razprave o konkordatu

Belgrad, 22. novembra. (Tel. »Slov.«) Jugoslovanski škofje so imeli danes dopoldne ob pol desetih razgovor s prosvetnim ministrom v odseku za verske šole. Ob pol 11 so bili v kmetijskem ministru, kjer so razpravljali o agrarni reformi.

Nato se je vršil skupen sestanek jugoslovanskih škofov s člani svetega sinoda. Na tem sestanku so bili vsi štirje jugoslov. škofje, dalje izmed pravoslavnih patriarh, črnogorski metropolit Dožić, bitoljski škof Cvijović, dalje škof iz Sremskih Karlovcev, dr. Lepić, ter mostarski pravoslavni škof. Reprezentanca pravoslavne in katoliškega episkopata je razpravljala o cerkveno političnih vprašanjih, ki tangirajo tako eno, kakor tudi drugo veroizpoved.

Ob pol petih so se jugoslovanski katoliški škofje zglasili v predsedstvu vlade, potem ko so imeli v belgrajski škofiji skupno kon-

ferenco. V predsedstvu vlade so razložili potrebe cerkve in poudarili stališče cerkve k vsemu trenutnemu zakonodajnemu delu vlade.

Ob šestih so bili škofje sprejeti v avdienco na dvoru. Po njihovi skupni avdijenci je bil sprejet še posebno zagrebški nadškof dr. Bauer.

Jutri se bo vršila kratka konferenca na tukajšnji nuncijaturi, kjer se bo razpravljalo o vprašanju konkordata.

Belgrad, 22. novembra. (AA) Predsednik ministrskega sveta in minister notranjih del general Peter Živković je sprejel danes ob 16.15 v svojem kabinetu zagrebškega nadškofa dr. Anteja Bauerja, ljubljanskega škofa dr. Bonaventuro Jegliča, splitskega škofa dr. Bonifačija in belgrajskega nadškofa dr. Rafaela Rodića. Obisk je trajal 45 minut. Jugoslovanski škofje.

Atentat na ekspresni vlak

Blizu bolgarske meje postavili bolgarski komitaši na progo štiri peklenške stroje — Dva sta eksplodirala, drugi bili pravočasno odkriti — Od prve eksplozije se iztiril tovorni vagon mednar. vlaka

Belgrad, 22. nov. AA. Agencija »Avala« je prejela na pristojnem mestu naslednje informacije: Dne 21. t. m. ob 11.40 je bil pri Caribrodu v bližini bolgarske meje poskušen atentat na mednarodni vlak, ki je krenil iz Pirota v Sofijo. Na železniško progo je bil postavljen peklenški stroj. Ko je lokomotiva privozila do peklenškega stroja, je le-ta eksplodirala. Lokomotiva in železniška proga sta bila nekoliko poškodovana, potniški vozovi pa so ostali nepoškodovani, a voz za prtljago je iztiril. Čuv. ji proge, ki so bili v bližini, so opazili skupino 8—10 ljudi, bežečo proti bolgarski meji! Čuv. ji so začeli streljati nanje, nakož so le-ti na umiku odgovorili s strelji iz pušk. Dvi so našli na tem mestu 16 izstrelkov pušk sistema Manlicher, s katerimi so oboroženi

bolgarski komitaši. Po tem atentatu so našli v bližini postavljeni peklenški stroj z 20 m netilne vrvice. Dvi ob 5 so na istem mestu slišali ponovno hudo detonacijo ter ugotovili, da je eksplodiral drug peklenški stroj, ki je bil tempiran tako, da je moral eksplodirati dvi ob 5. Pričakujoč, da so v bližini še drugi peklenški stroji, so oblastva pri pregledu terena našla četrti peklenški stroj, ki pa je bil tempiran za 6. uro. Stroj so takoj demontirali. Pri natančnem pregledu so oblastva dognala, da je bilo razstrelivo ovito v del bolgarskega pisma in košček papirja tobačnega omota, ki je nosil naslov tobačne tvornice v Sofiji. Organizirani oddelki so zasledovali razbojnike tik do bolgarske meje. Potniki so nadaljevali pot v Sofijo z zakasnitvijo 2 in pol ure.

Tovorni vlak se iztiril

Belgrad, 22. novembra. (AA) Včeraj 21. t. m. ob 11 dopoldne je na progi Lajkovac—Čačak pri km 93.00 med Lackovicom in Bogovadžami iztiril tovorni vlak št. 363 s 14 potniškimi in tovornimi vozovi s privatnimi pošiljkami, med temi je bilo 8 vozov natovorjenih z lesom. Lokomotiva in furgon sta se prevrnili, ostali vozovi pa so bili nekoliko poškodovani, ker so zadeli drug ob drugega. Takoj po nesreči se je strojevodja stražnje lokomotive odpravil do bližnje postaje Lackovica, da poroča pristojnemu oblastvu o nesreči. Dežurni uradnik postaje Lackovica je v dveh urah sestavil pomožni vlak, s katerim so krenili železniški zdravnik, šef postaje, inženir in pomožna oseba na kraj nesreče. Kmalu za tem je prispela tudi komisija iz Čačka, v kateri so bili šef službe in nje-

gov pomočnik in šef sekcije. Zaradi iztirjenja se je smrtno ponesrečil kurjač Dragomir Rakić iz Lajkovca. Težje sta poškodovana Nikola Damjanović iz Mladenovca in strojevodja Dimitrije Januško iz Lajkovca. Lažje poškodbe sta dobila zavrata Dušan Dragojlović iz Mladenovca in Božidar Cirić iz Molinovića, okraj Podgorski, pri Valjevu. Ranjenci razen Cirića so bili prepeljeni v valjevsko državno bolnico. Zaradi te nesreče je bil promet na tej progi prekinjen. Proga bo v najkrajšem času razčiščena. Na kraj nesreče je bila odposlana komisija, da dožene vzroke nesreče in oceni škodo. Zaenkrat je mogoče ugotoviti, da blago ne bo trpe lo škode in da gre samo za škodo, ki je bila povzročena na vozni objektih.

Novi zakoni

Kralj podpisal in proglasil stečajni zakon, zakon o prisilni poravnavi izven stečaja in zakon o uveljavitvi stečajnega zakona

Belgrad, 22. novembra. (AA) Nj. Vel. kralj je danes na predlog ministra pravde in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta podpisal in proglasil stečajni zakon za kraljevino Jugoslavijo. Zakon ima 190 paragrafov in bo stopil v veljavo z dnem priobčitve v »Službenih Novinah«, a dan obvezne moči bo določen s posebnim zakonom.

Belgrad, 22. novembra. (AA) Nj. Vel. kralj je danes na predlog ministra pravde in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta podpisal in proglasil zakon o prisilni poravnavi izven stečaja. Zakon ima 175 paragrafov in stopi v veljavo z dnem priobčitve v »Službenih Novinah«, dan, ko dobi

obvezno moč, pa bo določen s posebnim zakonom.

Belgrad, 22. novembra. (AA) Nj. Vel. kralj je danes na predlog ministra pravde in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta proglasil in podpisal zakon o uveljavitvi stečajnega zakona in zakona o prisilni poravnavi izven stečaja. Po določbah tega zakona dobita stečajni zakon za kraljevino Jugoslavijo in zakon o prisilni poravnavi izven stečaja obvezno moč za vso državo s 1. majem 1930. Sam zakon o uveljavitvi stečajnega zakona in zakona o prisilni poravnavi izven stečaja pa stopi v veljavo, ko bo priobčen v »Službenih Novinah«, obvezno moč pa dobi s 1. majem 1930.

Zastopniki Belovara pri Živkoviću

Belgrad, 22. novembra. (AA) Predsednik ministrskega sveta in minister notranjih del general Peter Živković je danes ob 11.20 sprejel odposlanstvo 30 članov pod vodstvom občinskega načelnika v Belovaru Gustava Lava. V odposlanstvu so bili člani občinskega sveta iz Belovara ter zastopniki okoliških kmečkih naselij. Vodja odposlanstva Gustav Lav je pozdravil predsednika vlade z izbranimi besedami in se zahvalil Nj. Vel. kralju, kakor tudi njegovemu prvemu sodelavcu in šefu kraljevske vlade generalu Živkoviću za zgodovinske čine z dne 6. januarja in 3. oktobra. Svoj govor je zaključil z izjavo podaniške zvestobe. Pred-

sednik ministrskega sveta se je v razgovoru s posameznimi člani odposlanstva zanimal za gospodarsko stanje in napredek Belovara in okoliškega prebivalstva ter objubil, da bo s svojo strani storil vse za kulturni in gospodarski napredek Belovara in njegove bližnje in daljne okolice.

Belgrad, 22. nov. AA. Minister poljedelstva dr. Oton Frangeš je postavil pri banski upravi dravske banovine za višjega poljedelškega pristava v 7-I g. Vilka Zagarja, prof. srednje poljedelske šole v Vukovu, doleži v 8-I.

Sprememba obč. zakona

Belgrad, 22. novembra. (AA) Nj. Vel. kralj je danes na predlog ministra notranjih del podpisal zakon o izpremembah zakona z dne 6. januarja 1929 o izpremembah zakona o občinskih in oblastnih samoupravah.

§ 1. Čl. 2 se izpremeni in slove: »Predsedniki in podpredsedniki (mestni načelniki in podnačelniki) občin mesta Belgrada, Zagreba in Ljubljane se postavljajo in odstavljajo s kraljevskim ukazom na predlog ministra notranjih zadev, ostali člani občinskih uprav pa s sklepom ministra notranjih zadev.«

§ 2. Čl. 4 se izpremeni in slove: »Pristojnost občinske uprave ostane tudi v bodoče kakor predvideva dosedanj zakon (uredbe, statuti) o občinah, a število članov občinske uprave predpisuje minister notranjih zadev.«

§ 3. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

Zdravniška zbornica v Ljubljani ostane nespremenjena

Belgrad, 22. nov. (Tel. »Slov.«) Socijalno ministrstvo je izdalo razpis, ki se tiče »zdravniške zbornice«. V smislu razdelitve države na banovine, bo odslej na prejšnji devet zdravniških zbornic, ki se bodo nahajale v središčih banovin. Poleg teh bo deseta zdravniška zbornica za okraj Belgrad, Zemun in Pančevo. Vsi zdravniki morajo biti člani zdravniških zbornic.

Oddora zdravniške zbornice v Ljubljani in Zagrebu hkrati z disciplinskim sodiščem, ostanejo še nadalje v funkciji, dokler jima ne preteče redna perioda in to radi tega, ker so se meje sedanje dravske in savske banovine krile vsaj v splošnem s teritorijem prejšnjih zdravniških zbornic s sedežem v Ljubljani in Zagrebu.

Poslovni red kazenskih sodišč

Belgrad, 22. nov. AA. Minister pravde dr. Milan Sršić je podpisal uredbo o poslovnem redu za redna kazenska sodišča in uredbo o poslovnem redu za državna tožilstva.

Napredovanje sofijskih pogajanj

Sofija, 22. nov. AA. Bolgarska agencija poroča, da je bil po današnji seji jugoslovansko-bolgarske konference objavljen tale komunikat: Na današnji seji pod predsedstvom g. Šapionića sta obe delegaciji nadaljevali s proučevanjem načina likvidacije dvolastniških posestev. Dosežen je bil sporazum o definiciji pojma »dvolastniška posestva« in pojma »dvolastnik«. Da se omogoči potrebna klasifikacija, bodo seje odložene za dva dni.

Drobne vesti

Podpisan je zakon, s katerim se profesorji kmetijskih šol prevedejo po zakonu o srednjih šolah na plačo srednješolskih profesorjev.

Triglav, društvo belgrajskih Slovencev, je imel danes svoj občni zbor.

Zagreb, 22. nov. (Tel. »Slov.«) Danes ob pol trinajstih je umrl v starosti 85 let Milan Krešić, generalni tajnik trgovske in obrtno-zbornice v Zagrebu. Pokojni Krešić si je pridobil velike zasluge za zagrebško trgovsko zbornico in je ob priliki njene 50-letnice izdal obširen historijat. Bil je ustanovitelj prvih hrvatskih trgovskih listov. Tako je leta 1875. pokrenil akcijo za izdavanje »Trgovskega lista«, l. 1883. »Obrtnika, l. 1896. lista »Trgovski i obrtni svijet« in bil je sploh sotrudnik mnogih drugih hrvatskih gospodarskih in trgovskih listov. Aktivno je deloval pri Jugoslovanskem Lloydju, pri hrvatskem Lloydju, pri bankarstvu itd. Izdal je tudi mnogo prevodov iz tujih jezikov. Bil je odlikovan od Nj. Vel. kralja Aleksandra z redom svete Save II. reda in z redom zlatega Orla II. reda. Francija ga je odlikovala z redom viteza častne legije. Belgija pa ga je odlikovala z redom viteza Leopolda II.

Zagreb, 22. nov. (Tel. »Slov.«) Finančni odsek zagrebškega občinskega sveta je odobril najetje posojila iz kaldermiskega fonda v skupnem znesku Din 18 milijonov. Ta svota se bo porabila za gradnjo carinskih in poštinih skladišč in za urejevanje ceste, ki vodi do carinarnice.

Split, 22. nov. (Tel. »Slov.«) V Splitu je dopotoval generalni ravnatelj Suzorja, g. Glasar in komisar ing. Camelutti. Namen njihovega potovanja je najti v Splitu prostor ali že postavljeno zgradbo, ki bi bila primerna za sanatorij.

Atene, 22. nov. (Tel. »Slov.«) Listi poročajo, da se hoče 50.000 grških kmetov, ki so se naselili v Kavkazu, vrniti domov. Grški konzul v Moskvi je izstavil že 8000 potnih listov.

Pozitivno delo ljubljanske oblasti

Delo gradbenega oddelka.

Med najvažnejše posle tega oddelka je spadala gradnja in vzdrževanje deželnih cest in mostov. V ljubljanski oblasti je dolžina deželnih in okrajnih cest prevezljiv v upravo od Gradbene direkcije, znašala ob prevzemu 2700 km. Od države je pa prevzela v upravo ljubljanska oblast 65 km bivših državnih cest.

Ob času prevzema so se nahajale vse ceste v izredno slabem stanju. Glavni vzrok temu je bila, da država, ki je posredovala sicer deželne doklade, katere je uporabljal pred vojno deželni odbor kranjski za vzdrževanje cest, od leta 1921, počenši ni plačevala redno zakonitega dve tretjinskega prispevka za vzdrževanje cest, tako da znaša dolg države cestnim okrajnim odborom ob koncu leta 1927. nad 16.000.000 Din.

Od prevrata počenši se je število cestarjev tako zmanjšalo, da je bilo v začetku leta 1928, ko je občinski odbor prevzel ceste v svojo upravo, zasedenih na vseh 2700 km le 182 cestarskih mest.

Plače cestarjev so bile tako neznatne, da ni bilo mogoče zahtevati od cestarjev, ki so upravljalci cestne proge v dolžini preko 15 km, da bi vestno vršili svojo službo. Vseled pomanjkanja denarnih sredstev in prezadolžitve pa tudi cestni okrajni odbori s svojimi 400—500% dokladami niso mogli vzdrževati cest v dobrem stanju.

Občastna samouprava je v teku svojega kratkega obstoja dosegla, da so se deželne ceste v Sloveniji izredno izboljšale. Za vzdrževanje cest se je izdalo v tem času kar dve tretjinske prispevke cestnim odborom nad 10.000.000 Din. Pri tem niso vsi prispevki, ki jih je kril cestni okrajni odbor s svojimi dokladami, oziroma z doprinosi za prekomerno uporabo cest. Tudi ti doprinosi so v nekaterih okrajih izdati.

Število cestarjev se je zvišalo od 182 na 400 ter so se izboljšale plače tako, da je bilo mogoče od cestarjev zahtevati, da vestno vrše svojo službo. Ko se je izdeloval

novi cestni zakon.

je gradbeni oddelak mnogo pripomogel, da je bila ta boljša, kakor prej. To je bilo mogoče doseči na ta način, da je imel gradbeni oddelak že v detajlu izdelan osnutek cestnega zakona, ko je prišel pri prvem zakonodajstvu v razpravo ta zakon. Pripravljeni so tudi pravilniki, ki naj urede poslovanje cestnih odborov z ozirom na novi cestni zakon.

V kratki dobi obstoja občastnega odbora so bile popravljene skoraj vse povadenejske poškodbe, povzročene na deželnih cestah s poplavinami v letih 1924—1926.

Kaj se je zgradilo.

Popravljeni so poškodbe na Jezerski državni cesti, uničeni po povodnji leta 1926, za kar je bilo treba preko 663.000 Din. Popravljen je cesta v selški in poljski dolini, cesta proti Zirem in proti Lučam. To je veljalo nad 800.000 Din.

Gradi se cesta Polhov gradec—Zalog. Stroški za to cesto, ki bo v najkrajšem času dogotovljena, bodo znašali približno 1.200.000 Din. Popravljen je po povodnji uničena cesta Zeleniki—Petrovo brdo.

Občastna samouprava pa ni le vzdrževala obstoječih cest, marveč je tudi gradila celo vrsto novih cest in mostov ter prelagala klanec na cestah.

Poleg zgoraj navedenih cest je dograjena in izročena prometna cesta Kostanjevica—Crnca vas v dolžini 7 km, gradbeni stroški bodo znašali okoli 1.600.000 Din. Kolavdirana je že cesta Markovec—Viševk. Dograjena je cesta Hinje—Smuka v dolžini 3,5 km. V zgradbi je preložitven klanec pri Ambrašu in klanec na cesti Vinica—Zilje. Izvršena je preložitven klanec pod gradom na Mirni, kakor tudi preložitven klanec na cesti Zbure—Zaboršt. Ze skoro dograjena je cesta iz Semca na kolo-dvor. Stroški za to cesto bodo znašali približno 700.000 Din.

V višnjegorskem okraju je že skoraj dograjena cesta od Višnje gore do Brezovega v dolžini 2300 m.

Prelagajo se klanec na cesti Impolca—Študenec in klanec pri Goleku v krškem okraju.

Dograjena je na Gorenjskem cesta Mlake—Tenetišče v dolžini 2265 m. V novomeškem okraju se je preložil klanec pri Ločni ter klanec v Soteski. Izvršila se je preložitven klanec na cesti Nemška vas—Poljane. Cesta Radobova vas—Selo je tudi zgrajena že preko 1 km. Popravljen je cesta pri kraljevem dvoru na Bledu.

Zgrajeni mostovi.

V kratki dobi obstoja občastne samouprave je bila zgrajena cela vrsta mostov. Največji od teh je most v Skojski Loki, ki bo v kratkem dograjen in bodo znašali stroški preko 650.000 Din. Prometu je bil izročen most čez ršato v Mostah pri Kamniku, ki je veljal 200.000 Din. V Bohinju se je zgradil preko potoka Jereke v Bitnjah nov železobetonski most. Na cesti Markovec—Viševk sta dva mostova; eden od teh ima razpeta 22 m. Oba sta že dograjena. Na cesti Mlake—Tenetišče se nahaja most z razpetic 13,40 m. Napravljen je nov lesen most na belonskih stebrih čez Krko pri Smihetu in čez Krko pri Zagradu. V velikoliškem okraju se je zgradil most čez Rebrov v Rebu. Napravljen je nov železobetonski most čez Knašnov kanal v Novorajskih gorah. Na cesti Zagorje—Medija se zgradi nov železobetonski most v razpeticu 10 m.

Poleg teh mostov je izvršil gradbeni oddelak tudi normalne za mostove do 4,5 m razpeta in so na podlagi teh normalno dogradili cestni okrajni odbori Bistrica dva mostova, Ljubljana okolica en most. Kranj en most. Laško sedem mostov. Izdelanih je bilo tudi cela vrsta načrtov za občinske mostove, ki so se zgradili s prispevkom občastne samouprave.

K vsem navedenim cestnim in mostnim zgradbam na deželnih cestah je prispevala občastna samouprava 50%, ostalih 50% pa okrajni cestni odbori.

Cesta Skojska Luka—koločvor, ki je bila že tako uničena, da je bil po njej promet skoraj nemogoč, je bila tako popravljena in zvaljana, da je sedaj sigurno najlepša cesta v banovini. V najkrajšem času bo tudi končano valjanje na cesti Rakke—Cerinica.

Za popravne raznih občinskih cest in mostov je bilo dovoljenih podpor občinam preko 500.000 dinarjev.

Hidrotehnični oddelak

pri gradbenem oddelku je napravil celo vrsto načrtov za razne vodovode ter vršil nadzorstvo pri zgradbi vodovodov. Tako je v celoti bilo izdelanih pri tem oddelku 14 načrtov za vodovode, od katerih se pet vodovodov in sicer vodovod v vasi Gor. Jezero, vodovod v Višnji gori, vodovod v Radovljici, vodovod v Goricanah ter vodovod v Ponovcih že grade. Za razne vodovode in vodno prekrabo je pa izdala občastna samouprava iz svojih sredstev nadzor v znesku preko 302.000 Din.

Priprave „Heimwehra“ za državljansko vojno

Odkritja „Arbeiter Zeitung“ — Voditelji „Heimwehra“ pri jugoslovanskem in francoskem poslaniku

Dunaj, 22. nov. (Tel. Slov.) Oficielni heimwehrovski list »Die Freiheit« poroča, da so voditelji Heimwehra radi protiheimwehrovske kampanje v inozemstvu smatrali za potrebno, stopiti v stike z inozemskimi diplomatskimi zastopstvi na Dunaju. Tako je štajerski voditelj dr. Priemer pred par dnevi imel daljši razgovor z jugoslovanskim poslanikom, poveljni Heimwehra dr. Steidle pa s francoskim poslanikom. Vodstvo Heimwehra smatra sedaj, da bodo posebno oficielni jugoslovanski krogi dobili drugo sliko o položaju v Avstriji.

Dunaj, 22. nov. (Tel. Slov.) »Arb. Zeitung« objavlja danes senzacionalno tajač listino Heimwehra, ki govori o načrtu za zasedbo Innsbrucka, ter pravi list, da jamči za pristnost listine. Slični načrti obstojajo tudi za vse druge važne kraje, posebno za Dunaj. Listina pravi: Vse formacije, ki odhajajo na zbirališče, morajo vzeti s seboj strojnice. V mnogih občinah bi bilo koristno, pred pohodom v Innsbruck zajeti več talcev iz nasprotniških taborov, da se s tem prepreči nameravano požiganje itd. Vsak Heimwehrovec dobi prehrano za dva dni. Vsak oddelak ima dve do štiri rovnice, dva do štiri lomi, milice in eno težko kovaško kladivo. V navodilih za ulični boj se navaja: Ulični boj se vrši vedno na kratko daljavo in se konča večinoma z bojem mož proti možu. Nasprotnika je treba spretno zvabiti v zasede (z navideznim umikom itd.) V obrambi je treba ulice zapreti z barikadami, pred katerimi je treba postaviti razne ovire. Če je računati z daljšim trajanjem obrambe in če ulice ni betonirana, je treba izkopati strelske jame. Vsa nadstropja bližnjih hiš na obeh straneh ulice morajo zasedi dobri strelici, po možnosti na strehah, ter se priporoča, streljati iz kletnih oken pred barikado. Strojnice se morajo postaviti tako, da zadevajo nasprotnika od strani. Rezerve ne smejo biti preveč daleč zadaj. Proti oklopnim avtomobilom se je treba braniti s tem da se mečejo proti njim cunje, polite z bencinom in petrolejem in s tem, da se nasujejo črepinje steklenic in cvetličnih loncev. Ti predpisi, izdelani za državljansko vojno, jasno kažejo, kako se je stvar razvila pod vodstvom majorja Pabsta. K sreči pa je nevarna cona v Avstriji že prekoračena in optimizem. Schorove vlade se opira na zaupanje meščanskih strank in

nedvomno disciplinno zakonitih policijskih čet. Tirolsko vodstvo Heimwehra imenuje ta dokument »rafinirano ponaredbo«.

Heimwehrovci ne popuščajo

Dunaj, 22. nov. (Tel. Slov.) Heimwehrovci so izdali objavo, kjer izjavljajo, da ni res, da hoče zvezni kancelar dr. Schober kompromisnim putem uveljaviti svoje ustavne načrte. Dalje izjavljajo: Če socialni demokrati uvidevajo resnost položaja in če so voljni, sprejeti ustavni načrt brez protiuslug, so Heimwehrovci s tem zadovoljni. Če pa socialni demokrati tega znaka časa ne razumejo, bo zvezni kancelar dr. Schober že vedel, kaj ima storiti.

Heimwehr in Habsburžani

— Dunaj, 22. nov. (Tel. Slov.) Kolikor je bilo verovati trditvam italijanskega tiska, ki je ob priliki jugoslovanskega pisanja zoper Heimwehr entuziačno trdil, da ne obstoja na Dunaju nikakoli habsburška akcija, dokazuje najbolj Heimwehrov organ »Herzog«, ki je danes prinesel vest, da je glavno vodstvo cesarju zveste stranke, v kateri so verjetno tudi frankovski emigranti, poslalo jugoslovanskemu dunajskemu poslaniku pismo s pomenico polno protestov in zmerjanja na račun Jugoslavije. V spomenici se čiti habsburški dom, ki kot dinastija vendar ne obstoja. Ta vest dokazuje upravičenost trditve večine avstrijskega tiska, da na Dunaju obstoja skupina, ki hoče restavrirati habsburški dom, da je potrebno delati proti tem ostankom iz preteklosti, ki ogrožajo red in mir v srednji Evropi.

V tej zadevi je prinesel »Wiener Sonn. u. Montag Zeitung« karakterističen članek, v katerem pravi med drugim: Nerazumljivi in depasirani so napadi na poedine člane diplomatskega zbora, ki živijo na Dunaju. Če se trdi, da se Jugoslavija vmešava v notranje razmere Avstrije, moramo posebno naglasiti, da je ravno jugoslovanski poslanik ob vsaki priliki izražal svojo toplotno simpatijo za Avstrijo in izjavil željo, da avstrijska vlada in avstrijske stranke uspejo zakonitim putem rešiti vsa ustavna in druga notranja politična vprašanja. Schober ima prijateljske zveze z vsemi zunanjimi predstavniki, ki toplotno želijo politično samicjo Avstrije. Ne more se torej dovolj glasno naglašati, da se druge države ne vmešavajo v naše razmere.

Zarota proti boljševikom

Ukrajina si želi svobode — Sovjetski konzul streljal na demonstrante — Stroge odredbe za diplomatske uradnike

Moskva, 22. nov. (Tel. Slov.) V Ukrajini je GPU aretirala mnoge voditelje in člane organizacije, ki se imenuje »Zveza za osvoboditev Ukrajine«. S to zvezo je bila v stikih tudi razpuščena organizacija »Zveza ukrajinske mladine«. Delovanje teh organizacij datira iz časa, ko je obstojala še ukrajinska narodna vlada. Tema organizacijama se očita, da sta pripravljali teroristične akte proti sovjetskim uradnikom in da sta imeli zveze z inozemskimi vojnimi uradi. Razen tega sta po zatirjanju GPU delovali za vzpostavitev meščanskega režima in za zvezo Ukrajine z neko tujo državo, pri čemer je mišljena Poljska. Kot posebno obdolženi voditelji se imenujejo: član ukrajinske akademije znanosti profesor Eiremov, dalje neki bivši minister in voditelj socialistične-federalistične stranke, sedanjí glavnik ukrajinske cerkve Čehovski, ki je bil prej ministrski predsednik pod imenom Jura, ter bivši zunanji minister Milkovski.

Varšava, 22. nov. (Tel. Slov.) Radi zadnjih številnih aretacij v Ukrajini in radi komunistične propagande v vzhodni Galiciji in Voyniji so ukrajinski nacionalisti v Lvovu priredili velike protisovjetske demonstracije.

Bolgarija in vojna odškodnina

Solija, 22. novembra. (AA) Na včerajšnji seji sobranja je zahteval pred prehodom na dnevni red vodja demokratske stranke Malinov, naj se odpravi razprava o reparacijskem vprašanju, da bi mogla vlada podati parlamentu potrebna pojasnila, ker zanima to vprašanje vso bolgarsko javnost. Nato je vstal predsednik vlade Ljapčev in izjavil:

Glede reparacijskih dajatev Bolgarske obstojita dva načrta. Enega je izdelal odbor strokovnjakov v Parizu. Bolgarska vlada ga je ocenila za nesprejemljivega. Drugi predlog

Odsek za visoke stavbe

je izvršil adaptacijo občastne palače v Knafjevi ulici. Stroški za preureditev te palače znašajo okoli 1.500.000 Din.

Auerspergovca palača, v kateri se nahaja gradbeni oddelak, je poplačana prenovljena. Stroški za to preureditev so znašali preko 700.000 Din.

V opornem gledališču v Ljubljani je bila izvršena nova instalacija elektrike na odru. Ta instalacija z vsemi izvršenimi popravili je veljala preko 1.200.000 Din.

V umobolnici na Studenem se je zgradila kapelica in stanovanje za sestre. Stroški za te zgradbe in preureditve v bolnici so znašali preko 1.500.000 Din.

V splošni bolnici ljubljanski, ki je bila tudi zelo zanemarjena, v ženski bolnici in v občastnem

vzgojevališču so se izvršile različne adaptacije in popravke. Za popravilo fasade in za popravilo prostorov v deželnem dvorcu se je porabilo skoraj 200.000 dinarjev.

V bolnici v Brezjah se je zgradila stanovanjska hiša za sestre in za službenice ter so znašali vsi stroški s popravili v bolnici preko 1.500.000 dinarjev.

Grad Maša Luka se je spremenil v gospodinjstvo. Selo ter so adaptacije znašale preko 300.000 dinarjev.

V Ponovcih se preurejajo hlevi, na kmetijski šoli na Grmu se grade novi moderni svinjaki. Na Golniku se preureja sanatorij.

Vse te zgradbe je vršil gradbeni oddelak poleg ostalih rednih administrativnih poslov.

Clemenceau umira

Pariz, 22. nov. AA. Clemenceau umira. Zdravniki, ki ga zdravijo, so nočjo o pol 8 izjavili, da drži Clemenceauja pri življenju samo še vbrizgavanje kafe. Verjetnost, da preživi Clemenceau še 24 ur, je kakor ena proti tisoč. Prof. Jean ostane pri umirajočem francoskem državniku vso noč.

Nova zmaga Tardieuja

Pariz, 22. nov. AA. Na zahtevo predsednika francoske vlade Tardieuja je bila zavržena razprava o interpelaciji poslanca Franklin Bouillona o sarskem vprašanju s 93 glasovi večine. — Briand je postavil vprašanje zaupnice.

Zasedanje Sveta Društva narodov bo preloženo

Zeneva, 22. nov. (Tel. Slov.) Italijanski zunanji minister Grandi je poslal glavnemu tajniku Društva narodov Drummondu brzojavko, kjer opozarja na neskladnosti, ki bi se utegnile zgoditi, če bi se zasedanje Sveta Društva narodov vršilo ob istem času, ko se začne zasedanje pomorske konference. Grandi navaja v brzojavki: »Ker se zdi, da se datum 20. januarja ne more več spremeniti, in ker jaz ne bi rad zamudil zasedanja Sveta Društva narodov, bi Vam bil zelo hvaležen, če bi hoteli proučiti možnosti, da se zasedanje Sveta Društva narodov začne teden prej.« Iz te brzojavke je posneti, da v Svetu Društva narodov Italija ne bo več zastopal italijanski delegat Scialoja, temveč italijanski zunanji minister osebno, kar se v Zenevi splošno pozdravlja. S tem, da se zasedanje Sveta preloži od 20. na 13. januar, pa bi ne bilo nič pomagano, ker bi potem zasedanje Društva narodov kolidiralo z zaključkom haške konference, ki se bo težko končala do 13. januarja, če se začne 3. ali 5. januarja.

Težave mandataria Udržala

Praga, 22. nov. (Tel. Slov.) Počasni tempo pri sestavljanju nove češkoslovaške vlade povzroča splošno nervoznost. »Lidove Noviny« javljajo, da so češki agrarci danes zopet začeli direktna pogajanja z obema češkima socialističnima strankama in da bo Udržal, če se ta pogajanja razbijejo, vrnil svojo misijo.

Hlinka želi priti v vlado

Praga, 22. nov. AA. Slovaška ljudska stranka si še nadalje prizadeva priti v novo vladno kombinacijo. Klub poslancev in senatorjev Hlinkove stranke je prišlo v Pragi poslanca Labaja, da se pogaja s predsednikom ministrskega sveta Udržalom in ostalimi strankami večine. Klub je dal poslancu Labaju v to svrhu potrebna navodila. Odločitve o vstopu Hlinkove stranke v vlado še ni.

Spopadi med komunisti in socialisti

Bukarešta, 22. nov. (Tel. Slov.) V tovarni vžgalic v Temešvaru je prišlo včeraj do krvavih spopadov med socialističnimi in komunističnimi delavci. Komunisti so namreč vršili svojo agitacijo, socialisti demokrati pa so jih pri tem ovirali. Prišlo je do hudega pretepa s palicami in noži. Na obeh straneh je bilo ranjenih mnogo delavcev in delavk. Morala je priti močna policijska četa z 12 policijskimi psi, da je napravila red, kar se ji je posrečilo z veliko težavo. Aretiranih je bilo 17 delavcev.

Bruhanje vulkana

Pariz, 22. nov. (Tel. Slov.) Vulkan Mont Pelé na otoku Martinique-u je v zadnjem času ponovno bruhal. Včeraj je začel zopet delovati z vso silo. Vsi znaki kažejo, da se je bati enake katastrofe, kakor leta 1904, ko je poginilo na tisoče ljudi. Občasti so odredile vse potrebno, da spravijo prebivalstvo na varno.

Proti artilerijskim časnikom

Henast, 22. nov. AA. V 2 do 3 dneh bo v Madridu izdan dekret, s katerim bodo vsi artilerijski čifirji postavljeni na razpoloženje. Kasneje bodo čifirji dodeljeni ostalim vrstam orožja.

Kuga v Grčiji

Atene, 22. nov. AA. Po poročilu iz Pirgasa v pokrajini Ilija se kuga je prebivalstvo izseljuje iz strahu pred kugo. Po poročilu oblasti je bilo včeraj 6 novih primerov, od teh so bili trije smrti. Oblastva so storila vse potrebno proti tej strašni bolezni.

Mine v solunskem pristanišču

Solun, 22. nov. AA. Kapetan ladje »Konitros« je zapustil predvčeršnjemu solunsko pristanišče in opazil v bližini Epanonije ogromno mino, ki je plula na površini vode. Kapetan je o tem takoj obvestil kapetana solunskega pristanišča, ki je s svoje strani zaprosil ministrstvo mornarice, da poskusi za odstranitev te mine. Medtem pa je mino opazila ladja »Aja Zoni« Kapetan te ladje je poslal dva mornarja z majhnim čolnom k mini, da so jo privezali na vrvi. Naka jo je njegova ladja potegnila v solunsko pristanišče. Mina je bila kasneje po pljena v Baščinariju. Nedavno tega so na istem mestu opazili enako veliko mino, kar predstavlja veliko nevarnost za lač, ki plovejo iz solunskega pristanišča.

Plečnikov načrt Ljubljane

Ljubljana, 22. nov.

Danes ob 5 popoldne je v mestni dvorani predaval ravnatelj gradbenega urada ing. Prelovšek o Plečnikovem načrtu za regulacijo Ljubljane. Prisostvovali so vsi občinski svetniki, ves mestni gradbeni urad ter vodilni mestni uradniki. Mojster Plečnik je kontroliral izvajanja ing. Plečnika. V dvorani je bilo polno zemljevidov in načrtov.

O regulaciji svetokriškega okraja se ne more govoriti na dolgo in na široko, ker zahteva vsaka točka regulacije zase posebnega študija. Načrt naj se smatra le za temeljno zamisel, ki ni sakrosantna ter se jo lahko v slučaju potrebe tudi delno spremeni. Seveda pa mora biti vsaka sprememba te regulacije izvršena po smiselnem načrtu, kot osnutek sam.

O regulacijskem načrtu mesta Ljubljane (brez svetokriškega okraja) posnemamo tole:

Mesto Ljubljana ima dve glavni točki, ki naravnost predpisujeta način regulacije. To sta šišenski vrh in Ljubljanski grad. Med tema dvema hriboma se preteka železnica in ceste v zvezi juga s severom, vzhodom in zapadom. Te stare ceste so uporabljali že Rimljani ter so radi najkrajšega voznega prometa najbolj prikladne tudi za sedanje razmere in se jih je skušalo, kolikor ne obstojajo še v istem stanju, kakor so bile, zopet vpustiti.

Pred zamisljivo regulacijo kateregakoli mesta se mora v prvi vrsti določiti najskrajnejši obseg njegove bodoče razširjave. Tako je tudi v primeru regulacije Ljubljane označen ogromen del teritorija z velikim okrožno cesto,

ki se začne pri Zeleni jami, obteka Svetokriški okraj, križa Dunajsko cesto, Kamniško in Gorenjsko progo, Celovško cesto, teče med novo šolo v Zgornji Šiški ter novo projektirano farno cerkvijo, opleta v velikem loku podnožje Rožnika in se ustavi pred viško farno cerkvijo. Nato se nadaljuje skozi naselbine v Mestnem logu, spremlja Gradaščico, poteka skozi Trnovo in Krakovo, prestopi Ljubljano in Gruberjev prekop na Dolenjsko cesto, kjer se razšopiri pod Golovcem.

S to okrožno cesto je omejena

bodoča velika Ljubljana.

V regulacijskem načrtu pa je upoštevano v veliki meri še mnogo, kar je bilo projektiranega ali izvršenega že prej, ali pa je dodano še kaj novega, tako na primer:

Ureditev vzporednih cest ob gorenjski in kamniški progii s prepotrebniimi prelazi, prehodni in podhodni. Za Bežigradom se je obdržala stara regulacija. Mestna in državna gramoznica sta namenjeni za park. Zemljišče nasproti mestne kolonije ob Vodovodni cesti je namenjeno za nasade. Večja sprememba regulacije je zamišljena nad Suvoborsko ulico ter v okolici Dravske ulice.

Trikot med železniškima progama je določen za tovarniške svrhe in stanovanjske hiše nastavljen-cev ter za nasade. Regulacija okrog nove cerkve v Spodnji Šiški do Celovške ceste je skoro neizpremenjena.

V okolici cerkve sv. Jerneja je projektiran nov trg z osjo Celovške ceste ter nov živilski trg ob vzhodni hriba.

Prehod iz Bežigrada v Šiško naj bi se uredil s podhodom pri šišenskem kolodvoru.

Na Koslerjevem posestvu (Cekinovem gradu) je projektirana

nova univerza.

Pod njo naj bi bil botanični vrt, ki bi se raztezal z alpinetom visoko gori v narodni park, absolutno nezazidljiv Rožnik. Preurediti bi bilo treba ves ti-volski teritorij in izpopolniti v smislu prvotne koncepcije.

Reguliral naj bi se prehod preko Tržaške ceste s križiščem Gosposvetske, Bleiweisove in Celovške ceste s podvozom ter potrebno razširitev vseh teh

cest. Urediti bi bilo treba prostor pred kavarno »Evropos«.

Načrt projektira dozidavo Kranjske hranilnice in ureditev Muzejskega trga.

Zvezda

bi se preuredila z novim paradnim kazinskim trgov, kjer bi bil postavljen prostor za državna posloja in urade. Odtod bi bil prehod skozi pasaže in bazarje v Prešernovo, Šelenburgovo in Wolfovo ulico. Kongresni trg je podaljšan preko odstanjene Filharmonije na Mestni trg.

Ustvari naj se prehod od Licejske knjižnice skozi Rdečo hišo preko brvi čez Ljubljano in preko nove diagonalne zveze do okroglega trga ter v okolico Tabora.

Uredila naj bi se okolica cerkve sv. Petra s Skofjo ulico in prehodom Sv. Petra ceste na Zaloško cesto. Uredil naj bi se Ambrožev trg.

Na Vodnikovem trgu naj bi stal nov magistrat, vse okoli pa odprt trg živil, pripraven, slikovit in res higijeničen. Tržnice so projektirane tudi nad Ljubljano.

Uredilo bi se dalje frančiškansko mostovje ter regulacija Kolodvorska ulica.

Projektirana je ureditev zveze Tržaške ceste s severom po Igriški ulici ter novega trga pred Dramskim gledališčem. Zveza Tržaške ceste s Karlovske ceste je projektirana preko Askerčeve ceste, Cojzove ceste, Sv. Jakoba trga ter od tu po novo projektirani cesti v najkrajši zvezi na Karlovske ceste.

Na Grad naj se ustvarijo novi dohodi.

Za Rožnodolski in »Tržaški« okraj naj se uredi na preurejeni Tržaški cesti tržnice na meji z občino Vič.

Tiri dolenjske proge naj bi se ob križiščih z Dolenjsko cesto preuredili. Enako dohodi na Golovec, ki se ne sme zazidati.

Ta regulacijski načrt je zamišljen še bolj smiselno kot regulacija svetokriškega okraja in je sedaj predložen občinskemu svetu v preudarek, da ga sprejme kot ogrodje za bodoči razvoj Ljubljane.

*

Po referatu g. ing. Prelovška je povzel besedo župan dr. Puc. Izvajal je, kako so se srednjeveške mestne ulice razširile, čim so padla okrog mest trdnjavske zidovje. Nastala so na ta način moderna mesta. Pri gradbi teh je predvsem v zadnjem času obveljal ameriški sistem, to je sistem ravnih in oglatih hišnih blokov. Ta sistem pa se je izkazal na eni strani kot nestetičen, na drugi strani pa tudi kot nepraktičen. Vsako mesto mora nuditi možnost prometnega razvoja, mora biti estetično in higijensko urejeno. Vsem tem trem zahtevam sijajno odgovarja regulacijski načrt našega velikega mojstra univ. prof. arhitekta Plečnika, kateri načrt je gotovo enako vreden, ako ne prekaša celo načrte drugih velikih mest v Evropi.

Ob splošni pozornosti vseh navzočih je povzel nato besedo

prof. Plečnik

sam. V skromnih, a lepih besedah je izjavil, da ni njegova navada mnogo govoriti. Zato, da pada le nekaj malih potez, kako si on zamišlja bodočo veliko Ljubljano.

V kratkih besedah je razložil, kako si zamišlja bodoči frančiškanski most. Mišljenja je, da se mora sedanji most, ki je po svojih oblikah tako lep, ohraniti še nadalje. Zato pa, da se razbremeni promet, je projektiral na obeh straneh dva mostova. Pogled na to triologijo mostov bi bil od vseh strani krasen. Dalje je naš mojster govoril o preureditvi trga v sedanjem kazinskem vrtu.

Po njegovem govoru sta govorila še prof. Jarc in ing. Prelovec, nakar je župan zaključil sestanek. S toplimi besedami se je še zahvalil g. prof. Plečniku za njegovo delo. Ime tega našega velikega mojstra bo ostalo v spominu še poznim rodovom. Nato so vsi navzoči burno pozdravljali in vzklikali prof. Plečniku.

Napredek kmečke vasice

Moravče, 21. novembra.

Vzhodno četr ure od Moravč leži prijazna kmečka vasica Drtija z lepo urejenimi hišami in gospodarskimi poslopi. Doslej nam je poleti manjkalo vode, zdaj pa je odstranjen tudi ta nedostatek. Prišli smo na izborni misel, ki smo jo tudi izpeljali. Sklenili smo zgraditi si vodovod. Studenec nad vasjo, ki je ob deževju poplavljal pota, se nam je kar ponujal za napravo rezervarja. Na pomoč so prihiteli: oblastni odbor s podporo 10.000 Din, drž. higijenski zavod je dal potrebne načrte, cevi in cement, oskrbel je tudi zidarska in ključavničarska dela. Pomagal je tudi zdravstveni zavod v Lukovici, ki nam je naklonil za 2000 Din cementa. Kopanje jarkov, zasipanje in drugo so opravili v lepi slogi vaščani sami, kar jim je stroške znatno olajšalo.

Začetkom novembra je bil vodovod odrajen. Voda je prišla v kuhinje, veže in hleve; vaščani koristne naprave ne moremo prehaliti. Zato se iskreno zahvaljujemo drž. higijenskemu zavodu v Ljubljani za načrte in preskrbo potrebnega gradiva, enako tudi zdravstvenemu domu v Lukovici in bivšemu oblastnemu odboru za izdatno podporo. Predvsem pa dolgujemo zahvalo moravškemu nadežitelju g. Tomanu za uspešno vodstvo gradbenega dela. Ker je gospod resnično zavzel za gospodarski napredek moravske doline, ga nujno prosimo, naj osreči še druge sosednje vasi s prekristno vodovodno napravo. Hvaležni vaščani.

Povodnji, volkovi in medvedi

Neretva tudi letos ni prizanesla s svojo povodnijo v okolici Čapljine. Vasi Vršče in Čeljevo sta pod vodo. Pri vasi Grabovce je Neretva odnesla leseni most. — V mostarski okolici so se pojavili volkovi in medvedi, ki hodijo ponoči okoli koč in staj in povzročajo strah med ljudmi in živino. Tudi to utegnejo biti znailci hude zime.

Vsem dobrotnikom, prijateljem in znancem

Ob odhodu iz domovine kličemo vsem plemenitim dobrotnikom, ki ste nas tako velikodušno podprli in opremili za daljno misijonsko pot, še enkrat iz dna duše: Bog povrni! Vsem Vam, kakor tudi še posebej vsem prijateljem in znancem v Ljubljani in širni slovenske domovine, ki ste nam zlasti zadnje dni izkazovali tolikšno ljubezen, pa zadnji: Z Bogom! Bog, ki nas je v svoji neizrekljivi Previdnosti iztrgal iz Vaše srede in iz tako mile nam slovenske domovine, ve, da Vas ne pozabimo. Prosimo samo, da se nas tudi Vi spominjate, ne radi nas, temveč radi duš, ki jim hitimo pomagati. Daj Bog, da bo vse to samo v Njegovo čast in v zveličanje duš.

Hvaležnih in radostnih src pozdravljamo.

Ljubljana, 22. nov. 1929.

Stanko Poderžaj, D. J. — Francè Drobnič, D. J. Ivan Udovč, D. J.

Važna zadeva Slovenske Krajine

Ravnateljstvu državnih železnic.

M. Sobota, 21. novembra.

Proga Hodoš—M. Sobota—Ormož je najvažnejša vez Slovenske Krajine s Slovenijo in državo sploh, ker se na nje vrši takorekoč ves železniški promet in je proga Lendava—Čakovec bolj lokalnega pomena. Promet na omenjeni progii je velik, bi pa bil še mnogo večji, ako bi bil vozni red bolj ugoden. Ob priliki uvedbe novega voznega reda, ki za našo progo ni prinesel nobenih sprememb, je poslalo vodstvo trgovskega gremija na ravnateljstvo drž. železnic v Ljubljani prošnjo, v kateri na podlagi utemeljenih razlogov naglašja, da je v voznem redu na progii Hodoš—M. Sobota—Ormož potrebna neka sprememba. Prošnjo v imenu vsega prebivalstva Slov. Krajine tudi na tem mestu podpiramo. Krajevne razmere zahtevajo sledečo spremembo:

Z ozirom na ustanovitev dravske banovine, katere sedež je v Ljubljani, kjer bodo imeli prebivalci Slov. Krajine opravke, je zelo potrebno, da ima vlak Hodoš—M. Sobota zvezo na vlak, ki odhaja iz Ormoža ob 7 zjutraj. Vlak, ki odhaja iz Ormoža, naj ima zvezo na oni vlak, ki gre s Pragerskega ob 21. Vlak šte. 8712 (smer Ormož—Hodoš) bi naj prihajal v M. Soboto vsaj do 8 zjutraj in sicer radi gimnazijev in drugih ljudi, ki imajo opravke v uradih. Iz istih razlogov bi naj tudi vlak št. 8731 prispel v M. Soboto že pred 8. Vlak šte. 8734 naj nikakor ne bi odhajal iz M. Sobote pred 15 ali vsaj 14.30 in sicer radi tega, da je dana možnost, da vsak opravi posle v uradih ki poslujejo do 14.

S to spremembo ne bo samo pomagano samo Slovenski Krajini, marveč celi pokrajini ob progah Ormož—M. Sobota—Hodoš ter Ljutomer—G. Radgona, zato s tem večjim upanjem pričakujemo, da bo žel. ravnateljstvo upoštevalo našo prošnjo.

Ogromna tatvina v Zagrebu

V zagrebški trgovini L. Grivičič se se tekom zadnjih mesecev dogajale velike tatvine, ki jim kljub največji paznosti niso mogli priti na sled. Izginjali so celi kosi dragocene francoske svile, finega platna in drugih tkanin. G. Grivičič je dal vse ključavnice obnoviti, postavil straže, a zaman, tatvine niso prenehale. Slednjič se je obrnil na policijo in ta je kmalu aretirala Grivičičevega poslovođa Ante Rukavina, o katerem so dognali, da je pod roko prodajal blago. Rukavina je bil prvi zaupnik svojega gospodarja, ki se je z njim podrobno posvetoval tudi glede izsleditve tatov v trgovini. Tako se je Rukavina tem lažje kril. Toda najbolj čudno je bilo to, da tatvine tudi potem niso prenehale, ko je bil Rukavina že v zaporu. Policija je sedaj podvojila svoj napor in kmalu zvedela, da je neka dama kupila svilu sumljivega izvora. Sedaj je bila na pravi sledi. Dognala je, da je svilu prodal neki Franjo Bzik, bivši trgovski potnik, sedaj brez posla, nekak prilika-vec ali pohabljenec, ki je zaradi tatvine že enkrat presedel dve leti v Lepoglavi. Bzik je, ko so ga aretirali, takoj priznal krajo pri Grivičiču in natančno opisal, kako je prihajal v trgovino in skladišče pod njo. Iz sosedne kleti odnosno dvorane je bilo zamreženo okno, ki je vodilo v Grivičičevo skladišče. Grivičič je dal to okno na svoji strani še z deskami zabiti. Tu skozi je hodil Bzik, a vselej, kadar je odšel, je deske in rešetko na oknu skrbno pritrdil nazaj. Glavna Bzikova odjemalca za ukradeni blago sta bila lastnika vinotote Pera in Špira Živković in neki Marijan Čučić. Bzik je prodajal svilu, ki je bila vredna 8000 dinarjev, za 1500 dinarjev, podobno pod ceno je prodajal drugo ukradeni blago. Vse Grivičiču ukradeni blago je bilo vredno približno pol milijona Din.

Bizumičovo premoženje

Naši čitatelji se se gotovo še spominjajo senzacionalnih poročil o velikem sporu za neko dedščino, ki baje obstoja v Angliji po dozdnevem iznajditelju stroja za striženje las Nikolaju Bizumiču iz sremškega mesta Rume. Ker po starem pregovoru ni nihče »prerok« v domovini, se je izselil v London, kjer si je s svojo iznajdbo pridobil lep denar, tako, da je baje zapustil po svoji smrti v našem denarju približno šest milijard dinarjev.

Nikolaj Bizumič je umrl dne 29. januarja 1919 v nekem angleškem internacijskem taboru, kamor je bil kot ogrski državljani interniran takoj v začetku vojne. Tedaj so zasegli vse njegovo premoženje. Angleški zakon je določal, da se bo odločila usoda zaplenjenega premoženja državljanov sovražnih držav šele po vojni, Bizumič pa je umrl še pred sklepom miru. Zato je postala zadeva z njegovo zapuščino še bolj komplicirana. Nekateri sorodniki Nikolaja Bizumiča se sedaj trudijo, da bi nekliko razjasnili to zadevo.

Vnuk pokojnega Bizumiča Vladimir Gvozdenovič, sotrudnik v Los Angelesu izhajajočega »Narodnega glasca«, se ni ustrašil truda, da ne bi na-

Če rabite zanesljive britvice Gillette, se boste vselej brezhibno brili.

Izredno ostro rezilo iz najboljšega jekla reže pri vsaki potezi z aparatom. Kupite pravočasno nove britvice Gillette!

Gillette

tančno preiskal vse afere. Sedaj pripoveduje o vsej zadevi tole: Posrečilo se mu je dobiti mrtvaški list svojega deda Nikolaja Bizumiča. Iz tega je razvidno, da je imel Bizumič kot interniranec številko 712 v nekem internacijskem taboru v bližini Londona. Umrl pa je radi »udarca na glavo«. Kaj naj bi pomenil ta »udarec na glavo«, ali je bil to uboj, ali pa nesreča, to se bo moralo še ugotoviti. Veljal je za bogatega moža in je bil kot inozemec zato v Angliji zelo osovražen. Zato pričakuje Gvozdenovič, da bo le z največjo težavo mogoče najti Bizumičevo premoženje. Gvozdenovič namerava preiskati avstrijske arhive, da bi ugotovil vse potrebno, kako priti do premoženja svojega deda. Bizumič je do l. 1906. dopisoval s sorodniki, nakar pa je s tem nehal.

Novo zdravilišče

Kostrivnica-Podplat, 21. novembra.

Ze parkrat smo poročali, da se je pri načrtu začela akcija za ustanovitev cenenejšega zdravilišča in to predvsem radi tega, ker ima naš kraj za to vse predpogoje in nič manj kakor 11 vrelcev kisle vode. Pred nekaj tedni so se za to stvar zainteresirali Zagrebčani in prošli ponedeljek je prišlo do sporazuma, glasom katerega se odprvi že prihodnjo pomlad zdravilišče v Zg. Gaberniku. Kakor že pojasnjeno, ima Gabernik krasno solčno lego in je njegova okolica naravnost idilična. Tukaj sta na razpolago dve enonadstropni hiši z obsejnim sobami, je pa v neposredni bližini stavba, ki je primerna za zdraviliško restavracijo. Po dosedanjih sklepih bo stalo prenočišče 25 Din do največ 30 Din, medtem ko stane v drugih zdraviliščih 60 Din in tudi več. Ze iz tega sledi, da bo zdravilišče res ceneno in da bodo prišli na svoj račun tudi manj petični in počitka potrebni ljudje. Prihodnji teden se bo vršil v Podplatu sestanek, katerega se bo udeležilo tudi par Zagrebčanov — finančnikov tega podjetja. Na tem sestanku se bodo določile posamezne podrobnosti. Ker je prišlo vprašanje zdravilišča v našem kraju v pravi tiri, je želeli, da se za stvar zavzamejo tudi meročajne oblasti in to vsaj v toliko, da te dobro in zdravo idejo po možnosti podpirajo.

Pri tej priliki moramo ponovno »zarijati«, da se nahaja naša železniška postaja v tako žalostnem stanju, da žali ugled našega lepega kraja, odbija pa že a priori vsakega tučca, ki nas obišče. Zato se je začela akcija za preureditev postaje, ki je prinesla že okoli 5000 Din. Preureditev postaje je postala z ozirom na nameravano ustanovitev zdravilišča nujna in zato prosimo gradbeni osek, da zadevo pospeši.

„Otmica“ v Srbiji

Se živi v Srbiji starodavna »otmica«, to je ugrabljenje dekleta po fantu, ki si jo želi za ženo. »Otmica« se po navadi res konča s poroko. Te šege nikakor ne morejo izbiti, iz nekaterih krajev pa celo poročajo, da se je zadnja leta še bolj razpasla.

Tako romantično ugrabljenje neveste se je izvršilo te dni v okolici Mladenovca. Tam živi bogat kmet Voja Milivojevič. Njegova hči Milena je slovela po svoji lepoti — in seveda tudi radi denarja svojega očeta. Skoro dnevno so prihajali snubci, toda dekle je odbilo vse. Lepega dne se je pojavil kot snubec trgovec Vukašin Jovančević iz Mladenovca. Dekletu je bil sila všeč in kmalu sta bila zaljubljena drug v drugega. Prisegla sta si večno zvestobo ter se pričela pripravljati za poroko.

Tu pa je nastala nepričakovana zapreka. Milenin oče ni hotel dati svojemu bodočemu zetju one dote, kakor jo je ta potreboval za razširjenje svoje trgovine. Tako ne bi bilo, vsaj zdelo se je tako, nič s poroko. Oba mlada človeka sta se morala ločiti, obenem pa sta si vnovič prisegla večno zvestobo.

Naenkrat pa je mladi trgovec v Mladenovcu zvedel, da se je Milena Milivojevič na prigovarjanje svojih starišev zaročila s trgovcem Jovanom Mitrovičem iz Smederevske Palanke in da se bosta že prihodnji teden poročila. Ko je dekle prišlo v Mladenovac, da bi si nakupilo balo, je našel Vukašin Jovančević, ki ga je mučilo strašno ljubo sumje, priliko, da je govoril z dekletom. Brez truda je mogel pregovoriti dekle, ki ni maralo za vsilje nega ji ženina, da pobezne z njim.

Tako je imelo te dni tiho in mirno mesto Mladenovac svojo senzacijo. Pred hišo Milenin v Mladenovcu poročene sestre, se je ustavil avto okrašen s cvetjem. Dekle je stopilo na prag hiše. Ko so se odprla vrata avtomobila, so mogli mestni radovedneži opaziti, kako je Vukašin objel dekle. Ugrabitelj prijatelj je s sedeža poleg soferja sprožil revolver — znamenje za odhod. In že je odbrze avto, mladenovski malomeščani pa so za njim samega začudenja odprli usta.

Prvi slovenski duhovnik iz Istre - interniran

Te dni je puljska prefektorna komisija za internacije določila enoletno izgnanstvo g. Karla Essicha, upravitelja župe v Kortah pri Izoli. Pretevega za to internacijo je dejstvo, da je g. Essich dal v cerkvi obesiti nov križev pot, ki ima — slovenski napis. Vse prebivalstvo je silno poparjeno, zlasti radi tega, ker je bil g. Karl Essich skrajno miren človek, mož, ki se ni vtilkal v politiko in je živel samo za cerkev. Pač pa je bil trn v peti koprski laški gospodi, posebno advokatu Petrisu, ki je znan po svojem sovraštvu do slov. duhovščine. — G. Karel Essich je študiral in maturiral v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano (matur. 1921) in imel novo sv. mašo pri Sv. Jakobu v Trstu l. 1925. Prva njegova služba je bila v Kortah. Ko so ga poznaje hoteli prestaviti, je vsa fara prišla škofa v Trst prositi zanj. Ta ljubezen in udanost vernikov ni bila všeč fašistom. Tako je moral slovenski duhovnik radi svoje vneme in duhovskega dela — v izgnanstvo.

Zanimiva aretacija

Murska Sobota, 21. nov.

Včeraj sta dva orožnika privedla iz Moravcev v zapor tukajšnjega sodišča premožnega kmeta N. Aretacija je vzbudila tako v Soboti kakor v vsej okolici pravo senzacijo. Imenovanemu je zgorela pred leti hiša. Vzrok požara je ostal nepojasnen. Sepe-talo se je, da ga je podtaknil sam, da bi na ta način prišel do visoke zavarovalnice. Govorice so utihle in zavarovalna družba mu je izplačala več stotisoč Din. Cela zadeva je bila že pozabljena. Pred nekaj dnevi pa se je odigral dogodek, ki je stvar zopet spravil na dnevni red. N. je imel z bratom prepri. Sodišče je vrata obsodilo. Ta je v jezi zagrozil, da se bo maščeval. Kmalu nato je bil N. aretiran. Sedaj sedi v tukajšnjem zaporu. Ali je N. kriv ali ne, bo dognala preiskava.

Danes velika premijera filma iz življenja carske aristokracije in kaznjencev v Sibiriji

OKOVI

Teško življenje v kovanih kaznjencev, ki grade sibirsko železnico. — Ljubzen mladega kneza do kaznjencev hčerke. — Okrutnost guvernerja. — Atentat kaznjencev. — Snove se rahljajo. — Zarja lepše bodočnosti.

Ob 4, 7, 10, 12 in 8 ur

Kino Ljubljanski dvor Telefon 2730

Koledar

Sobota, 23. nov.: Klemen, papež mučenik; Felicitas, mučenica. — Zadnji krajec ob 17.04. — Po Herschlu: lepo

Osebnosti

— Diplomiral je na univerzi v Nancy-u za inženjerja trgovskih ved g. Maks Kovenini iz Ljubljane. Častitamo!

Novi grobovi

+ Evgen Gultman, višji nadzornik bivše južne železnice v pok. in dolgoletni nabavnik ljubljanskega glavnega kolodvora, je po dolgotrajni bolezni izdihnil svojo blago dušo. Pogreb bo danes popoldne ob 4 urah.

+ V Ljubljani je umrl g. Frane Hlebec, v Spodnji Šiški g. Lovro Bernik

+ V Smartinu v Tuhinju je umrl dne 21. novembra Franc Zore, organist in cerkvenik. Pogreb bo danes ob 10 dopoldne.

N. p. v m!

Mala kronika

★ Pregled domačega in tujega tiska. Centralni Presbiter predstavlja ministrskega sveta je začel s 15. oktobrom t. l. izdajati dvakrat na teden pregled tujega in domačega tiska, v katerem prinaša izveščila iz člankov o aktualnih političnih, gospodarskih in kulturnih problemih in drugo. Posamezna številka bo imela redno 25 strani teksta. Zasebniki in institucije se na »Pregled« lahko naroče; zasebniki plačajo na mesec 50 Din za naročnino, institucije 30 Din, v inozemstvu zasebniki 40 Din, institucije 60 Din. V prodaji stane posamezna številka 5 Din. — Naročnino sprejema tajništvo centralnega Presbiterja v Belgradu.

★ Sprememba posesti. Dne 20. t. m. je bila prodana M. Sobota na javni dražbi Mostova hiša. Kupila jo je hotelirka gospa Dobray Vilma za 190.550 Din.

★ Za obnovo po toči in mrazu uničenih sadovnjakov je M. Sobota dobila s podporo biv. mariborskega obl. odbora 5190 drevesc. Naročnih jih je 17.000.

★ Vojni invalidi, vdove in sirote se opozarjajo, da poteče rok za prijavo po novem invalidskem zakonu z dnem 30. novembra t. l. in se na poznejše prijave ne bo več oziralo. Kdor je ta rok zamudil, se mu poznejše prijave in prošnje ne bodo več vpoštevale ter izgube zamudniki vse pravice po invalidskem zakonu. Posebno se pa na to opozarjajo varhi vojnih sirot, da tega roka ne zamude, ker bi se pozneje lahko smatrali odgovorne za škodo, ki bi vsled malomarnosti nastala njihovim zarovancem.

★ Razlika na stanarini bivših začasnih postarjev. Bivši začasni postarji so vložili pritožbo, ker jim v razlike, ki so jim bile izplačane

na službene prejemke za čas od 1. okt. 1923 do 30. aprila 1924, ni bila vštetja tudi stanarina. Ob- lastna pošta uprava v Ljubljani je pritožbo predložila na pristojno mesto. Z odlokom od 11. septembra t. l. je ministarstvo obvestilo ljubljansko pošto upravo, da bivšim začasnim postarjem razlika na stanarino ne pripada, ker so bili razvrščeni kakor poštni pripravniki II. kategorije in dobili zvanje uradnikov. V razpisu generalnega ravateljstva državnega računovodstva pa je jasno povedano, da se mora pri obračunu razlike uradnikov vzeti za podlago stara plačila in vsota osnovne in položajne plače ter da je treba stanarino upoštevati samo pri obračunu razlike zvanikov in služiteljev.

★ Lep dar Hrv. narodnemu muzeju v Zagrebu. Gosp. Benko Horvat, prokurist Hrv. splošne kreditne banke v Zagrebu, je podaril svojo znamenito zbirko starih novcev zagrebškemu arheološkemu muzeju. Zbirka obsega nad 9000 komadov, med temi več še neobjavljenih.

★ Organistom. V Merlebachu v Alzaciji (Francija) potrebujejo slovenskega vestnega organista, ki bi vodil cerkveno petje in pomagal pri društvu sv. Barbare. Obenem bi bil pri rudniku tolmač za jugoslovane in za to primerno zadosti plačan. Potrebn je seveda znanje nemščine, ne pa francoščine. Priglasila na uredništvo »Slovenec«.

★ Razstavo golobov, perutnine in malih živali so minulo soboto na slovesen način otvorili v Novem Sadu. Pokroviteljstvo je bil prevzel poljedelski minister Franež Razstava je izredno obsežna in je razstavilo tudi nekaj inozemcev. Vseh kletk je 784. Glavno nagrado — kraljev pokal — je komisija prisodila ekonomu iz Sente g. Savi Vujiću. Razen tega so razdelili 228 diplom, eno nagrado po 1000 Din, 11 nagrad po 500 Din in pet nagrad po 300 Din. Razstavljeni so tudi valilni stroji in umetna krmila.

★ Globa 600.000 Din. Državni svet je sedaj izrekel končno razsodbo v tihotapski aferi zaradi svinlih travok, ki je bila lani odkrita. Koncem meseca septembra je dospela namreč v Subotico pošiljka devetih zabojev travok za klobuke. Pošiljka je bila naslovljena na tirkico Margit Roth v Subotici. Čeprav je bila deklaracija blaga napačna, vendar so carinski uradniki odkrili tihotapstvo. Proti carinskemu uradniku Krstonošiću, ki je ponaredil deklaracijo, je bila uvedena preiskava, ravno tako tudi proti madjarskemu emigrantu Barti, ki je finansiral tihotapstvo. Carinske oblasti so oba obsodile na globo 600.000 Din. Krstonošić je bil pridržan v zaporu, ker ni mogel plačati globe. Barto pa so pozvali, naj plača globo v 24 urah, sicer bo izročen sodišču, da odsedi kazen.

★ Samoumor nemškega turista. V stanovanju bogate ločene žene bivšega avstrijskega majorja — ge. Nassle v Kotoru se je ustrelil inž. Pavel Kokanovski iz Berlina. Mladi Kokanovski je bil pred meseci došel v Kotor na svojem čolnu iz gumija, s katerim je hotel potovati okoli sveta. Ko se je po seznanil z gospo Nassle, je kot gost ostal v njeni hiši vse doslej. V zadnjem času je mati Kokanovskega nujno pozivala svojega sina edince nazaj domov in se obrnila tudi na oblasti. Kokanovski je hotel že oktobra pobegniti iz Kotora, a se mu je beg iz doslej neznanega vzroka ponesrečil. Sedaj se je ustrelil. Sodnija je uvedla v stvari preiskavo.

★ Doktorja Franceta Prešerna Zbrano delo je najlepši dar Slovencev. Knjiga nudi popolnega Prešerna, ki bo pa sedaj prodrl v vsako slovensko hišo. Cena je namreč skrajno nizka in sicer 40 Din, celo platno 55 Din, najeleгантnejša vezava pa je v cellem usnju z zlato obrezo primerna za najizbranejša darila, ki velja 90 Din. Za tako ceno ne bo mogoče te knjige v nobeni drugi izdaji spraviti na trg. Dobi se v jugoslovanski knjižarni v Ljubljani.

★ Povest o kavi. Pastir je pasel svojo čredo v gorah Arabije. Potožil je nekoč menihu, da je njegova čreda od nezane bolezni obsejena, vse noči nemirno bega, brez mira in spanja. Učeni menih, kateri je bil zelo moder, je takoj uvidel, da so kove paseče se po tratah trgale liste temnordečega sadeža, do tedaj ne-

★ Pri slabem počutju je naravna »Franz-Josef« grenčica prijetno učinkovito domače sredstvo, ki se z njim znatno zmanjšajo tekoče in česče zanesljivo koristijo že male količine. Dopisi ženskih zdravnikov hvalijo soglasno prav milo učinkovanje Franz-Josef-vode, ki je posebno izborna za nežni ustroj ženskega telesa. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerij. trgovinah.

poznanega kavinoga grma. Dal si je iz tega sadeža skuhati pijačo, po kateri je zelo lahko celo noč prebil v molitvi. Kofeina ga je osvežil in obudil. Za delovne ljudi 20. stoletja je mir in spanje neobhodna potreba. Sreča je, da imamo kofeina prosto kavo Hag, s katero se varujemo kofeina v navadni kavi in katera se po užitku od nje nikakor ne razločuje.

★ Gospodinja. Vaše perilo pere, posuši, mogoče ali lika tovarna Jos. Reich.

Napoleon je k debelosti inkliniral zato mu zdravnik je čaj ordiniral. Če »Buddha« čaj bi tedaj poznali, predvsem mu tega bi izbrali! Tea-Import, Ljubljana, Askerčeva 3.

Nesreča ne počiva

— Morju ni zaupati. V Dubrovniku je v kopališču vile Miramare utonila gđ. Melanija Becher iz Düsseldorfa. Becherjeva se je šla jutraj čisto sama kopat, dasi so se gosti prejšnji večer pogovarjali o možnosti kopanja in bili vsi enega mnenja, da je morje precej nemirno in zlasti ob obali penzionar nevarno. Njeno truplo so opazili iz državne bolnice, nakar so odšli s čolnom ponj. Zdravniki so mogli ugotoviti le smrt.

— Požar uničil gozdno vzpenjačo. Na industrijski progi Turbe-Ugar planina je pri postaji Smet iskra iz koles užgala vzpenjačo, ki je zgorela. Vzpenjača je vodila 750 metrov visoko. Človeških žrtvi ni bilo, gmotna škoda pa je ogromna, ker je ustavljen celokupni promet. Upajo, da progo obnove do 1. decembra t. l.

Smučarji

VELIKA SPORTNA

RAZSTAVA

P. MAGDIČ - LJUBLJANA

Aleksandrova cesta št. 16, nasproti opere.

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Brez ljubezni, premijera. Opera: Beneška noč. Na korist Udruženja gled. igralcev. Ljudska predstava po znižanih cenah.

Kino Ljubljanski dvor: Okovi. Lekarnic: Nočno službo imajo: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Iz dežurne sobe na policiji

Ljubljana, 22. novembra.

I.

Toplo je zakurjeno v sobi dežurnega uradnika na policiji. Stražnik, ki je privedel izgubljenko iz zaporov preko mrzlega dvorišča, si nehoti pomane roke in važno pozdravi: »Gospod okrajni nadzornik! Tu je ovadba!« Tako se prične redno vsako zasliševanje v tej sobi.

Sloan-ov Liniment
odstranjuje bolečine

Rešite se bolečin v križu

ako rabite Sloan-ov Liniment (mast). Že mala količina te masti, namazana na oboleni sklepe in mišice, gre takoj v kožo, krvni pritisk izginja, žilci se umirijo in toliko zaželeno olajšanje nastopi zelo kmalu.

Rabite Sloan-ovo mast proti revmatizmu, bolečinam v križu, išijas, boleznim bokov, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam boleznim mišic.

Generalno zastopstvo

Misković in Comp., Beograd

Sarajevska 70

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Svilene

Nogavice GBL

s špičo v vseh modnih barvah
garantirano pristne kvalitete
samo pri

Srečko Vrščić nasl.

V. Lesjak

Selenburgova ul. 3

Fr. Jaklič:

V poprevertatnih dneh

(Iz knjige: »Agrarna reforma.«)

(Konec.)

Ko se je veseli hrup polegel, se je pa oglašil eden, ki je poslušal in premišljal. Mož je imel najbrž predebelo črepinjo in ni vsega takoj razumel in ga ni razvnela vsaka beseda, četudi ognjevitno izgovorjena.

»Tistega zvona, o katerem si govoril, jaz še nisem slišal. Zvoni, ali pa ne zvoni. Pa tudi hral nisem nikjer, kar si nam pravil in napovedoval. Nikjer ni bilo napovedano, da se bo zemlja delila, niti ni bilo napovedano kdaj in kje in kdo jo bo delil.«

Ljudje so osupnili ob besedah, izgovorjenih hladno in mirno, ki se jim niso zdele prazne in ki so tisti ogenj, ki je še ravnokar plapolal, kar potlačile.

Vsi so se ozirli na študenta in čakali odgovora na pomisleke.

Pazduh je odgovoril:

»Zvon poje našo pesem, ako jo prav ti, Praskač, ne slišiš in ne razumeš, pa tudi časniki napovedujejo našo misel in našo zahtevo, samo brati jih moraš znati, prav razumeti jih moraš!«

»Prej sem znal brati kakor ti!« je bušil Praskač, ki so ga bili zdražili škodoželjni nametli, s katerimi so se mu rogali sosede.

»Pa časnikov brati še sedaj ne znaš. Pa ne samo ti! Nihče jih ne zna!« je razlagal Pazduh. »Časnik je čudna reč. Včasih vse zbrbra, včasih pa vse zamolči, ali ti pa tako pove, da moraš brhiten biti, ako hočeš izluščiti resnico. Ali so zadnjič časniki kaj pisali, da

so ostanki vojske blago, ki se ga sme vsak polastiti? Nič! Ko bi mene ne bilo na Polici, nobenega žebija ne bi bili dobili na Polico. Sele potlej so pozivali časniki, naj pridejo ljudje konje loviti, ko tistih garjevih in grintavih konj nihče več ni maral.«

»Je že res!« so pritrdjevali nekateri.

»Sedaj pa vsi časniki zvone k delitvi zemlje. Ali ti, Praskač, ki od nedelje do nedelje loviš črke po svojem tedniku, še nisi zaslišal našega zvona. Samo ti še nisi zaslišal pomena rokovnjaških besedi, katere pišejo časniki, da bi jih svet ne razumel in bi vse lepo pri njih ostalo. Praskač in vi drugi, ki berete, ali niste še brali besedi, ki se tolikrat ponavljajo po vseh listih in se tako strašno slišijo: Ven z agrarno reformo!«

»To sem pa že bral!« je pritrdil Praskač.

»V začetku se mi je hotel kar jezik izpahniti, ko se mi je valjala beseda po ustih, sedaj pa že gre, čeprav iztežka. Je že res: prava rokovnjaška beseda, ko nihče ne ve, kaj pomeni.«

»Vsi smo jo brali, na, pa nismo nič razumeli, nič vedeli,« so se oglašali kar vsevprek in zdelo se je, da jih je sram.

»Sedaj pa veste! Agrarna reforma pomeni delitev zemlje. Razdelitev veleposedniške in graščinske zemlje, razdelitev občinskih in cerkvenih zemljišč, sploh razdelitev zemlje in dodelitev tistim, ki so je potrebni. Ozdravil sem vam oči in ušesa, sedaj pa glejte, da prilike ne zamudite!«

»Torej agrarna reforma!« so slovkovali mnogi. »Brali smo, pa nič razumeli. Zvonilo nam je, pa nismo slišali. Skoraj bi bili vse zamudili.«

»Pazduh! Sam Bog te je prinesel, da si

nas podučil,« se je ogrel Praskač in silil vanj hvaleč ga. »Dober človek si, ki tudi nam kaj privoščiš in ne misliš samo nase. Pa še povej, kdaj se bo začelo deliti in kje, da bomo o pravem času na mestu.«

Težko je bilo odgovoriti točno na živo stavljena vprašanja, zato je Pazduh zavil:

»To morate pa sami izvozati! Povedal in pokazal sem vam, ali naj vas še nesem tja, kakor se nese otrok?«

Glasno krohotanje ga je prekinilo in potem, ko je bilo zopet mogoče uveljaviti svoj glas, je pa ziniil Hlačman z Velike Police:

»Da le vemo, kje se zemlja dobi. Boš videl fant, kako bomo zagrabili. Pri moji veri, da se mi ne bo spenilo, kjer bom prijel. Potlej bomo pa še zapeli: Zivijo agrarna reforma!«

Položil je desnico na študentovo ramo in ga je stresel, potem je pa še enkrat zatulil od veselja:

»Živijo agrarna reforma!«

Vsa družba je zatulila za njim, da se je tresla hiša in je Široka Mica prestrašena strmela v razigrane goste boječ se za stole in steklenice.

Tedaj jih je pa nekaj pristopilo k študentu:

»Kaj pa tisto z denarjem in blagom? Ali ne bo nič iz tega? Tudi to bi bilo potrebno in pa izplačalo bi se. Vidiš, kako se Mica redi in polni aržete in procke z denarjem?«

Tedaj se je Pazduh nasmejati in zavpil:

»Tudi Mica bo prišla na vrsto, da se ji bo v aržet seglo in vzelo, kar ima preveč, a sedaj še ni prišel tisti čas. Ljudje imajo še pomisleke. Toda, kadar se bo začelo, tedaj pojde v živo. Tudi v Mici aržet pojde do dna!«

1

DECEMBER

★

NOVINARSKI KONCERT V UNIONU

II.

»Za nedoločen čas boš izgnana iz Ljubljane!«
»Dekle izbruhne v jok. «Uh! Uh!«
»Si razumela?« grmi glas dežurnega uradnika.

»Za ne-do-lo-čen čas! To je za vedno!«
Dekle zastirni pred se. Uradnik opazuje učinek svojih besed, vidi, da pri dekletu še ni vse izgubljeno in nadaljuje po premoru z mehkejšim glasom:

»Za vedno! Če boš pa pri-dna, smeš čez leto dni zopet prositi za povratek v Ljubljano. Ampak pri-dna moraš biti!«

»Bom!«

Stražnik si tesneje pripne suknjo, salutira in odvede dekle nazaj preko dvorišča. Vse: prizor, ki ga je ujel častnikar, stoječ med vrati in ki se je odigral v dveh minutah.

III.

Majhen fantiček, komaj vidi uradnika čez pult. Ve, kako mu je ime, da je 15 let star, očetovalo in materino ime, vse ve, le številke hiše, kjer je na lgu služil za hlapca, te ne ve.

»Kdaj si ušel z lga?«

»Nisem ušel, sam sem šel. Pred štirimi dnevi.«

»Zakaj?«

»Gospodar je šel v Kanado, jaz sem pa moral opravljati njegovo delo. Zato sem šel.«

»Seveda, kraja ti bolj diši. Zdaj na zimo greš iz službe, kje misliš dobiti drugo?«

»Iščem jo!«

»Zakaj si ukradel to zlato verižico?«

»Ta verižica ni moja!«

»O, že vemo, da ni tvoja! Zakaj si jo ukradel, te vprašam?«

»Je sploh nisem vzel! Stražnik jo je imel!«

Stražnik, ki je fanta privedel, pojasni, da je fant na stražnici skril zlato verižico pod klop pri osebni preiskavi. Tam so jo stražniki tudi našli.

»A tako! Tak prebrisaneč si ti! Najraje bi menda dokazal, da je stražnik ukradel verižico, ne pa ti? Kaj?«

»Sploh nisem videl verižice! Stražnik jo je imel!« odgovarja fant.

Niti ozorne, niti prijazne besede, nič ne pomaga. Fant ne prizna tatvine. Komaj je dovršil 14 leto, je bil že kaznovan radi tatvine.

Dežurni uradnik se odpravi v kriminalno razvidnico iskat prejšnje ovadbe o njem. Obenem ukaže poiskati staro mamo Mžo na Zabjeku, tiste, kateri je mladi potepin ukradel zlato verižico, zlat prstan

Usta ingrolo

so najlažji pot, po katerem prihajajo bolezenske krali v naše telo. Razgreti pari rabijo na zabavi okume ANACOT - nastilje dr. Wanderja, da se obvarujejo prehlada in natoda. Dobivajo se v vseh lekarnah. Varujte se izdelkov ki v zadnjem času imitirajo ANACOT-pastilje.

Zgago

odpravi takoj prašek

na špici noža v malo vode.

V lekarnah in drogerijah 1 zavoje Din 4.—

in 300 Din. Ta naj pove, da je mladi potepin res pravi tat njene lastnine.

V kriminalni razvidnici, kjer že imajo prstne odtise in fotografijo tega zgodnjega cveta ljubljanske tatuske sodrge, bo vnovič zapisano njegovo ime. V kazenskem registru na sodišču ravno tako. Le kdo vzgaja to mladino?

*

○ Gledališka predstava bo v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, v nedeljo 24. novembra ob pol 8 zvečer. Upričilo se bo igri: Občinski tepček, veseloigra v treh dejanjih. Spisal dr. Jan. Ev. Kreck. Vstopnina: Sedež I. vrste 8 Din, II. vrste 6 Din, III. vrste 4 Din. Stojnice 3 Din. Predprodaja vstopnic v soboto od 6 do 8 zvečer in v nedeljo od 10 do 12 dop. v društveni sobi Rokod. doma.

○ Vreme v Ljubljani. Vremenski vladar Ljubljane je sedaj stalno megla. Včeraj ob 8 zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 769.2 mm, toplomer največ 8.2°C, najmanj 5.9°C. Če ni megle, je nebo zelo oblačno. Približno tako vreme je vladalo tudi v Mariboru in v Zagrebu, kjer je celo deževalo. V Beogradu in Sarajevu je bilo jasno, v Splitu in Koprivu pa oblačno.

○ Ljubljanski trg v petek. Včeraj je imel ljubljanski trg, kakor vsak petek, značaj posta. Da se vidi, kake so cene postnih jedil, naj navedemo včerajšnje na trgu: sardelice 16 Din kg, ščke 40 Din, »platic« 20 Din, pečenke 15 Din, žabe — dve za en dinar. Kislo zelje 2.50 Din kg in kisla repa 2 Din kg. Surovo maslo 48 Din id kuhano 40 Din kg. Med: lipov (letos prvič prinesen na trg) 25 Din kg, jelkov 24 Din, ajdov 22 Din in cvetlični 24 Din. Jajca so zelo draga: par 3.25 Din, posamezno 1.75 Din.

○ Cigan cigana ocajnil. Ciganske solze niso krokodilove solze, toda skoraj take je točil na močnanski stražnici čigo Peter Nikolič, iz hrvatskega Zagorja baže doma, če ima cigani sploh kje svoj dom. Zgodilo se mu je nekaj strašnega in človek kmalu ne bi verjel; ukradli so mu konja, lepega rdečega prama, šest hiljad vrednega. Cigan je mislil namreč 6000 kron ali 1500 Din. Ukradla pa da sta mu dva ciganska fanta, eden iz slovite ciganske familije Levakovičev, drugi pa iz še slavnije družine Iludorovič. Prijazno sta se grela prejšnji večer ob ciganskem ognju blizu vojaškega vežbišča pri D. M. v Polju. Ponoči sta izginila in z njima tudi konj cigana Petra. Ali ni to hudo, če cigan ocajnil cigana? Na policiji so ciganu obljubili, da mu bodo preskrbeli njegovo pravico, če bo le mogel. Zakaj pravica velja tudi za cigana!

○ Trilki mu je priletel v obraz. Kdor je imel kdaj opraviti z vozovi, ta ve, kaj je to: strik — težak kos lesa, pripet pri ojaču voza. Vsak voz ima po dva. Zgodilo pa se je predvčerajšnjim, da sta bila hlapca Lojze in Jože s Karlovske ceste pogledali konje v Majcenov hlev na Iljanski cesti. Tam sta bila že dva konja odnekod iz okolice St. Vida pri Stični. Hlapca sta se sprla s konjema in jezna odšla. Zapahnila sta vrata hleva in skočila k vozu ter odpela — kaj? — no, trilke seveda. Vrgla sta jih v hlevska vrata. Ko je priletel drugi tril, v vrata, je ravno pomolil iz hleva ven svoj nos konja Franc Bivč. Puml! Konja Francelj je videl vse zvezdel! Trilki mu je iz zgornje čeljusti zbil dva zoba ter prebil spodnjo ustnico. (Da se je sploh moglo zgoditi, more biti vzrok le v tem, da je hotel Francelj s sobo na ustnicah pokazati obema ljubljanskima hlapcema svoj prezir.) Ustnico je Francelj komaj še zažil zdravnik. Z obema hlapcema pa sta imela dva stražnika dovolj dela, predno sta popisala njun zločin in ga protokolirala.

Nocoj vsi na

Akademski večer AO

ki se vrši v dvorani Delavske zbornice ob 20 in pol
Predprodaja vstopnic v unionski trafiki.

Maribor

□ Na današnji dan pred 11 leti je general Maister s svojimi hrabrih junaki razorožil »zeleno gardo« v tem trenutku je bil nemoten razvoj slovenskega Maribora zajamčen.

□ Kaj pa mariborski desni breg? Pred nekaj dnevi smo čitali v »Slovenec«, da se bo gradila v Mostah pri Ljubljani nova cerkev sv. Cirila in Metoda. Pa se človek vpraša: Kdaj se bodo pa Mariborčani zganili in postavili novo svetlišče na desnem bregu Drave? Saj šteje magdalenska župnija nad 20.000 vernikov, njena cerkev pa ni večja kot kakšna gorska podružnica. Število prebivalstva naglo narašča, gradijo se nove tovarne, pod Pohorjem in proti Tezemu nastajajo nova delavska predmestja. Kam naj hodijo ljudje od tod, večinoma tovarniški delavci in železničarji, k službi božji? V mesto je predaleč, magdalenska cerkev premajhna in tudi preoddaljena. Zato je nujno potrebno, da se zgradi na desnem dravskem bregu čimprej nova cerkev in sicer med Pohorjem in Tezemu, nikakor pa ne na prostoru sedanje magdalenske cerkve.

□ Iz tajne seje občinskega sveta. Poroča obč. svetnik V. Murko (za V. odsek), Elizabeta Wolf, točilnica, Aleksandrova 26; za krajevno potrebo. — V. Polončnik, prošnja za gostilničarsko in krečmarsko obrt; za krajevno potrebo. — Matilda Stern, točilnica na Ruški cesti; se odkloni. — Inž. Glaser in Chroner, prošnja za stavbeno koncesijo; za krajevno potrebo. — Prošnji Juliji Peteln za konc. obrt starinarstva se ugodi. — Zupan poroča: Okrajni zastop je izročil mestni občini za nakup sveta za aerodrom 200.000 dinarjev. Se vzame z zahvalnostjo na znanje. — Glede izpraznitve vojašnice, ki so last mestne občine, je najvišje sodišče ložbo odklonilo, češ da je sodna pot v predmetnem slučaju nedopustna. — Za I. odsek poroča dr. Vebler: Pritožba nabavljalne zadruge drž. uslužbenecv se ne more vzeti v pretres, ker je zadeva že končno rešena. — Glede poti Ob brodu se je dosegel

sporazum s posestnico Amalijo Pichler. — Glede gradbene akcije »Mojmira« se preklife sklep občinskega sveta z dne 28. februarja 1923 ter ostanejo nezazidane parcele v lasti mestne občine. Rešitev glede hišice se odloži. — Prošnji A. Viciela in tovarišev za znižanje prirastkarine se ugodi.

□ Umetniško razstavo priredijo v tukajšnji kazinski dvorani Sirk, Smrekar, Sterle, S. Santel in sestra. Otvoritev jutri ob 10 dopoldne.

□ Iz dvorca bivše oblasne samouprave. Oprema predsedstvene sobe in avtomobil sta se prepeljala v Ljubljano. Pohištvo in oprema ostalih oddelkov se prepelje v Ljubljano tekoni prihodnjega tedna. Glede nadaljnjega usoda dvorca bivše oblasne samouprave, ki bo v teku prihodnjega tedna čisto prazen, še ni padla končna odločitev.

□ 10 let vzgoje in izobraževanja ima za seboj deklislika organizacija »Mladenka« na učiteljsko šolskih sester. Svojo 10-letnico obstoja praznuje »Mladenka« jutri na svečan način. Ob 9 dopoldne je sv. maša za umrle članice; po sv. maši slavnostno zborovanje. Govori prof. dr. Jeraj. Na sporedu so tudi deklamacijske ločke in pa venček narodnih pesmi. Ob 15 se vrši istotam akademija s pozdravnim govorom ter raznimi pevskimi, dramskimi in glasbenimi točkami. Prijatelji mladine — iskreno vabljeni.

□ Ribji trg je bil tudi včeraj dobro založen; morske ribe po 16, raki po 28.

□ V razvanski občinski kmetijski odbor so se izvolili I. Celec, Fr. Cerne, A. Mešček, M. Kac in M. Onič.

□ Nočno lekarniško službo ima tekoči teden (od jutri popoldne do jutri tečen popoldne) Vladovičeva lekarna pri »Zamorcu« v Gosposki ulici.

□ Iz rok v roke... Kupili so: Juteršnik Jurij, pleštar, od mestne občine parcelo v magdalenskem predmestju za 5890 dinarjev; Ivan in Hermina Orešič od Marije Andre parcelo v magdalenskem predmestju za 11.611 dinarjev; Franc Lužar od mestne občine parcelo ob Koroških vratih za 12.276 dinarjev.

□ Mestno avtobusno podjetje v — privajne roke? Z ozirom na primanjkljaj 1.000.000 dinarjev, ki ga še vedno izkazuje mestno avtobusno podjetje, je na zadnji seji občinskega sveta predlagal obč. svetnik P. rimer, da se omejenjajo podjetje prepusti družbi privatnih interesov in sicer proti izvestni letni priznavalnini v dogovorjenem smislu brez oziara na morebitna aktivna ali pasiva podjetja. Glede predloga se ni storil sicer še nobeden sklep; vendar je število obč. svetnikov, ki soglašajo z g. P. rimerjem, zelo veliko, in je pričakovati, da bo zadeva v slučaju neuspeha še uvedene sanacijske akcije pri mestnem avtobusnem podjetju postala aktualna.

□ Prestavitelvi staljašča izvoščkov. Staljašče izvoščkov pred dr. Scherbaumovo hišo se spremeni v toliko, da se omejenjajo staljašče prestavi na Aleksandrovo cesto pred hišo št. 1 pod kostanj, staljašče avtomobiljev pa na Trgu Svobode, tudi pod kostanj. Za asfaltiranje novega staljašča izvoščkov bosta prispevali trdki Scherbaum in Zemlji 15.000 dinarjev.

□ Mestni proračun pride prihodnji teden v razpravo pred finančni odsek.

□ Preminula je v tukajšnji splošni bolnici v starosti 32 let Agata Poš, soproga pekovskega pomočnika. Pogreb bo jutri ob 15 iz mrtvašnice splošne bolnice na magdalenski pokopališče.

□ V sršenova gnezda... V temotni ulici onstran Drave, ki nosi karakteristično ime, so žudivita človeška bivališča z eksotičnimi napisi na vratih: Hoch die Liebelei; mi pa odgovarjamo: Hoch die Polizei.

□ Z bikovko je preizkušal odpornost neznanega delavca neki Fridl G. v Klavniški ulici. Delavec je bil ves krvav; imena pa ni maral povedati, češ da se pravičaji ne mara in da bo tako ceneje »skozji prišel«.

□ Na delovnem trgu. Takoj dobe zaposlitev preko tukajšnje Borze dela: 4 čevljarji, 1 hotelski sluga, 1 avto-mehanič, 1 električni inštalater, 4 pletiljke, 2 vzgojiteljci, 4 kuharice, 1 postročnica ter 1 varuška.

□ Skrivnostna vsebina skrivnostnega nahrbtnika. Proti polnoči sta jo mahala možana dva po Meljski cesti; eden od obeh je nosil nahrbtnik. Stražnik je napravil stražsko potezo; napravil je obkol ter prišel obema v Motherjevi ulici nasproti. Tedaj oba preko vrtov v beg proti Meljski cesti. 30-letni ključavničar Konrad je bil počasni nog in ga je stražnik ujel. Tam na vrtovih ob Motherjevi ulici je iztaknil stražnik naslednjega jutra dva dobršna omota — tobak za noslanje — iz Avstrije. Konrad taji vse; pravi, da je samo kazal pot neznanu, ki ga je pobrala noč in ki je bil urnejši krač od njega. Konrad bo imel še posla s financio.

□ Zimsko in mokro vreme zahteva prvo-rstne čevlje. Zahtevajte cenik! KARO, Maribor, Koroška 19.

Celje

□ Današnja predstava »Othella« se prične točno ob 8 zvečer. Občinstvo se naproša, da do te ure zasede prostore. V ta namen naj si po možnosti nabavi vstopnice prej. Pripominjamo, da je za nocojšnjo predstavo nad polovica vstopnic bila že včeraj prodanih. — Dalje moramo tozadevni lepak v toliko popraviti, da je kostume in rekvizite deloma odstopilo za predstave »Othella« tudi celjsko Dramatično društvo. — Za jutrišnjo predstavo, ki se prične točno ob pol 4 popoldne, se dobe vstopnice danes ves dan pri Slomškovi tiskovni zadrugi, jutri pa dopoldne in popoldne v Narodnem domu.

□ Pojasnilo. Pod naslovom »Otvoritev kavarne Merkur« smo včeraj pod »Celjec« objavili daljšo notico. Pripominjamo, da predstavlja notica po stranki sestavljen in plačan inserat ter da nima naš stalni celjski dopisnik z vsebino tega inserata nikakega stika. Kavarina »Merkur« je seveda slejkoprej last nemškega Hranilnega in posojilnega društva.

□ V. prosvetni večer, ki se vrši v ponedeljek 25. t. m. ob 8 zvečer, je vsled svojega zanimivega programa zbudil vsesplošno zanimanje. Večer bo nazorno pokazal, da so napačni vsi predhodni napram radiu in da isti resnično predstavlja zabavno in izobraževalno sredstvo, brez katerega moderni človek ne bi smel biti. Vstopnice po običajni ceni se dobijo v Prosvetnem tajništvo.

□ Uradni dan okrajnega gremija trgovcev v Celju za člane trgovce v gornjegrajskem srezu se vrši v ponedeljek, dne 25. t. m. in sicer od 11 do 12 dopoldne v Gornjem gradu v gostilni pri gosp. Veršniku v posebni sobi in od 14 do 16 v Mozirju v posebni sobi hotela »Pri pošti«.

— Načelstvo.

„SALONIT“
cementno azbestni škrlil
je najboljši material za pokrivanje zgradb

Družbe z omej. zavezo v Sloveniji

Po statistiki, ki smo je sestavili iz vpisov v trgovinski register v tretjem četrtletju t. l., je bilo ustanovljenih v Sloveniji 23 družb z om. zavezo (22 v 2. četrtletju in 17 v 3. četrtletju lani). Te družbe so imele kapitala 1.020.000 Din napram 840.000 Din v 2. četrtletju t. l. in 2.071.000 Din v 3. četrtletju lani.

V 3. četrtletju t. l. so se ustanovile sledeče večje družbe: 1 165, 1 123, 3 po 100 tiso. Din (v 2. samo 2 družbi po 100.000 Din). Kakor je torej videti, se ne ustanovljajo več tako velike družbe z omejeno zavezo.

V posameznih četrtletjih se je ustanovilo družb z om. zav. v Sloveniji (kapital v tisoč Din):

	1927	1928	1929
1. četrtletje	18	21	23
2. četrtletje	11	11	11
3. četrtletje	13	17	23
4. četrtletje	15	852	1150

Skupno je bilo v prvih 9 mesecih t. l. ustanovljenih 64 družb z om. zav. s kapitalom 2.914.000

Organizacija velemanufakturstov cele države

Na pobudo vojvodinskih manufakturstov na debelo se je začelo delati na tem, da se ustanovi organizacija velemanufakturstov za celo državo.

Zato se je tudi v petek dopoldne v Ljubljani pri Gremiju trgovcev vršil sestanek manufakturstov na debelo iz cele Slovenije. Tu so se obravnavala in sprejela pravila centrale vseh manufakturstov v Beogradu in izvolil odbor za to centralo, ki bo zastopala interese velemanufakturstov v celi državi. Odbor za dravsko banovino je sestavljen iz sledečih gg.: Urbanc, Hedžet, Souvan, Skaberne (vsi iz Ljubljane), dr. Crobath (Kranj) in Rossner (Maribor). Ta bo delal v okviru sekcije trgovcev z manufakturnim blagom na debelo pri Gremiju trgovcev v Ljubljani.

Kakor posnemamo iz pravil Centralnega združenja veletrgovcev manufakturnega blaga kraljevine Jugoslavije, je svrha društva predvsem zastopati interese svojih članov in stvoriti središče za informacije, posredovanje svojih članov, nadalje bo društvo podpiralo domače in v domače proizvode in organiziralo strokovni tisk.

Ta zdrav pojav v tej stroki je le pozdraviti, saj je zadnje čase ravno v manufakturni stroki opažati neenakomerno postopanje glede strokovnih interesov. Prav je, da se sestanejo interesi iz stroke in sklepajo o važnih vprašanih svoje stroke, zlasti o davčnih, carinskih, pa tudi socialnih zadevah, kar se bo tudi stalno obravnavalo pri društvu.

*

Menični zakon in čekovni zakon z dne 29. nov. 1928. Z opazkami opremil univerzitetni profesor dr. Milan Škerlj. V Ljubljani 1928. Str. 324. Broširan 100 Din, v platno vezan 116 Din, poštnina 3 Din. — Ljubljanski vseučiliški profesor dr. Milan Škerlj je priredil naš novi menični in čekovni zakon. Opremil ga je s kratkimi na zakonsko besedilo navezanimi tekočimi opazkami.

Nova tekstilna industrija v Celju. V Celju je ustanovil bivši gen. ravn. zagrebških tvisrce za bombažno industrijo, d. d. (Herm. Pollacka sinovi), Henrik Weinberger novo podjetje Mehanična tkalnica, d. z. o. z. v Celju. Obrat podjetja se nahaja v lastnem, na novo in moderno zgrajenem prostoru in je opremljen z najnovejšimi stroji. Podjetje bo izdelovalo vsakovrstno bombažno blago. Kakor nam sedaj poročajo iz Maribora, je mariborski veletrgovci g. Matko Rosner pristopil kot družabnik k podjetju.

Iz hrvatske industrije. Krapinsko ugljenokopno d. d. izkazuje za 1928 izgubo 0.21 milj. Din (za 1927 0.18 milj.) pri kapitalu 12 milj. Din. — Prva jugosl. tvornica šešira-tuljaca v Zagrebu ima pri kapitalu 5 milj. Din za 1928 0.18 milj. dobička (za 1927 pa izgubo v znesku 0.86 milj. Din).

Znižanje diskonta na Norveškem. Norveška Narodna banka je znižala diskont od 6 na 5 1/2 %.

Pišejo nam

Z VICA.

Otvoritev sezone. V nedeljo 24. novembra otvori Prosvetno društvo dramatično sezono s krasno dramo v 4 dejanjih »Materino srce«. Ker je običajno pri vsaki otvorenosti predstavi pri večerni blagajni naval, vljundno prosimo, da si preskrbite vstopnice v predprodaji v nedeljo od 10 do 11 dopoldne in od pol 7 naprej pri blagajni v društvenem domu. Začetek predstave točno ob pol 8 zvečer.

Tržaška cesla posebno od milarne do viške cerkve, se nahaja v slabšem stanju kakor med vojno, ter je skrajni čas, da se cesta nemudoma nasuje, ker bo v par mesecih promet po njej sploh nemogoč, ako se cesta v pravem času ne popravi. Prosimo tudi, da se napravi vsaj na Glincah na dveh ali treh krajih tlakovani prelazi, ker bo brez dvoma tudi viška občina rada nosila del stroškov.

IZ D. M. V. POLJU PRI LJUBLJANI.

Občinski odbor naše občine deluje z vso vne-mo in intenzivnostjo. Pridobil nam je novi kolo-dvor. Lepa naša vas raste na vse strani; posebej okrog kolodvora je naraslo polno novih — lepih hišic. Mnogo tujih ljudi se je preselilo v našo oko-lico. To čuti seveda najbolj naša šola, kateri pri-manjkuje zdravih, higijeničnih šolskih prostorov. Občinski odbor je sklenil preurediti sedanje šolsko poslopje in napraviti prizidek. Upamo, da bosta uvideni šolski in občinski odbor storila vse, da se zadeva šolskega poslopja do pričetka novega šolskega leta res reši. — S tem bo realiziran sklep krajevnega šolskega in občinskega odbora, katerega je nadrejena šolska oblast že potrdila in je vsa za-deva že v teku. Prizadelet faktorjem bo naša mila-dina za njih trud hvaležna — ker želi res naj-potrebnejšega.

IZ KOČEVJA.

Odbor za proslavo 600 letnice kočevskih na-seljencev. V predsedstvu odbora za svečano pro-slavo šeststoletnice kočevskih naseljencev, ki se bo vršila v dneih od 1.—4. avgusta 1930, so bili iz-voljeni sledeči gg.: predsednik dr. Iv. Arko, od-vetnik; podpredsednik dr. Jur. Rötzel, zdravnik; tajnik I. Franc Hriber, tiskarnar; tajnik II. Josip Schober, industrijalec; blagajnik Viljem Wolf, uradnik in Alojzij Krauland, hraniln. ravnatelj.

IZ TEHARJEV

Veliki živinski in kramarski sejem se bo vršil v ponedeljek dne 25. novembra t. l. v občini Te-harje. Kupci in prodajalci se vabijo k obilni ude-ležbi.

Din napram 51 437.600 Din v prvih 9 mesecih lani in 42 s kapitalom 3.478.000 Din v prvih 9 me-secih 1927. Iz teh statistik je razvidno, da narašča število novoustanovljenih, nasprotno pa zopet ka-pitalije postajajo manjše. Še v letu 1928. sta bila ustanovljeni 2 družbi z glavnico po 1 milj. Din, 1 pa 0.5 milj. Din, letos pa znaša kapital največje ustanovljene družbe 240.000 Din. V tretjem četrt-letju se je ustanovilo pa zlasti mnogo manjših družb, 2 po 5000 Din, 2 po 6000 Din, 1 z 9000 Din in 1 s kapitalom 10.400 Din.

Številke za 1929 izkazujejo v 3. četrtletju precejšen dvig napram 2. četrtletju, vendar je ta sezijskega značaja. Pač pa je število novoustano-vljenih podjetij znatnejše, kar kaže na večje usano-vitveno gibanje.

Pri tej priliki navajamo že objavljene števil-ke gibanja trgovstva: v 3. četrtletju t. l. je bilo pri-javljenih 355 novih trgovskih obratov, odjavljenih pa 181, nadalje prim. podatke ljublj. gremija tr-govcev: od 16. jun. do 16. sept. 36 prijav, 16 odjav, od 16. sept. do 16. okt. 30 prijav, 4 odjave.

Borza

Dne 22. novembra 1929.

ĐENAR

V današnjem deviznem prometu sta se uče-rstila tečaj Londona in Trsta, dočim so v ostalih devizah ostali neizpremenjeni, oz. celo popustili. Do zaldjučkov je prišlo samo v štirih devizah, v katerih je tudi intervenirala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Am-sterdam 2279 bl., Berlin 1350.75 bl., Bruselj 790.14, Budimpešta 987—990 (988.50), Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 792.75—795.75 (794.25), London 275.01—275.81 (275.81), Newyork 56.37 bl., Pariz 222.27 bl., Praga 167.45 bl., Trst 295.64 bl.

Zagreb. Amsterdam 2279 bl., Berlin 1349.25—1352.25, Budimpešta 987.30—990.30, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 792.75—795.75, London 275.01—275.81, Newyork 56.27—56.47, Pariz 222.27 bl., Praga 167.05—167.15, Trst 294.63—297.63.

Belgrad. Berlin 1349.25—1352.25, Budimpe-šta 987.30—990.30, Dunaj 791.5—794.5, London 275.01—275.81, Newyork 56.27—56.47, Pariz 221.27—223.27, Praga 167.05—167.85, Trst 294.5—296.5.

Cnrih. Belgrad 9.1270, Berlin 123.25, Budim-pešta 90.125, Bukarešt 3.0725, Dunaj 72.49, Lon-don 25.13, Madrid 71.60, Newyork 515.35, Pariz 20.285, Praga 15.275, Sofija 3.0725, Trst 26.975, Varšava 57.80.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.59, (va-luta) 12.54, v Londonu, Newyorku in v Pragi ne-izpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Vojna škoda 438 bl., dec. 441 bl., febr. 414 bl., Celjska 170 den., Ljublj. kred. 123 den., Praštediona 905 den., Kred. zavod 170 den., Veveče 130 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Ruše 250—260.

Zagreb. Drž. pap.: voj. škoda ar. 435—436.5 (436), kasa 435—436.5, termini XI. 435—436.5, XII. 435—439, 7% inv. pos. 85—86, agrari 51.5—52.5. Bančni pap.: Hipo 200—202 (201), Poljo 15.75—17, Hrv. 50 d., Jugo 83—84 (83), Lj. kred. 123—125, Nar. 8200 d., Prašted. 905—910, Srpska 157 d., Ze-maljska 128, Obrt. 36 d., Ind. pap.: Gultmann 180—190, Slavonija 155 d., Slavev 96—100, Danica 115 d., Drava 320—330, Sečerača 380—390, Brod. vag. 140—150, Union 140 bl., Isis 19 d., Ragusa 420—440, Trbovlje 450—452.5, Veveče 132 d., Piv. Sar. 160—190, Nar. mln. 20 d.

Belgrad. Narodna banka 8290—8300, 7% inv. pos. 85—85.5 (84.5), agrari 52.25—52.75 (52), voj-na škoda 437—438, XII. 439—440, I. 439.5—441 (440).

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 83.75, Wiener Bankverein 21.60, Creditanstalt 52, Escompteges. 170, Union 24.50, Mundus 166.50, Alpine 34.10, Tr-boveljska 56.75, Kranj. ind. 41.50, Leykam 6.10, Rima Murany 105.10.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 1 va-gon brzojavnih drogov. Tendence neizpremenjene mlačna.

Zito

Danes je bila kupčija manj živahna, vendar so ostale cene neizpremenjene, za umetno sušeno koruzo so se celo še za spoznanje zvišale. Pšenica bačka velja 187.50, koruza času primerno suha s kvaliteto garancijo do meje 115—117.50, umetno sušena 137.50—140 bačka naklad. postaja. V osta-lih predmetih ni nobene izpremenbe. Promet je bil srednji. Inozemske borze so istotako skoro ne-izpremenjene.

Ljubljana. Pšenica bč. 79 kg 2% 240—242.50, 78 kg 237.50—240, 77 kg 232.50—235, sr. 80 kg 2% 237.50—240, 77 kg 230—232.50, slav. 77 kg 2% 220 do 222.50, rž. 72—78 kg 2% 200—202.50, moka 0g vag. bl. fko. Ljubljana 355—365, koruza bč. 210 do 212.50, ml tar. 205—207.50, nova umetno suš. 195—197.50, ml tar. 192.50—195, času prim. suha lval. gar. 170—175, činkvanti 245—247.50, je

Žive zakopane

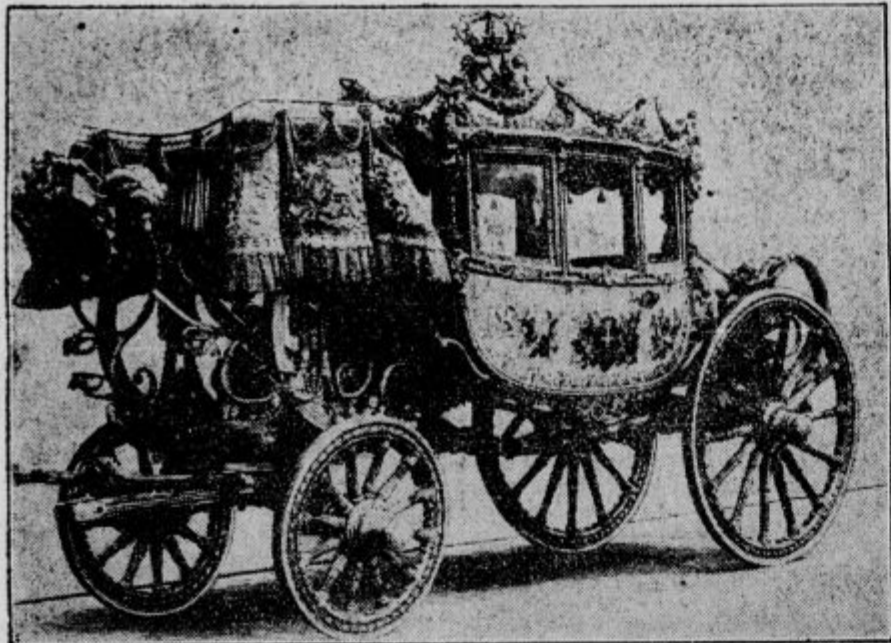
Nedavno se je nad 600 kaznjencev na otoku De Ré, ki leži pred pristaniščem La Rochelle na Francoskem, vkrvalo na parnik, ki jih je odpeljal v ječo na francoski Guyani. Med njimi so bili morilec Truhème, trgovec z demanti Mestorino in dvojni morilec Barataud. Samo moški so bili v tej četi izvrženec, zakaj ženske ne smejo pošiljati na Guyano. Ženske, ki so obsojene radi umora ali kakega drugega težkega zločinca, so zaprte v Franciji in sicer v največji in najstarejši ječi dežele, v Rennes-u, glavnem mestu Bretagne, ki je po Dreyfusovi aferi postalo svetovnoznano. Tam, v tej ogromni zgradbi, ki po svoji stolbi, širni veži, pomolih, galerijah, stebrih in stolpih spominja, da je bila nekoč grad mogočnega gospoda, živi sedaj okrog tri tisoč žen, od katerih večina ne bo zapustila živa tega bivališča, žen, ki se počasi bližajo trenutku, ko jih bodo na pokopališču jetnišnice položili k zadnjemu počitku. Zakaj sedemdeset odstotkov teh žen je bilo obsojenih na smrt in nato pomiloščenih na domovno ječo, ker v Franciji že dolgo časa niso usmrtili nobene žene; z drugimi besedami: te žene so žive zakopane.

Grobna tišina vlada v širnih poslopjih. Prebivalke tega gradu ne smejo govoriti. Tudi se jim le redko dovoli sprejemati obiske. Strogo pazijo na to, da se ne vtihotapljuje živila ali darila. Hrana obstoji za vse jetnice iz črne kruha, zelenjadne juhe in sočivja. Enkrat na teden dobe kavo in kosček mesa. Obležene so vse jetnice v vreči podobno oblačilo iz surovega rjavega sukna; vse so čisto ostrižene. Dnevi potekajo enakomerno, delo od ranega jutra do večera, prekinjeno z odmori za jed in za polurni sprehod po dvorišču okrog vodnjaka. Spalnice, v katerih stoji na stotine postelj, so celo noč razsvetljene, da se lahko vzdrži disciplina. Zakaj nemalo teh, od sveta ločenih žen je uporne narave; upirajo izgrede, uničujejo delovni material, ki ga dobe, napadajo z nožmi in

škarjami redovnice, ki jih stražijo. Sele po mnogih letih premagajo svoje sovraštvo proti sodnikom, ki so jih obsodili, in proti nadzornemu osebju. Ko je njihov odpor zlomljen, zapadejo v živalsko topost, mehanično opravljajo svoje delo, nikdar pa ne izdajo, da bi se le nekoliko kesale dejanja, radi katerega so bile poslone v Rennes.

Jetnice v Rennes-u so razdeljene v pet kategorij. Prva in najmočnejša skupina obsega morilke in požigalke. Med njimi je znana Bessarabo, nekoč proslavljena pariška lepota in pisateljica — pisala je pod imenom Hora Mirtel — ki je ustrelila svojega moža in nato poslala truplo v kovčku v Nancy, dalje grofica de Herminon, bretonska veleposelstnica, ki je iz lakomnosti umorila svojega moža, ena najbogatejših kmetic departementa Corrèze, ki je iz pohlepa po denarju zastrupila svojega tasta, taščo, svaka in celo lastno mater, neka kmetica iz Cewenena, ki je umorila svojega nezakonskega vnuka, neka žena, ki je s pomočjo svojega prijatelja na grozovit način umorila svojega moža itd. V drugi skupini so tatice in goljufice. Med njimi je bivala znana Thérèse Humbert, ki je s svojimi bajkami o ogromni dediščini izvalila toliko milijonov. Tretja skupina sestoji iz zločinskih prostitutk, četrta iz žen, ki so iz političnih motivov zagrešile težke zločine, kakor na primer znana anarhistinja Luise Michel, ki je svoj čas tudi prebivala v tej ječi. V peti skupini pa so jetnice, ki so se ponovno upirale.

Do prave ječe imajo od moškega osebja dostop samo ravnatelj in njegov namestnik, jetniški duhovnik, dva zdravnika in star bolniški strežnik. Tudi obiskovalci ne vidijo prave ječe. Pri stranskih vratih jih sprejmejo redovnice in peljejo po dolgih hodnikih do govorilnice, kjer govore skozi omrežje z jetnicami, ki jih hočejo videti. Dolgi razgovori so tu zelo redki, ker so je tence kmalu odvadile govorjenja. Obiskovalce gledajo v divjimi ali plašnimi pogledi in zamrmrajo komaj par besed. So pač žive zakopane.

Poročka italijanskega prestolonaslednika. Voz, v katerem se bosta italijanski prestolonaslednik in belgijskega princesinja Marija peljala k poroki.

Ples v ameriških vlakih

Uprava železniške družbe, ki vrši promet v državi Chicago, je ugotovila, da si na potovanju krajšajo čas s kartami samo nekateri starejši ljudje. Da zadovolje tudi druge svoje potnike, je uvedla v svoje vlake posebne vagonce, v katerih so se predstavljale razne kinematografske predstave potnikom za zabavo. A tudi ta zabava ni privlekla vseh potnikov, bodisi, da je treba ves čas predstave sedeti nepremično, bodisi radi tega, ker je to nema zabava. Železniška uprava, ki se, kakor se vidi, zelo briga za udobnost potnikov, je sedaj našla novo sredstvo, ki bo navdušilo tudi potujoči mladi svet, ki ga ne zanimajo karte in kino. Na prvah imenovane družbe so sedaj uvedeni plesni vagoni, v katerih si morejo potniki, zlasti mladi svet, skrajšati pusto vožnjo v vlaku s plesom. Ti vagoni za ples so Pullmanovi vagoni, iz katerih so seveda odstranili vse, kar bi oviralo ples. Urejeni so po najnovejši modi plesnih dvoran. Stene vagonov so obležene z velikimi ogledali. Mize in stoli so čisto lahki in narejeni tako, da se lahko zlože in spravijo v kot »dvorane«, ko se začne ples.

Kakšen mora biti zdravnik

V nekem starem medicinskem delu iz leta 1775. se nahajajo predpisi, kakšen mora biti zdravnik. Tu je pisano: Potem, ko bodoči praktikus dovrši izpite in položi Hippokratovo prisego, je treba, da se popolnoma posveti svojemu poklicu in stopi v svet, toda ne parfimiran in v sijajnih oblekah, ampak obleden priprosto. Treba je, da je snažen, uhluden toda ne klepetav, dobrega spomina in razsoden. Ne sme hrepeneti po dobičku, ne piti, niti se ne sme zaljubiti. Stanovati mora v sredini mesta.

Zmaga sina - smrt očeta

Kakor poročajo iz Londona, se je v Montrealeu v Kanadi ob priliki neke boksarske tekme dogodil žalosten slučaj. Neki J. Macchini je prišel gledat, kako se bo njegov sin boril z nekim opasnim nasprotnikom za prvenstvo v boks. Ko je Macchinijev sin zmagal, je to na očeta tako vplivalo, da ga je od prevelikega veselja zadela kap in se je mrtev zgrudil na tla. Baš v trenutku, ko je sodnik dvignil v znak zmage roko mladega bokserja, je njegov oče umrl; njegovo očetovsko srce ni moglo prenesti toliko razburjenja radi veselja nad sinovo zmago.

Novi švicarski zvezni predsednik bo najbrže postal zvezni svetnik dr. Musy, šef finančnega oddelka. Bil je že leta 1925. zvezni predsednik.

Tožen, ker ni prišel na kosilo

Pariško sodišče, ki je itak svetovnoznano po raznih originalnih procesih, je imelo te dni priliko reševati neko res izvržno tožbo. Neki črnc, član enega izmed najbolj znanih pariških jazz-ov, je povabil nekega gospoda svoje rase na kosilo. Ta gost pa je bil tako neuljuden, da ni niti prišel na kosilo, niti se ni pozneje opravičil. To je dalo črncu gospodu povod, da je prijavil svojega gosta sodišču in zahteval, da mu plača odškodnino za vse, kar je potrošil za jedajo in pijačo, ki jo je dal pripraviti.

Sodišče je bilo seveda v veliki zadregi, vendar je vseeno pozvalo toženca na zaslišanje. Ta se je zagovarjal s tem, da povabila na kosilo ni smatral resnim. Sodišče pa se je prepričalo, da je bilo povabilo resno in da se je hotel obtoženi svojemu črncu drugu zlobno narogati. Zato ga sicer ni obsodilo na kako drakonsko kazen, marveč mu je naložilo, da plača 60 frankov odškodnine in stroške sodnega postopanja. Ta obsodba je izzvala v pariških krogih veliko veselje, ker je bil to prvi slučaj, da je bil neko obsojen zato, ker se ni odzval povabilu na kosilo.

Starec, ki išče srečo

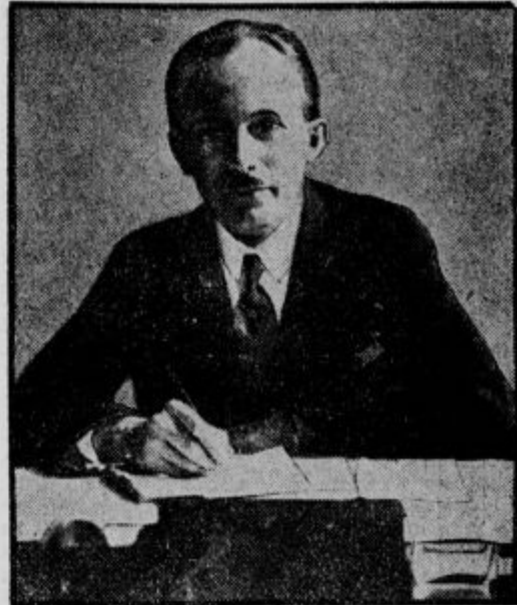
V London je prišel bostonski odvetnik Georg Pienkham, star 85 let. Pravi, da že 30 let išče srečo. Ne zahteva dolgotrajne sreče, zadovoljil bi se z desetimi minutami sreče. Ali teh deset minut ne more najti, čeprav jih je iskal po vsem svetu, katerega je dvakrat prepotoval. V Afriki in Indiji je lovil divje zveri, v Južnem morju ribe, zabaval se v Parizu in Berlinu, pil pivo v starih angleških gostilnah. Nebroj fotografiranih posnetkov dokazuje, kako je prepotoval svet. Slikan je s tigri in levi, katere je sam ustrelil, fotografiran je na najlepših krajih zemlje. Vse to pa ga ni osrečilo niti za deset minut. Pienkham pravi: »Moja usoda je, da neprestano vnovič iščem srečo, pa je ne morem najti. Ali jo sploh kdo more najti?« Stari gospod je prepričan, da je vsemu temu kriva ameriška klima. Medtem ko Angleži delajo, da žive, morajo Američani živeti, da delajo, enako kakor požeruh živi, da je. Angleži so po njegovem mnenju najsrečnejši ljudje na svetu in on prihaja že od leta 1888. vsako leto na Angleško na oddih. Tako govori ta lovec sreče v 85. letu svojega življenja. Tudi to je amerikanstvo.

Tramvaj in slon

V brazilskem mestu San Paolo se je te dni zaletel tramvaj v slona, ki je last nekega cirkusa. Po ulici sta šla dva slona, samec in samica, od katerih je tramvaj težko ranil samico. Ta je nezavestna obležala na tleh, medtem pa slon ni pustil nikomur, da se ji približa. Radi tega je zastal promet v tej ulici za celi dve uri. Končno je samica prišla k zavesti in nadaljevala pot. Voznik tramvaja se izgovarja, da v mraku ni videl živali.

Kako je izginil slavn pilot Eielson

Poročnik Charles Ben Eielson, slavn pilot Huberta Wilkinsa, s katerima je aprila 1928 prvi preletel severni tečaj od rtiča Poin Barrov na Aljaski do Ledenege fjorda na Svalbardu, je pred kratkim izginil, ko je letel na pomoč neki ladji, ki jo je blokiral led v Berinskem prelivu. Začetkom novembra se je vračala ladja »Nanuk«, last družbe Swanson, v Nome na Aljaski od zelo uspešnega lova na severni obali Sibirije. V Nome so dobili radiogram z »Nanuka«, da je led blokiral ladjo nedaleč od Cap Norda na otoku St. Lovrenca. — Poročnik Eielson se ni udeležil z Wilkinsom poleta na južni tečaj, ker je hotel, da se vrne na zračno pošto službo, ki jo vrši na Aljaski. Ko je prišla vest iz »Nanuka«, je takoj poletel s svojim mehanikom Borlandom ladji na pomoč in jo je res našel. V več polatih se mu je posrečilo, da je s svojim letalom prenesel v Nome vseh šest članov posadke in je hotel potem na isti način prenesti tudi dragoceno krzno, ki se je nahajalo na blokirani ladji. Dne 9. t. m. sta se oba drzna letalca ponovno podala na pot, da rešita še dragocena krzna. Od tedaj pa je izginila vsaka sled za njima. Boje se, da ju je na poti dohi-

Pierre Quesnay, gospodarski ravnatelj Francoske banke, ima največ upanja, da bo postal predsednik reparacijske banke.

tel kak vihar in da sta strmoglavila v morje. To domnevo potrjujejo tudi rešenci z »Nanuka«. Ravno tako so tudi Eskimi, ki so se podali na pot s svojimi sanmi in psi in prodri do Cap Norda, radiotelegrafsko sporočili, da so opazili v daljavi razbite ostanke Eielsonovega letala, katerim se pa niso mogli približati, ker je bil led preslab. Eskimi pa niso preveč resnicoljubni, in zato njihovim vestem malo verjamejo. Takoj zatem je odšla na pot pomožna ekspedicija, da po navodilih Eskimov išče sled za Eielsonovim letalom. Delo te ekspedicije pa je silno težavno, ker se v onih krajih že spušča polarna noč in je na dan samo nekaj ur polumraka. Razen tega pa razsajajo še vedno v Berinskem prelivu viharji. — Med rešenci posadke iz »Nanuka« je tudi 17 letna hčerka ravnatelja družbe, Marija Swanson, ki je odšla z ladjo samo iz želje po pustolovčinah.

Smešnice

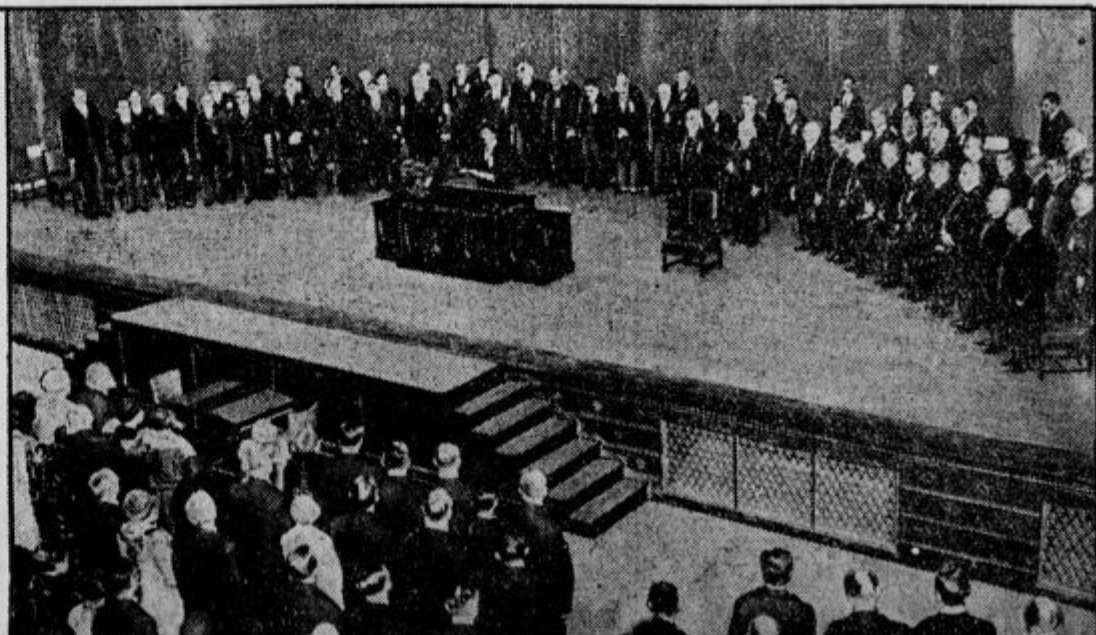
Zdravnik: »Teža zdravila dajte svoji hčerki vsak dan po pet žlic.«
Mati: »Oh, pa imamo samo tri žlice.«

»V parlamentu je bil vložen zakon proti izvozu starin.«

»Strašno! In ravno sedaj, ko se hoče teta peljati v Italijo.«

»Se le teden dni sva poročena, pa že prideš tako kasno domov.«

»Nisem mogel prej priti, ker sem moral pri stalni mizi pripovedovati, kako srečen sem.«

Mednarodna konferenca za izrabljanje sil v Tokiu, na katero so vse kulturne države poslale odlične tehnike, znanstvenike in organizatorje. Slika nam kaže otvoritev konference pod predsedstvom japonskega prestolonaslednika princa Čičiva (levo).

Statističen izkaz mohorjanov v letu 1929.

Zaradi statistike o mohorjanah v lanskem koledarju je bilo veliko pritožb in napadov. Ali naj radi tega opustimo to statistiko? Preden odgovorimo na to, si oglejmo pritožbe. Vsaka se lahko uvrsti v eno izmed sledečih.

Nekdo pravi, da sploh ni treba statistike objavljati, ker je krivična zaradi prebivalstva. V majhni fari je kmalu visok odstotek, v veliki se ne doseže.

Res je v velikih farah večji odstotek težje doseči, ker je treba več dela pri agitaciji za Mohorjevo družbo kakor v majhnih, toda odstotek vendar pove še najbolj pravično, kako je Mohorjeva družba razširjena po farah. Majhna fara ne more doseči takega absolutnega števila naročnikov kakor velika. Saj ima kakšna fara več naročnikov kot majhna duša! Zato se more majhna fara pravično primerjati z veliko fara samo relativno, koliko naročnikov ima katera v odstotkih.

Druga pritožba pravi, da se ne more dognati povsod resnični odstotek, ker ni znano pravo število prebivalcev po farah, zato statistika ni resnična in nimamo pravega temelja za primerjanje.

Ta ugovor ima nekaj zase. Statistika je sestavljena po Letopisu ljubljanske škofije iz leta 1928 za ljubljansko in po Sematizmu lavantinske škofije iz leta 1928 za lavantinsko škofijo. Letopis ljubljanske škofije izkazuje okroglo 56 tisoč duš več kot ljudsko štetje iz leta 1921 in Sematizem lavantinske škofije 17.000 več. Iz tega je razvidno, da imajo nekatere fars v Letopisu in Sematizmu izkazano večje število duš, kot jih je v resnici, in je vsled tega odstotek mohorjanov nižji od resničnega. Slika o razširjenosti Mohorjeve družbe na podlagi števil v Letopisu in Sematizmu torej ni resnična.

Vse to je res. Slika na tej podlagi ni popolnoma čista, je pa vendarle slika, četudi nekoliko meglena. Poverjeniki lahko pomagajo, če hočejo, da bo slika čista. Naj sporoče župnemu uradu v Komendi, oziroma svojemu škofijstvu za nov Letopis in Sematizem resnično število prebivalstva v fari, pa se bo mogla napraviti čista slika. Že v Letopisu in Sematizmu iz leta 1928 je bilo v nekaterih farah število duš pravilno popravljeno. To je uspeh statistike mohorjanov in če statistika provzroči, da bodo pri vseh farah objavljeni resnični podatki o številu duš, je bilo že radi tega vredno objavljati to statistiko.

Pa čeprav je kje število prebivalstva pravilno navedeno, bi bilo treba vpoštevati tudi to, da so po nekaterih farah Nemci, drugoverci, brezverci itd., pravi isti gospod, sicer odstotek ni resničen. Ta zahteva je odveč. Saj lahko tudi Nemci, drugoverci in brezverci naročijo Mohorjeve knjige. Za odstotek je merodajno celokupno število prebivalstva. Vsak lahko sam vpoštevata take okoliščine in si razlaga, zakaj je v tej ali drugi fari majhen odstotek, Kočevje n. pr. je nemška fara, pa ima odstotek 2.400, in o Kranju je znano, da je najbolj liberalno mesto na bivšem Kranjskem, pa odstotek izkazuje 7.413 naročnikov.

Nekatere fars izkazujejo manjši odstotek od resničnega, ker niso vsi naročniki izkazani v domači fari, ampak jih je nekaj vpisanih v sosednih farah, ki zato izkazujejo večji odstotek.

Res je to. Toda res je tudi, da takih far ni veliko in da se temu lahko odpravi. Če hoče poverjenik, da bo njegova fara izkazovala pravičen odstotek, naj pove, v kateri fari in iz katerih vasi so vpisani njegovi farani in koliko duš štejejo tiste vasi. To sta storila letos župnika na Lipoglavu in v Kolovratu.

Prigodi se, da kakšna župnija v statističnem izkazu nima nič ali preveč ali premalo naročnikov. Da kakšna fara ne izkazuje v statistiki nič naročnikov, so navadno vzrok poverjeniki, ki družbi pravočasno ne sporoče števila naročnikov, da bi se vpoštevati pri sestavi statistike. Da jih izkazuje premalo ali preveč, pa je navadno vzrok pismena ali tiskovna pomanjka, brez katerih ni tudi drugod. Tako n. pr. lanske leto župniji Celje in Zdoles v pismenem seznamu naročnikov, ki je bil poslan statistikarju, navedeno napačno previsoko število naročnikov. Take pomanjke, če so znane, se lahko prihodnje leto popravijo, zato se ni treba nad njimi razburjati.

Kljub raznim nepopolnostim je bila statistika mohorjanov koristna, škodovala ni nikomur. Dvignila je število naročnikov in vnela veliko poverjenikov k plemenitemu tekmovalstvu. Zato ni težko odgovoriti na vprašanje, ali naj se zaradi nekaterih pomanjkljivosti statistika mohorjanov opusti. Velika škoda bi bila, če bi se statistika opustila!

Nikakor naj se ne opusti, le izpopolnjuje naj se, da bo kazala vedno čistejšo sliko. Zato se poverjeniki pozivljajo, da pomagajo k čim večji popolnosti statistike. Kako, so razbrali iz dosedaj povedanega.

Čini več naročnikov bo imela Mohorjeva družba, tem bolje, bo mogla vršiti svojo nalogo.

Mohorjeva družba z dobrim tiskom vrši apostolsko delo med narodom. Poverjeniki, vzgojite katoliških apostolov tiska, ki bodo od hiše do hiše pobirali naročnine za Mohorjevo družbo. Vršili bodo s tem dober kos apostolske akcije.

Gospodje poverjeniki, vsi na krov! Časi so resni. Blagohotno sprejmite statistiko Mohorjanov. Zaradi naše človeške slabosti je potrebna, da nas spodbuja k delu in drami iz spanja.

Sledi statistika v istem redu kakor lani. Dodal pa sem letos še seznam prvih in zadnjih po dekanijah. Naj prve podžge, da ostanejo prvi tudi za naprej, zadnje pa, da ne bodo več zadnji.

Odstotek po župnijah in dekanijah je izračunjen samo na podlagi prebivalstva po Letopisu in Sematizmu iz leta 1928, odstotek za obe škofiji in celo Slovenijo pa tudi na podlagi ljudskega štetja iz leta 1921.

Ljubljanska škofija

a) Po župnijah.

1. Bevke (1)	17.880
2. Boh. Bela (2)	13.006
3. Kamna gorica (10)	16.643
4. Lese (3)	16.390
5. Sv. Križ nad Jes. (5)	15.000
6. Vranja peč (7)	14.418
7. Mošnje, Brezje (8)	13.886
8. Črna (9)	13.111
9. Javorje pri Litiji (6)	13.088
10. Velesovo (11)	13.003
11. Reteče (18)	12.916
12. Ribno (17)	12.651
13. Tarjak (14)	12.292
14. Motnik (4)	12.213
15. Mavčiče (13)	12.030
16. Lom (12)	12.000
17. Koprivnik (49)	11.794
18. Bukovščina (15)	11.519
19. Križ (20)	11.137
20. Horjul (47)	11.031
21. Sv. Gregor (22)	10.777
22. Mekinje (21)	10.671
23. Gorice (18)	10.600
24. Sv. Helena (25)	10.300
25. Sv. Jošt nad Kranjem (24)	10.176
26. Radoljica (35)	10.121
27. Besnica (32)	9.909
28. Vodic, Skarčena (30)	9.833
29. Trstenik (48)	9.813
30. Begunje pri Cerknici (34)	9.769
31. Javor (19)	9.729
32. Sv. Lenart (40)	9.622
33. Ježica (27)	9.555
34. Sora (42)	9.544
35. St. Vid nad Ljublj. (28)	9.593
36. Rateče (38)	9.500
37. Trboje (33)	9.403
38. Duplje (57)	9.491
39. St. Ožbalt (36)	9.345
40. Sv. Katarina nad Lj. (39)	9.294
41. Podbrezje (37)	9.183
42. Tuniče (26)	9.057
43. Kropa (31)	9.047
44. Preska (23)	9.046
45. Zali log (29)	8.986
46. Novo mesto (55)	8.923
47. Dražgoše (50)	8.883
48. Zabnica (41)	8.809
49. Rova (43)	8.690
50. Homec (46)	8.580
51. Senturška gora (44)	8.531
52. Predvor (51)	8.468
53. Ljubljana-Trnovo (40)	8.311
54. Lipoglav (63)	8.198
55. Železniki (56)	8.179
56. Gorje (45)	8.152
57. Dobrava pri Kropi (58)	8.150
58. Kranjska gora (53)	8.094
59. Krško (61)	8.066
60. Zaplana (69)	7.826
61. Dol (68)	7.760
62. Mokronog (150)	7.646
63. St. Jakob ob Savi (52)	7.523
64. Vrh (Sv. Trije kralji) (65)	7.520
65. Dovje (62)	7.518
66. Zapote (70)	7.509
67. Ihan (78)	7.462
68. St. Lovrenc (59)	7.426
69. Kranj (66)	7.413
70. Smlednik (72)	7.300
71. Naklo (98)	7.290
72. Ljubljana: stolnica (64)	7.289
73. Peče (54)	7.277
74. Stara Oslica (67)	7.272
75. Komenda (89)	7.232
76. Poljane nad Sk. Loko	7.176
77. Dol Logatec (77)	7.112
78. Šmartin pod Sm. goro (71)	7.098
79. Lučine (87)	7.058
80. Rovte (92)	7.000
81. Tržič (85)	7.000
82. Podlipa (73)	6.911
83. Cerknica (106)	6.900
84. Zelimlje (82)	6.876
85. Čemšenik, Izlake (93)	6.893
86. Koka (204)	6.813
87. Begunje pri Lescah (89)	6.813
88. Brdo, St. Vid (97)	6.805
89. Vrhnik (79)	6.783
90. Bled (83)	6.756
91. Javorje nad Sk. Loko (120)	6.750
92. Šmartin, Litija (74)	6.684
93. Srednja vas v Boh. (81)	6.681
94. Stara Loka (102)	6.650
95. Jezersko, St. Andraž (96)	6.602
96. Velike Poljane (134)	6.575
97. Stanga (84)	6.535
98. Višnja gora (88)	6.500
99. Predoslje (100)	6.442
100. Koroška Bela (95)	6.441
101. D. M. v Polju (80)	6.394
102. Škocjan pri Turjaku (146)	6.384
103. Gora (94)	6.376
104. St. Jurij pri Sm. (110)	6.363
105. Struge (111)	6.329
106. Sela (114)	6.271
107. Breznica (103)	6.283
108. Gor. Lobjanec (105)	6.240
109. Ljubno (91)	6.237
110. St. Gotard (101)	6.223
111. Nevle (116)	6.184
112. Adlešiči (219)	6.145
113. Soteska (76)	6.136
114. Črni vrh nad P. gr. (113)	6.081
115. Planina pri Rakeku (90)	6.050
116. Sostro (108)	6.016
117. Kopanjski (108)	5.916
118. Čatež pri Zapl. (115)	5.912
119. Blagovica (109)	5.882
120. Breznica (135)	5.857
121. Sk. Loka (113)	5.824

122. Ribnica (141)	5.811
123. Šmartin pri Kr. (151)	5.788
124. Zg. Tuhinjski (107)	5.767
125. Grahovo (118)	5.764
126. Davča (126)	5.708
127. Vič (119)	5.692
128. Zlato polje (124)	5.609
129. Sv. Trojica (156)	5.578
130. Dobrič (125)	5.550
131. Krašnja (130)	5.535
132. Loški potok (122)	5.530
133. Kolovrat (167)	5.493
134. Sv. Vid nad C. (198)	5.472
135. Sodražica (129)	5.433
136. Unec (138)	5.405
137. Moravče (117)	5.401
138. St. Jošt nad P. gr. (121)	5.376
139. Jesenice (170)	5.346
140. Polica (147)	5.294
141. Mengeš, Grobče (152)	5.275
142. Domžale (142)	5.263
143. Ziri	5.243
144. Kresnice (144)	5.232
145. Kamnik, Radomlje (133)	5.227
146. Lesece	5.222
147. Presejce (157)	5.172
148. Fara pri Kostelu (137)	5.168
149. Zaspj	5.143
150. Dob. (139)	5.136
151. Sp. Tuhinjski (140)	5.017
152. Amburš (128)	5.000
153. St. Peter pri Nov. m. (75)	4.969
154. Svibno (160)	4.945
155. Vel. Lašče (149)	4.938
156. Ljubljana: Frančiškani (132)	4.908
157. Boh. Bistrica (86)	4.804
158. Ovišje (153)	4.878
159. Gornj. (145)	4.857
160. Sv. Duh (104)	4.833
161. Melitica (155)	4.800
162. Ljubljana: Sv. Jakob (143)	4.781
163. Zalna (174)	4.772
164. Babno polje (136)	4.770
165. Leskovec (154)	4.750
166. Rudnik (131)	4.716
167. Stari trg pri Ložu (161)	4.716
168. Črnomelj (188)	4.712
169. Hodelerska (182)	4.687
170. Ajdovce (148)	4.679
171. St. Vid pri Stični (159)	4.663
172. Špitalič (158)	4.607
173. St. Janž (178)	4.604
174. Radovica (165)	4.592
175. Bela cerkev (180)	4.590
176. Sela pri Kamniku (163)	4.494
177. Prežganje (175)	4.461
178. Sorica (162)	4.421
179. Cerkle pri Kranju (184)	4.297
180. Mirna (177)	4.254
181. Radeče pri Zld. m. (163)	4.233
182. Doljenja vas (197)	4.195
183. Kovor (180)	4.185
184. Žužemberk (207)	4.147
185. Dobrova (173)	4.133
186. St. Jurij pod Kumom (239)	4.125
187. Senčur pri Kranju (187)	4.094
188. Trebnje (172)	4.050
189. Stična (169)	4.040
190. Dobovec (191)	3.959
191. Sela pri Šum. (283)	3.929
192. Smihel pri Nov. m. (185)	3.911
193. Vavta vas (171)	3.880
194. Zagradec (196)	3.850
195. Polhov gradec (192)	3.813
196. Polšnik (193)	3.777
197. Stranje (213)	3.777
198. Rakitna (127)	3.703
199. Kostanjevica (180)	3.655
200. Nova Oslica (181)	3.625
201. Smarje, Grosuplje (200)	3.544
202. Sv. Križ pri Litiji (202)	3.521
203. Janče (208)	3.500
204. Trata (195)	3.401
205. Bloke (217)	3.372
206. Primskovo (223)	3.329
207. Brunske (215)	3.314
208. Studenec (231)	3.169
209. Ljubljana: Sv. Peter (211)	3.156
210. Dobropolje (199)	3.150
211. Sp. Šiška (225)	3.094
212. Mirna peč (214)	3.088
213. Sv. Gora (201)	3.076
214. Cerkle ob Krki (226)	3.038
215. St. Rupert (228)	3.000
216. Rob (190)	2.981
217. Ig (220)	2.977
218. Vače (227)	2.998
219. Oslinica (212)	2.898
220. Borovnica (206)	2.876
221. St. Lambert (216)	2.857
222. Toplice (176)	2.834
223. Leskovec (221)	2.833
224. Smarjeta (194)	2.823
225. Hotič (205)	2.777
226. Podgrad (222)	2.777
227. Trebelno (203)	2.730
228. Zagorje (229)	2.685
229. Bučka (164)	2.678
230. Raka (224)	2.666
231. Semlič (235)	2.625
232. Prečna (232)	2.579
233. Dole (210)	2.466
234. Stopiče (236)	2.440
235. Kočevje (236)	2.400
236. Podzemelj (246)	2.391
237. Suhor (241)	2.295
238. Sv. Trojica Trž. (234)	2.181
239. Zdišovo (237)	2.181
240. Roštanj (238)	2.045
241. Sava (243)	2.000
242. Čenčiče (244)	2.000
243. Sv. Križ pri Kost. (233)	1.857
244. Čatež ob Savi (242)	1.764
245. Vinica (269)	1.679
246. Stari trg pri Črn. (247)	1.555
247. Dragaj (245)	1.539
248. Vel. Dolina (240)	1.519
249. St. Jernej (251)	1.444
250. Sp. Log (250)	1.403
251. Banja Loka (123)	1.302
252. Škocjan pri Mok. (240)	1.282
253. Stara cerkev pri Koč. (—)	1.200
254. Golo (255)	1.059
255. Sinj vrb (252)	1.047
256. Grčarice (254)	1.000
257. Hrinje (256)	950
258. Dragatuš (248)	889
259. Nemška Loka (257)	833
260. Črnomelj (258)	654
261. Planina nad Črn. (259)	625
262. Krka (179)	625
263. Tomšelj (218)	625
264. Poljane pri Toplicah (253)	625
265. Sv. Planina	625

Smihel pri Žužemberku
Preloka
7 kočevskih župnij.

b) Po dekanijah.

1. Radovljica (1)	7.437
2. Kranj (2)	7.039
3. Ljubljana: okolica (4)	6.456
4. Loka (8)	6.439
5. Kamnik (4)	6.349
6. Vrhnik (5)	6.169
7. Moravče (6)	5.809
8. Cerknica (7)	5.608
9. Ribnica (10)	4.988
10. Smarje (9)	4.960
11. Litija (12)	4.130
12. Trebnje (13)	4.061
13. Novo mesto (14)	3.597
14. Ljubljana: mesto (11)	3.445
15. Žužemberk (15)	3.121
16. Semič (17)	2.894
17. Leskovec (16)	2.531
18. Kočevje (18)	1.588

c) Vsa škofija: 4.961.

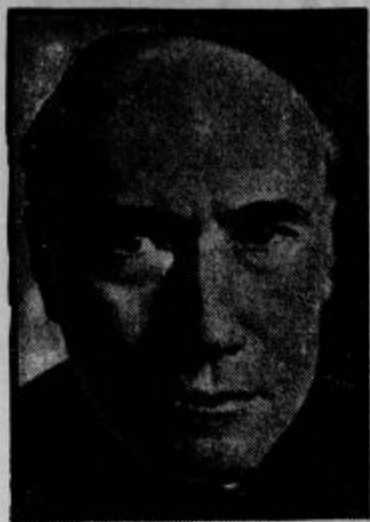
Po ljudskem štetju iz l. 1921. pa: 5.564

Iz 237 župnij in 4 duhovnij, ki niso župnije (iste kakor lani) imamo izkaz naročnikov. Poljane nad Skofjo Loko in Ziri nista lani v statističnem izkazu izkazovali naročnikov, ker jih ni bilo v seznamu, poslanem statistikarju, nahajata pa se v izkazu naročnikov. Letos ne izkazuje nobenih naročnikov 13 fara, 5 slovenskih in 8 nemških. Od slovenskih sta 2 lani izkazovali naročnike, ena pa od nemških, ki jih letos ne.

Prvo mesto so ohranile Bevke. Boh. Bela je sicer dvignila odstotek, a Bevki ni dosegla, ostala je na drugem mestu; Motniku, ki je nekaj prednjačil, pa se pozna, da je resigniral na prvo mesto in se umaknil iz vrste tekmovalcev za prvenstvo. S 4. mesta lanskega mesta je padel letos kar na 14. mesto. Resen tekmovalcev za prvenstvo pa je postala Kamna gorica, ki se je dvignila z 10. na 3. mesto.

Napredovalo je 169 župnij, 27 je ohranilo staro število naročnikov, druge so več ali manj nazadovale. Nad 5 odstotkov ima 151 župnij, od teh 26 nad 10 odstot., 18 nad 15, 15 nad 20, 2 nad 25, 2 nad 30, 3 nad 35, 6 ena ima 5 odstot., 109 manj kot 5 odstot. Nekatere fars imajo že tako visok odstotek, da ga bodo le z velikim trudom obdržale. Jih je pa še precej, ki morejo napredovati. Pri nekaterih je opaziti veliko kolebanje. Eno leto znatno napredujejo, drugo pa zopet znatno nazadujejo

Andre Gide - 60letnik

Opisati nepregledno množico obrazov, ki jih poznamo in ki so vsi v nekem telesnem zmislu — v kolikor je mogoče govoriti v slovtvu o telesnosti — neutajljiva last in lastnost Andréa Gidea, je prav tako zapeljivo in nemogoče, kakor opisati nepregledno in neizčrpno raznolikost kaleidoskopa.

V trojici najjačjih predstavnikov sodobnega francoskega slovtva: Gide, Claudel in Valéry — je Gide nedvomno najbolj izrazit; a izrazit po svoji jeguljasto zviti in prekanjeni neizrazitosti, ki je v svoji arabeski pestrosti najbolj svojstvena njegova lastnost. Gidejeva neizrazitost temelji na negaciji stalnosti in doslednosti sleherne ideje, toda prepojena je z izredno in čudovito inteligenco, kakršnih pozna zgodovina svetovnega slovtva le malo.

Kar po navadi odlikuje največje osebnosti slovtva, je njih čvrsti »nazor«, njih enovita osebnost. No, Gide se pa odlikuje baš po tem, da nima svojega »nazora«, ali vsaj tako, da ni enoviten, ampak da menjuje svoje nazore v neki pestrosti umetnega ognja, očarujoč z neodoljivo privlačnostjo svojega čitatelja, ki podlega tem bolj čaru, čim več mu mora ugovarjati in ga zavračati.

Kaj je Gide? Pesnik? Romanopisec? Kritič? Estet? Vse je... in v ničemer stalen. S posebno slastjo je Gide vseslej zdrobil, kar je ustvaril. Z ljubeznivo ironijo je osmešil svojo nairesnejšo misel, z neko neprodno resnostjo je obsenčil sleherno svojo šalo.

Izhajajoč iz slavne dobe francoskega simbolizma, je prevzel po njem dobršen del dediščine, ki se izraža v nekem pogostoma v njegovih delih ponavljajočem se stremeljenju po puritanizmu v umetniških stvareh, a tudi v drugih pogledih. Gidejev puritanizem je morda utemeljen tudi po njegovem protestantskem poreklu, katero se očituje tudi v marsikaterem drugem pomenu. Je pa Gide v nekem zmislu tudi šolar slavne filozofa Bergsona in udan opojnemu uživanju življenja, v neomejenem svobodnjaštvu izbire.

Dasi se polagoma splošno uveljavlja prepričanje, da je Gide umetniško manj pomemben kot tvorec nego kot iniciator, je vendar položil največ svojega življenjskega truda v bizarne leposlovne spise, katerih naslovi tu sledijo: L'Immoraliste, Le porte étroite, Isabelle, La symphonie pastorale, Voyage au Congo, L'école des femmes in v roman Les Faux-Monnayeurs. — Burkastega značaja so Paludes, Le Prométhée mal enchaîné, Les Caves du Vatican. — Dramski deli: Saul, Le roi Candaules. — Lirično realistične maksime njegove knjige »Les nourritures terrestres« so imele na doraščajoči rod v Franciji velik vpliv, o čemer nam priča tudi Roger Martin du Gard v svojem romanskem ciklu »Les Thibaults«. — Med študijskimi, esejji, razpravami in kritikami, ki jih je nebroj, naj omenimo: Le retour de l'enfant prodigue, Souvenirs de la Cour d'Assises, Amyntas, Corydon, Numquid et tu...? Pretextes, Dostojevsky (ta knjiga je ena najpomembnejših, kar jih je kdo napisal o velikem ruskem romanopiscu), Incidents in Journal des Faux-Monnayeurs.

Cinično je opisal svoje življenje v knjigi »Si le grain ne meurt« — in ta knjiga vsebuje stavek, ki je za avtorjev značaj morda najbolj značilen: »Če je hudič, potem mora biti njegova največja skrb, da ljudje vanj ne verujejo, da morejo v miru grešiti.« V dvoreznosti tega stavka je prav ves

Iz ruske kulture

V Zvezi sovjetskih pisateljev

Na zahtevo vlade je priredil Vserosijski sovjetski pisateljev temeljito »snaženje« med svojim članstvom. Pisatelji Zamjatin, Pilnjak in Marienhof so namreč natisnili svoje knjige pri emigrantskih založnikih v Berlinu, da uidejo cenzuri. Sojuz je priznal slično postopanje za nedostojno zvijačo. Izvolil je tudi novi društveni odbor, katerega predsednik je zdaj znan romanist Leonov, avtor knjig »Jazbec«, »Tat«, »Bela pogibelj« in dr. Pod vodstvom Leonova je izključil do sedaj odbor do 80 članov, ki sicer imajo pravico pritožiti se na občen zboru. Pred vsem ima Sojuz nalogo povisati politično, marksistovsko in leninsko zavest svojega članstva. Pisatelji tudi kažejo umljivo željo izpopolniti ta dosedanjí nedostatek svojega življenjskega nazora. Sojuz torej priredi za pisatelje več predavanj rednih članov Komunistične akademije Miljutina pa Križanovskega. Dokazala bosta pisateljem, da mora z drugega stališča ocenjevati pojave sedanjega življenja in se oprostiti predvojnih oz. medvojnih socialnih predsodkov.

(Večernjaja Moskva.)

Ruska religiozna-filozofska akademija.

Religiozno-filozofska akademija v Parizu, središče bogoslovne misli v ruski emigraciji, je pričela novo leto s sledečimi predavanji: Berdjajev. Ruska verska, filozofska in socialna misel v XIX. stoletju; slovanofili, zapadniki in prvi socialisti, narodniki, versko čuvstvo v ruski književnosti pred revolucijo. — Vičeslavcev: Podzvest in njene skrivnosti. — Iljin: Verski smisel v zgodovini. — O. Bulgakov: Nauk o božjem imenu v molitvi in Cerkvi.

Hudožniki na Romunskem.

Po gostovanju na Poljskem se je preselila praška skupina Hudožnikov v Besarabijo, kjer je nastudirala v samotni letoviščarski naselbini Sergejevki »Misel« L. Andrejeva, »Črešnjav vrte Čehova in »Raskolnikova« Dostojevskega v prireditvi G. Hmure. Pet predstav v Kišinevu je imelo velik uspeh. Zdaj potujejo igralci po deželi in o božiču

Glasbene revije

Nova Muzika, letnik 2, št. 5, objavlja uvo-domo članek M. Pozajica o svetovnih glasbenih uspehih Jugoslovanov, t. j. Hrvatov in Srbov v Parizu, ki se tam pulijo za razna pokroviteljstva, tamburajo in predstavljajo Galcem Slovence z Ipavcem. — Dr. Iv. Karlin nadaljuje svoje obravnavanje vibrata na goslih, Iv. Karel Sancin razmišljanja o smotni glasbeni vzgoji naraščaja violinistov. — Pojavilo se je novo Mihevevo delo iz arhivov: »Die Türkenpfeife« za dvoje glasov s klavirjem — naj bi ga kdo objavil, da ne bo komu tičal do sodnjega dne v žepu.

Glasbena priloga ima na čelu M. Bravničarjevo »Studio« (Continuo) za klavir. Novi Muziki ne morem čestitati k objavi te skladbe. Osladna romantika z »modernim« videzom iz leta 1923!!! Ne vidim nobenega zrna v tej stvari; take nezrele reči naj leže doma za spomin! Imejmo no malo avtokritike! — Matija Tomc se je pojavil v N. M. z Rondom za dve violini in klavir. Je izdelana stvar, ki do neke mere spominja celo na klasični oblikovni čut, čeprav harmonski ali oblikovno za danes ni baš v prvi vrsti naprednosti. Ima pa zrno in umetniško resnobo, znanje. — Osterčeve Tri pesmi na Corazzinijev tekst so se že izvajale pri nas: Pevska deklamacija, rahlo dvignjena k izrazu, v klavirju kratki ostinatni motivi (izjema je št. 2). Prva in izstati tretja sta posrečeni. — Mala N. M. vsebuje pet nežnih otroških s klavirjem: Biba leze, Zajček je lepa reč, Micika majčkena, Zazibalka, Micikina zlahta. Rafinirana preprostost, pa prav učinkovita.

N. M. vrši pri nas nalogo odkrivalteljice naraščajskih talentov. Nekaj je to, vendar ne bi smela biti preveč širokogrudna! Podpirajmo jo, gotovo bo prišel čas, da se bo znašla in v narodu zasidrala!

Zbori, letnik 5, št. 5, nudijo skladateljem Gorinskih verz »Sam« (ali ni dobiti kaj bolj novega, konkretnega?), dalje H. Družovičeva raz-

Gide... sicer pa: v čem je prav za prav ves Gide, tega ne ve nemara nihče povedati. On sam? Morda že najmanj... s. š.

zopet bodo v Kišinevu s »Carjem Fedorjem« A. Tolstega. Umetniki so imeli več neprilik, ker so jih ponovno obdoližili različni patrioti propagando za ocepitev Besarabije. V Akermanu je nekdo celo naznanil, da imajo Hudožniki svojo radiopostajo ob morju in se, pogovarjajo z boljševiki v Moskvi. Seveda so bile te pravilice kmalu ovržene, a so umetnikom naredile dosti sitnosti.

Karamazovi v filmu.

Pariški Pax-film je pričel s posnetki drame »Bratje Karamazovi«, ki bo tudi prvi zvočni film v ruščini. Podjetje za sedaj noče izdati imen režiserja in igralcev. Znano je samo, da so zraven udeležene najboljše ruske moči.

Sovijski balet.

»Pravda« od 30. oktobra poroča o predhodnji uprizoritvi novega baleta »Nogometišča«, na katero so bili tudi povabljeni zastopniki delavskih organizacij. Ti »zaupniki« so jako živahno obsojali nedostatke na odru: »Igralci so nepravilno tekli v vlogi nogometištev in niso izrabili prilike za propagando lahke atletike. Lahko bi tudi pozivali mladino, naj vstopi med prijatelje Rdeče vojske in izvaja vojne vaje. Sploh je bilo videti, da je pri igralcih zanemarljiva telesna vzgoja. Zato se omejijo na staro plesalno umetnost, ki pa je načelno sovražna sovjetskemu duhu pri baletu. Mi zahtevamo nov ples in nove oblike, v katerih se zrcali proletarska duševnost.«

Vzhod in Zapad.

Založba Hinrichs v Lipskem bo izdajala zbornike »Vzhod in Zapad« pod uredništvom profesorja bazelske teološke fakultete F. Loeba, P. Schütza in N. Berdjajeva. Zbirka ima namen sodelovati verskemu, etičnemu in sociološkemu zbližanju pravoslavne ter protestantske bogoslovne misli. Prva knjiga je namenjena pred vsem sedanji Rusiji in prinaša med dr. razprave: Berdjajev: Rusko pravoslavlje in protestantska kriza. — B. Unruh: Kristusova in Cesarjeva oblast v svetovnem nazoru Berdjajeva. — Lagovski: V boju zoper Boga. (Pregled sovjetske protiverske vojne.)

glabljanja »k vprašanju muzikalne politike pri nas«, ki vidi rak-rano vse naše muzikalne politike (!?) pri nas v organizaciji našega pevstva (?) pokreta. Ima sicer dobre ideje: svetuje aktivnost, ekonomijo in diferenciacijo dela, nastopanje v masah itd., pravi vzrok je pa, mislim, le bolj v našem blaženem šentflorjanskem dolinizmu, ki ga besede gotovo ne bodo spravile s sveta. Osterč piše o češkem skladatelju E. F. Burianu, ki je izumil »voice bands«, kakršno komplicirano ime niso neke vrste zborovska recitacija s spremljavo instrumentov. — Čisto dobro je toplot »Razno«, ki človeka zares vsestranski informira. Glasbena priloga prinaša Osterčevo Pesem revolucionarjev na Seliškarjevo besedilo. Besedilo niso malo preveč prozorno svojo tendenco — kljub temu mislim, da naj sodobni komponist seže baš k temu pesniku, ker so vsi drugi slabši in slajši. Osterč je napravil moški zbor deklamatornega značaja, ga opremil z jarkimi disonantnimi poudarki in s polifonskimi mesti in se mi zdi, da to ni več »čista glasba«, ker mestoma še seže v področje »izraza«, za katerega se danes ravno tepemo. To kažejo pogosti unisoni, dvigi melodije na smiselno (ne na mestih zunanjega, govornega akcenta) važnih mestih, ponavljanje itd. Upam, da se bo Osterč znašel v to smer in nehal kolebati. Dr. A. Dolinar je objavil mešan zbor »Rodna vasi« na Turšičev tekst. Preprosta stvar, pa občutna v domačem duhu. Vazil Mirk je priredil za moški zbor narodni »Kopa cura vinograd« in »Karanfile«, Ivan Ocvirk pa je komponiral v starem duhu Grišovo »Rože je trgala«. — Naročite se na »Zbore«! Za vsakega nekaj prineso: za slabe in dobre zборе, za »hipermoderne« in »stare«. »Zbori« trdo delajo — podprite jih!

»Mladost« št. 11 je izšla s sledečo vsebino: P. Roman: Immaculata v sijaju zvezd. — P. Križostom: Fantovska beseda Brezmadežni. — A. Komar: Fantiči (povest). — Dr. Jaklič: Po mnogih zmotah in zablodah. — Fr. Strah: Med brati Čehi. — F. Neubauer: Ribič. — J. Tajčman: Bratova tožba. — N. Velikonja: Crimen laesae maiestatis organisationis. — O vlogi in pomenu bank v današnjem gospodarskem življenju. — Beleške.

Mohorjev koledar - ljudska čitanka

Naše ljudstvo ne pozna tradicionalnejše knjige nego je Mohorjev koledar. Leto za letom izhaja ta publikacija in tvori gotovo najbolj razširjeno čtivo med Slovenci. Dobro zavedajoč se velikega pomena tega dejstva, si je od nekdanj Mohorjeva družba prizadevala opremiti to knjigo tako, da bi črpalo naše ljudstvo iz nje čim več zdrave in dobre hrane ter da bi mu prinašala čim več koristi v vsakem pogledu. Če pregledamo letošnji koledar, se nam zdi, da je postal v svojem plemenitem smotru tako dovršen in silajno odgovarjajoč potrebam, da moramo prav od srca čestitati Mohorjevi družbi, zlasti pa skrbnemu in umnemu uredniku F. S. Finžgarju, ki je znal zadeti ne le pravi ton, ampak tudi pravo izbero gradiva. Koliko požrtvovalnosti, truda in dela je v tej knjigi! Zato se je pa tudi v polni meri posrečila in je postala v pravem pomenu besede ljudska čitanka. Malo tako resnično »kulturnega« čtiva gre med naš narod!

Kako posrečen je format koledarja, priča najbolj dejstvo, da so vse poznejše družbe format Mohorjevega koledarja enostavno poslele. Toda vse važnejša je vsebina, v kateri gotovo noben drug koledar Mohorjevega ne prekaša. Od prve do poslednje strani je iverina dragocena in izdati preprostejšemu čitatelju tako vabljivo podana, da mora v polnem obsegu doseči svoj vzvišeni smoter: Za izobrazbo in napredek našega ljudstva!

V »Koledniku«, ki sledi strogo koledarskemu delu knjige, se nam odkrivajo poglavitna vprašanja, ki se tičejo stanja narodne edinice, kateri pripadamo. Objasnjene so naše prilike na splošno, njih pomanjkljivosti in slabosti, in podani so migljaji, kako bi bilo mogoče naše prilike izboljšati. — Albin Zalaznik opisuje nazorno na primerjalni način narode zemlje na podlagi statističnih risb. I. Nadrah govori poljudno o zvezdoznanstvu, isto tako s pomočjo ilustrativnih risb. Izredno važen gospodarski prispevek je pa priobčil V. Bohinec pod naslovom »Pridelki zemlje«, v katerem ponazorjuje pregledne in točne risbe veleznamičiv predmet.

Zdravstvu in sorodnim strokam so posvečeni sledeči članki: Dr. Ant. Breclj: »Kaj bo z nami?« Dr. Anton Schwab: »Nekaj o divjem vinu in njegovem učinku z zdravniškega stališča.« — Dr. I. Oblak: »O zobnih boleznih.«

Janko Mlakar piše o »Radiju-Ljubljana«, ki ga slišijo danes že v najbolj zakonitih slovenskih vasičah prav tako kakor v širnem svetu. V. Bohinec o »Zimi leta 1929«, poseben članek pa je posvečen našemu novemu kulturnemu zavodu »Narodni galeriji«. Opombe vredni so sestavki o obnovitvi cerkvene države, o zlatomašniškem jubileju papeža Pija XI., o dr. Gregorju Rožmanu in dr. Ivanu Tomaziču, ki sta bila v zadnjem času posvečena za pomožna škola v Ljubljani in v Mariboru. Nadalje čitamo o Svetovslavskem jubileju, o vseh važnih dogodkih doma in drugod.

Povsem nova in velekoristna je rubrika »Nekaj važnejših dogodkov«, v kateri je kronološko zbran material, ki ga je treba sicer iskati po starih dnevnikih, kjer je razmetan in težko dosegljiv. Mimo obilgatih pesmic sta omembe vredna dva leposlovna prispevka, s katerima se odlikuje novi koledar: Bogomir Magajna: »Božična družina«, ki dehti po znanem svojstem avtorjem lirčno nežnem in hkrati gorjupem načinu pripovedovanja. Med naše ameriške brate-izselence nas poveda Anton Komarjeva povestica »Majk Pakje«.

Knjigo krasi seveda lepo število dobro izbranih slik poleg že omenjenih statističnih in ponazoritvenih risb. Skratka: Letošnji Mohorjev koledar je vzor prave ljudske knjige in bodo vsi pridom posegali po njem.

»Orlič«, glasilo Orličev in Mladcev ter Gojenk in Mladenek, je mesečnik, o katerem radi verjamemo, da ga naši najmlajši težko pričakujejo. Letošnjega X. letnika so doslej izšle tri številke, ki nudijo mnogo zabavnega čtiva naši mladini. V zadnji številki je našla večji odmev ilirska slavnost v Ljubljani, ki jo pojasnjuje lepe slike in dva pregledna sestavka. Zeleti bi bilo, da prid »Orlič« v roke vsem našim mladcem, ne le organiziranim.

Podpirajte „Slov.Stražo“

197. Murska Sobota (212)	2.362	Jošt na Koz., Tinje, Črneče, Dobrovnik, Turnišče, Markovci.	2.293
198. Sv. Jakob v Galic. (176)	2.293		
199. Sv. Venčesl. (179)	2.260		
200. Velika Polana (196)	2.216		
201. Sv. Florijan o. B. (215)	2.211		
202. Dramlje (190)	2.195		
203. Muta (205)	2.181		
204. Fram (178)	2.178		
205. Selnica ob D. (35)	2.132		
206. Martjanci (198)	2.107		
207. Sladka gora (202)	2.100		
208. St. Vid pri Pt. (222)	2.100		
209. Majšperg (210)	2.050		
210. Stranice (192)	2.000		
211. Prevorje (211)	1.960		
212. Javorje pri Prev. (162)	1.948		
213. Podsreda (217)	1.947		
214. Sv. Peter pri Sv. g. (209)	1.896		
215. Slivnica (225)	1.837		
216. Rajhenburg (170)	1.814		
217. Arčiče (213)	1.781		
218. Trbovlje (206)	1.744		
219. Rem-nik (232)	1.666		
220. Sv. Rupert v Slov. g. (191)	1.665		
221. St. Janž pri Dr. (224)	1.595		
222. Dobova (203)	1.570		
223. Orlinje (200)	1.531		
224. Sv. Vid pri Grob. (221)	1.522		
225. Sv. Stefan pri Z. (228)	1.454		
226. Dobje (233)	1.447		
227. Kapele (219)	1.379		
228. Sv. Ema (226)	1.361		
229. Sv. Sebeščan (216)	1.321		
230. G. Petrovci (227)	1.243		
231. Apače (223)	1.226		
232. Sv. Trojica v H. (214)	1.178		
233. Črensovec (218)	1.129		
234. Dravograd (231)	1.117		
235. Jurklošter (204)	1.077		
236. Razbor pri Z. m. (230)	1.076		
237. Zusem (235)	1.068		
238. Pertotča	0.957		
239. Zabukovec (220)	0.900		
240. Gor. Kungota (187)	0.703		
241. Gor. Lendava (237)	0.442		
242. Dol. Lendava (238)	0.381		
243. Kančovelj (—)	0.377		
244. Cankova (236)	0.334		
245. Vel. Dolenci (240)	0.309		
246. Sv. Jurij v Pr. (239)	0.185		

Nobenega naročnika ne izkazujejo; gačno sliko ko lansko leto. Prve 4 dekanije, Skomarje, Sv. Jernej na M., Sv. nje so ostale vsaka na svojem mestu,

Velika Nedelja pa je skočila z 10. na 5. mesto, Sv. Lenart v Slov. goricah z 18. na 8. mesto, Dravsko polje s 14. na 9., Mežiška dolina z 19. na 11., Nova cerkev z 21. na 17. mesto. Znatno so padle Vuzenica s 7. na 14. mesto, Maribor levi dr. breg z 11. na 18., Videm s 15. na 23. mesto. Na svojem mestu so ostale zadnje štiri dekanije z nemškimi, ozir. madjarskimi prebivalstvom. Vsa škofija je napredovala po šematizmu za 0-232 odstotka. Po ljudskem štetju pa znaša odstotek 3-877. En Mohorjan pride po obojem štetju na vsakih 26. prebivalcev. V primeri z ljubljansko škofijo je lavantinska še precej zadaj (za več nego 1 odstotek), kar se pa seveda s primerno agitacijo lahko izenači v razmeroma kratkem času.	6. Vrhnik: Prva: Bevke 17.380 Zadnja: Borovnica 2.876	4. Jarenina: Prva: Jarenina 6.520 Zadnja: Sv. Jurij na Pesn. 8.106
Prvenstvo v Sloveniji nosi Gor. Ponikva med župnijami; Braslovče med dekanijami. Sicer pa se tudi letos vidi, da je z visokim odstotkom več župnij iz ljubljanske ko iz lavantinske župnije. En mohorjan pride na vsakih 23 prebivalcev, po ljudskem štetju pa že na 22 prebivalcev. Še malo truda, pa bo prišel en mohorjan na vsakih 20 prebivalcev.	7. Moravce: Prva: Sv. Helena 10.300 Zadnja: Sv. Planina 0.000	5. Velika Nedelja: Prva: Središče 7.763 Zadnja: Sv. Lenart pri Vel. N. 2.562
	8. Cerknica: Prva: Begunje 9.769 Zadnja: Bloke 3.372	6. Stari trg: Prva: Sele 8.278 Zadnja: St. Janž pri Dravogr. 1.593
	9. Ribnica: Prva: Turjak 12.292 Zadnja: Grčarice 1.000	7. Celje: Prva: Gotovlje 14.102 Zadnja: Sv. Jakob v Galiciji 2.293
	10. Smarje: Prva: Javor 9.729 Zadnja: Smarije 3.544	8. Sv. Lenart v Slov. gor.: Prva: Sv. Benedikt v Sl. g. 13.846 Zadnja: Sv. Rupert v Sl. g. 1.665
	11. Litija: Prva: Javorje 13.088 Zadnja: Sava 2.000	9. Dravsko polje: Prva: Črna gora 7.438 Zadnja: Fram 2.178
	12. Trebnje: Prva: Mokronog 7.646 Zadnja: Sv. Trojica v Tržišču 2.181	10. Slov. Bistrica: Prva: Črešnjavec 5.581 Zadnja: Tinje 0.000
	13. Novo mesto: Prva: Novo mesto 8.923 Zadnja: Poljane 0.000	11. Mežiška dolina: Prva: Koprivna 11.111 Zadnja: Javorje pri Prev. 1.948
	14. Ljubljana, mesto: Prva: Trnovo 8.311 Zadnja: Šiška 3.094	12. Ljutomer: Prva: Veržej 8.714 Zadnja: Apače 1.226
	15. Žužemberk: Prva: Dobrič 5.509 Zadnja: Šmihel in Krka 0.000	13. Maribor, desni breg: Prva: Ruše 7.280 Zadnja: Sv. Lovrenc na P. 2.500
	16. Semič: Prva: Adlešiči 6.145 Zadnja: Preloka 0.000	14. Vuzenica: Prva: Vuhred 6.600 Zadnja: Vuzenica 3.392
	17. Leskovec: Prva: Krško 8.066 Zadnja: Škocijan pri Mokr. 1.282	15. Konjice: Prva: Prihova 7.342 Zadnja: Skomarje 0.000
	18. Kočevje: Prva: Fara pri Kostelu 5.128 Zadnja: Banjalska 1.302	16. Ptuj: Prva: Sv. Andraž v Sl. g. 7.315 Zadnja: Ptuj, Sv. Peter in Pav. 2.588
		17. Nova cerkev: Prva: Dobrna 4.716 Zadnja: St. Jošt na Kozjaku 0.000
		18. Maribor, levi dr. breg: Prva: Sv. Križ pri Mar. 7.529 Zadnja: Gor. sv. Kungota 0.703
		19. Laško: Prva: Laško 6.739 Zadnja: Razbor pri Z. m. 1.076

Jan-Zabukovec

Šah

OTVORITVENE IGRE.

V. Kraljevi gambit.

(Nadaljevanje.)

4. Polerijov ali Muziov - gambit.

1. e2-e4 e7-e5
2. f2-f4 e5:f4
3. Sg1-f3 g7-g5
4. Lf1-c4 g5-g4
5. 0-0 g4:f3
6. Dd1-f3 Dd8-f6

(Paulsenova obrana) ali:

1. Lf8-h6 ali Dd8-e7

5. Tekačev gambit.

1. e2-e4 e7-e5
2. f2-f4 e5:f4
3. Lf1-c4 Dd8-h4+ takozvana klasična obrana ali 17-15 v proti gambitu ali 3. d7-d5 kot srednji gambit proti tekačevu gambitu.

3. Lf1-e2 tvori takozvani omejeni tekačev gambit.

6. Odklonjen kraljevi gambit.

1. e2-e4 e7-e5
2. f2-f4 Lf8-c5
3. Lf1-c4 e7-e5 ali 1. e2-e4 d7-d5 takozv. srednji gambit proti kraljevemu gambitu ali 3. e4:d5 e5-e4 Falkberov gambit.

VI. Srednji gambit.

1. e2-e4 e7-e5
2. d2-d4 e5:d4
3. c2-c3 d4:c3
4. Lf1-c4 c3:b2

Danski gambit.

1. e2-e4 e7-e5
2. d2-d4 e5:d4
3. c2-c3 d4:c3
4. Lf1-c4 c3:b2

S tem smo končali serijo odprtih partij in prihodnjič preidemo k novemu poglavju: Zaprtje.

24. partija.

(Igrana na mednarodnem mojsterskem turnirju v Karlovi h varil leta 1929.)

Beli: Thomas Crni: Marshall

1. d2-d4 e7-e6
2. Sg1-f3 e7-c5
3. e2-c4 c5:d4
4. Sf3:d4 Sg8-f6
5. Sb1-c3 Lf8-b4
6. Sd4-b5 0-0
7. Lc1-f4 d7-d5!
8. e2-c3 Sb8-c6
9. a2-a3 Lb4-a5
10. b2-b4 a7-a6
11. Sb5-d4 La5-c7
12. Sd4:c6

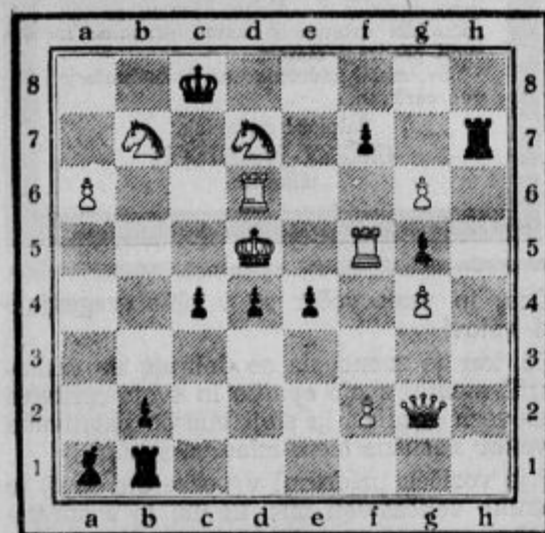
Beli izgubi tempo, da končno le okrepi naprotiok centru.

12. b7:c6
13. Lf4:c7 Dd8:c7
14. e4:d5 c6:d5
15. Tal-c1 De7:e7
16. Dd1-b3 Le8-b7
17. f2-f3 e6-e5
18. Lf1-e2 d5-d4
19. Sc3-a4 Sf6-d5!
20. e3:d4 e5:d4
21. Ke1-f2 Sd5-f4
22. Le2-c4 d4:d3!
23. Lc4:d3 Te8-d8

m beli se uda

Problem šte. 21.

od O. Potrube.

Mat v 3 potezah.

Rešitev v naslednji šahovski rubriki.

Orel

Pokrajinski občni zbor JOZ se vrši v soboto, 23. t. m. ob 6 zvečer v Ljudskem domu.

Izredni občni zbor SOZ se vrši v nedeljo 24. t. m. ob 9 dop. istotam. Ker sta oba občna zbora za organizacijo v sedanjem položaju odločilnega pomena, je dolžnost vseh okoliž in srenj, da se zavedajo velike odgovornosti pred organizacijo in nje bodočnostjo in vsi brez izjeme pošljejo svoje zastopnike, neglede na stroške, ki so s tem združeni. Organizacija od vas to žrtve zahteva. — Zastopniki okoliž in srenj naj pridejo s poverilnicami, ostali člani pa s članskimi izkaznicami. — Sv. maše naj se v nedeljo vsak član privatno udeleži gotovo že pred občinim zborom. V frančiškanski cerkvi se bero maše vsake pol ure. — Bog živi!

Naše dijaštvo

Akademski večer. Drevi ob pol 21 priredi »Borba« v dvorani Delavskih zbornice Akademski večer AO s sledečim sporedom: 1. Prolog. 2. Allegro maestoso. 3. Izvestje. 4. Hvalnica. 5. Pridi k nam. 6. Epilog. 7. Prijatelji kat. akad. dijaštva vabljati! Predprodaja vstopnic v unionski trafiki.

Radio

RADIO VABI PRICO.

Nemško sedaj zelo razburja slučaj znanega pisatelja Lampia, ki je obtožen umora. Kakor znano, je pisatelj Lampel deloma že priznal dejanje. Zanimalo pa nas bo, da se je preselil v sodnik v Liegnitzu poslužil za sodnika nenavadne poti, da bi poiskal neko važno pričo, o kateri sta dosedaj znana le ime in pa kraj, kjer je prebivala pred letom dni. Sodnik išče to pričo s pomočjo radia. Naprosil je radio-postajo v Breslau, naj okliče med svojim programom tudi sodniški poziv za to pričo. Enako je sodnik naprosil tudi vse južno-nemške radio-postaje. Sodnik je prepričan da se bo temu »vabilu« po etruze iskana priča odzvala, ali pa vsaj kdo od njenih znancev, ki bodo poslušali breslauec ali drugo nemško postajo.

Programi Radio-Ljubljana:

Sobota, 23. novembra: 12.30 Reproducira glasba. — 18.30 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba; — 18.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Koncert radio-orkestra. — 18.30 Esperanto, poučuje g. Herkov. — 19. Rodbinski večer, poglavje iz vzgojske slovia, Pero Horn. — 19.30 Nemščina, poučuje prof. dr. Grafenauer. — 20. Sueški prekop, predava dr. V. Bohinec. — 20.30 Koncert zbora »Turopoljace«, prenos iz Zagreba. — 22. Časovna napoved in poročila. 22.15 Koncert radio-orkestra.

Nedelja, 24. nov.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje, dr. Ciril Potočnik. 10.20 Iz prazgodovine žita in kruha, predava prof. Jac. 11.00 Koncert radio-orkestra. 15.00 Organizacija mleka, drugi, pred. Ivan Benko. 15.30 R. Murnik: »Napoleonov samovar«, veseloigra. 16.00 Reproducira glasba. 16.30 Humoristično čtivo, pisatelj Milčinski. 17.00 Laska glasba: trio Magistri. 20.00 Prenos iz zagrebske opere: Wagner »Lohengrin«. 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.15 Koncert radio-orkestra.

IDEAL radio slušala BARIJEVE cevi TUNGSRAM

Drugi programi:

Nedelja, 24. novembra.

Belgrad: 9.00 Služba božja. 10.30 Reproducira glasba. 12.20 Koncert radio-kvarteta. 17.30 Mladinski koncert. 18.15 Prenos iz univerze: Akademija Bosne in Hercegovine. 20.00 IV. veliki jugosl. koncert. 21.50 Čas, našo dnevne vesti. 22.00 Tamburaški koncert. 22.45 Zabavna glasba. — Zagreb: 19.50 Uvod k prenosu 20.00 Prenos iz zagrebskega narod. gledališča. — Varšava: 10.15 Prenos službe božje iz Vilne. 12.10 Matineja varšav. filharmonije. 17.45 Popoldanski koncert. 20.30 Ljudski koncert. 23.00 Plesna glasba. — Budapest: 10.00 Protestantska služba božja. 11.30 Koncert opern orkestra. 16.00 Pestra ura. 17.15 Popoldanski koncert. 20.30 Jazz. 21.30 Violinski koncert. 22.20 Koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 10.45 Misa festiva. 11.30 Slavnostni koncert mošk. zbora. 18.35 Pesmi. 19.30 Pesmi. 20.00 »Voznik Henschel«, drama. — Milan: 10.45 Nabožna glasba. 12.30 Opoldanski koncert. 13.30 Koncert radio orkestra. 16.00 Radio komedija. 16.40 Koncert radio orkestra. 20.30 Simf. koncert. — Praha: 20.00 Radio drama: »Miklavžev semenj«. 21.00 Orkestralni koncert. 22.15 Koncert vojaške godbe. — Langenberg: 13.00 Orgeljski koncert. 16.30 Popoldanski koncert. 20.15 Veliki orgeljski koncert. — Rim: 10.10 Nabožna glasba. 13.00 Koncert radio-kvinteta. 17.00 Pester koncert. 21.02 Prenos opere »Falstaff«, lir. komedija. — Berlin: 19.25 »Requiem«, sp. Th. Dreiser. 20.00 Simfonični koncert. — Katowice: 10.15 Prenos službe božje iz Vilne. 12.10 Prenos iz varš. filharmonije. 17.40 Koncert iz Varšave. 20.30 Koncert iz Varšave. 23.00 Plesna glasba. — Stuttgart: 14.00 Pravljice. 16.30 Klavirski koncert. 17.10 Voj. koračnice. 18.15 Stare obmrtnice. 20.00 Spokorni koncert, delo J. S. Bach-a. — M. Ostrava: 9.00 Nabožna glasba. 11.00 Glasbena akademija. 12.00 Koncert voj. godbe. 16.00 Popoldanski koncert. 19.00 Koncert in radio scene. 22.15 Orkestralni koncert.

Iz društvenega življenja

»Šišenska prosveta« vprizori v nedeljo, dne 24. t. m. ob pol 8 zvečer v samostanski dvorani krasno dramo v treh dejanjih — »Refac«. — Najvpljudnejše vabljenti!

Elizabetna konferenca v Mostah bo imela v nedeljo dne 14. nov. sv. mašo z govorom in skupnim sv. obhajilom ob pol 7 zjutraj v Mladinskem domu na Kodeljevem.

Akademski pevski zbor ima svoj redni občni zbor v nedeljo 24. nov. ob pol 12 v balkonski dvorani univerze. Odbor.

Predavanje. Danes ob pol 9 zvečer bo predaval »Pri Levcu na Gosposvetski cesti« g. profesor Ivan Dolencec o »Dr. Krekcu«.

Francoski inštitut v Ljubljani priredi v torek, dne 20. novembra ob 21. sestanek, združen s predavanjem. Predava g. dr. Leben o temi: Mauriac — pokrajinar. Ker posebnih vabil ne bomo razpošiljali, vabimo tem potom vse cenjene člane in prijatelje francoskega inštituta, da se sestanka in zanimivega predavanja sigurno udeležijo. Prireditelj se vrši v društvenih prostorih v Narodnem domu.

Ruska Matica. V nedeljo, dne 24. t. m. priredi Ruska Matica na univerzi (I. soba št. 69) predavanje g. profesorja na juridični fakulteti v Belgradu dr. Teodora Taranovskega o predmetu: »Koncepta zgodovine v sodobni Rusiji«. Začetek ob 18 zvečer. Vstop prost.

Československa Obec v Ljubli zve sredečny své velké i malé přátele na zahajovací představení loutkového divadélka v Národním domě (vchod z Bleiweisovy cesty). Hraje se v neděli, dne 24. t. m. o 4. hod. odpolední veselohra »Kašpárek a hasmánek«.

Pevski in godbeni odsek kat. del. prov. društva na jesenicah priredita v nedeljo, dne 24. nov. ob 8 zvečer v Katoliškem delavskem prostetnem domu na Savi Cecilijin koncert. Na sporedu so slovenske, hrvaške in ruske pesmi. Orkester dirigira kapelnik g. Repine. Zbor vodi in spremlja na klavirju g. Sredenssek. Vstopnina: parter L. red 10 Din, II. 8 Din, III. 6 Din; stojišča 4 dinarje; balkon L. red 10 Din, II. 8 Din, III. 6 Din. K obilni udeležbi vabita pevski in godbeni odsek. Na Homcu se vrši v nedeljo, dne 24. nov. združeno-gospodarski tečaj. Začetek po službi božji ob 10 v Društvenem domu.

Ježica. Kdor hoče videti Prago, veličasten sprejem 4000 Jugoslovanov, telovadni nastop na praškem stadionu in še druge zanimivosti, naj pride danes zvečer ob 8 v društveni dom. Med izvajanjem filma spremlja s klavirjem nastop članov v štadiou in sprevid po praških ulicah br. Danilo Cerar. V filmu bodo videni vsi posavski Orli, ki so bili v Pragi.

Slov. kat. izobraževalno društvo v Dolu pri Ljubljani priredi v nedeljo 24. t. m. ob pol 4 popoldne Lavtizarjevo opero »Darinka«, dram. igr. s petjem. Za nameček kuplet »Cevljar in krojač«.

Sport

S. K. Ilirja (hazena sekcija). Danes popoldne ob 15.30 trening za vse članice na igrišču. Ob 18 sestanek vseh članic v klubski sobi kavarne Evropa. Radi važnosti sestanka, je navzočnost vseh članic neobhodno potrebna. Odsotnost se ne bo opravičila nobeni. V nedeljo popoldne ob 11 cross-country trening za vse. V garderobo je priti najkasneje ob 10.45. Pri vseh treningih se sprejemajo tudi nove članice.

S. K. Ilirja (plavalna sekcija). Danes popoldne ob 17 se vrši v klubski sobi kavarne Evropa sestanek vseh članic. Udeležba pri tem sestanku je za vse obvezna. Opozarjamo ponovno na redno in točno posecanje treningov v telovadnici. Vsem, ki le trenirajo zanemarijajo, se bo zabranil vstop v zimsko kopališče. — Načelnik sekcije.

RAZLIČNI ČESTNI PREDPISI — NEVARNOST ZA POTUJOČEGA AVTOMOBILISTA

Neki angleški avtomobilist, ki se je ravno kar vrnil s potovanja po Evropi, opisuje v nekem angleškem listu svoje doživljanje v raznih državah. Med drugim pravi, da je bil večkrat v nevarnosti, da se ponesreči, baš radi tega, ker je pozabil, kako naj vozi po cesti države, v kateri se je ravno nahajal.

Prišel je s turo po Angliji, kjer je vozil levo. Naložil je avto na parkir, a že na drugi obali Rokavskega zaliva v Franciji se je moral poučiti, da se tu vozi desno. Skoz. Francijo je šlo v red, četudi je večkrat nevede zavozil na levo. V Nemčiji imajo isti čestni red, zato se je je privadil vožnje na desni. Ko je prišel v Avstrijo, je moral zopet na levo. V Jugoslaviji vozijo desno in zopet je zavozil na drugo stran ceste. Iz Jugoslavije se je obrnil proti severu in vozil po češkoslovaški zopet na levi. V Nemčiji in na Danskem se je držal desne, na Švedskem že zopet levo. Misli je, da bo tako šlo do skrajnega koneca Skandinavije, a motil se je, ker na Norveškem vozijo na desni strani ceste.

Na vsem svetu vozijo v 60 državah desno, a v 45 pa levo. Južna Afrika, Avstralija in Nova Zelandija dajejo prednost levi, Združene države Severne Amerike in Kanade so si pa osvojile desno.

Pred leti so tudi v Kanadi vozili levo, a ker so Amerikanci in Kanadci vedno v večjem številu pasirali državno mejo, je morala Kanada spremeniti čestni vojni red.

Poročilo navaja, da je na dan, ko je ta odredba stopila v veljavo, bilo rekordno število karambolov.

NOGOMET.

Južno-ameriški prvenstvo v nogometu si je priborila Argentinja, ki je v Buenos Aires z 2:0 premagala olimpijskega zmagovalca Urugvaj.

Medmetno tekmo Berlin-Hamburg, ki se je vršila v sredo v Hamburgu, so s težavo z 2:1 (2:1) odločili Berlinčani v svojo korist. Okoli 18.000 gledalec je sledilo tej živahni tekmi.

Ujpest pridobil srednjevropski pokal. Pred 25 tisoč gledalci se je vršila ljuta borba med praško Slavijo in budimpeštanskim Ujpestom za srednjevropski pokal. Igra je končala z 2:2 neodločeno, čeravno je imela Slavija mnogo več od igre, toda Ujpest je igral silno previdno in oprezno. Ker je prvo tekmo med navedenima dobil Ujpest s 5:1 v svojo korist, se s to tekmo ni nič izpremenilo in tako je ostal Ujpest zmagovalac tega pokala za leto 1929.

Angleški nogomet. Prvenstvene tekme so prinesle veliko presenečenje. Na vidilno mesto je stopil Manchester City. Dosedajni prvak Leeds United je zopet doživel poraz. Westham United je s precejšnjo gibčnostjo odpravil bivši vodilni klub Leeds in to celo z rezultatom 3:1. Tudi do sedaj tretji klub Axton Villa je moral poražen z rezultatom 3:2 zapustiti igrišče. Novi prvak Manchester City pa je zmagal s 3:0 napram Newcastle United. Tudi v drugi in škotski ligi so bili premagani do sedaj vodeči klubi, tako da bodo zelo spremenjene prvenstvene tabele.

Česki bojkot. Na izredni seji vseh češkoslovaških profesionalnih klubov v Pragi je bil sprejet sledeči sklep. Vse nogometne tekme z zapadno, severno in srednjenevropski klubi so v bodoče prepovedane. Te tekme se ne morejo vršiti niti v Pragi, niti v Nemčiji. Le Berlin, Južna Nemčija in Severovzhodna Nemčija, torej 3 nogometne podzveze, ki so se do sedaj toliko trudile, da bi se odpravil nemški bojkot, ostanejo s Češkoslovaško še v nadaljnjih sportnih odnosih. Torej ta novi češki bojkot je naperjen le proti onim nemškim nogometnim podzvezam, ki so nastopile proti nogometnemu profesionalizmu. Odločilni sklep češkoslovaških profesionalnih klubov je našel močnega odmev na Dunaju in Budimpešti, kar bo imelo za posledico to, da bo Nemška Avstrija in Ogrska napravila morda temu slični sklep.

LAKKA ATLETIKA.

Finsko prvenstvo v metu kopja ogroženo. Dolgo vrsto let je v metu kopja gospodovala Finska in Švedska. Nič ne mogel blizu na tem polju severnim narodom in niti Amerikanci niso mogli ogroziti njihovega prvenstva. Ni dolgo še, kar je tudi tukaj nastala sprememba. Nemski atleti so z uspešno tehniko dosegli tudi pri metu kopja nepričakovane uspehe. Prvi, ki je v Nemčiji vrzel kopje 60 metrov daleč, je bil Schlokot. Kmalu so mu sledili drugi in letos že more Nemčija postaviti v metu kopja tudi Fincem enakovredno vrsto. Od 12 letšnjih najboljših rezultatov v metu kopja je dosegel Fince Järvinen prvo mesto s 66.75. Njemu sledi ogrski Šveves s 66.69 m. Isto daljavo si je priboril Fince Penttilä. Na četrtem in petem mestu pa so že Nemci Molles s 64.91 m in Macke s 64.91 m. Nemci so tudi dosegli z Weimannom 63.55 m, z Mäserjem 63.20 m in Schlokotom 63.05 m — samo prvotni rezultati. Švedska, ki je včasih bila ena izmed prvih evropskih držav v metu kopja, more v vrsto 12 letšnjih najboljših evropskih rezultatov postaviti le enega zastopnika in sicer Lindströma s 64.46 m. Nemčija ima pa še nekaj atletov, ki vržejo kopje preko 60 m. Izgledi Finske so torej za bodoče tekme z ozirom na eventualno zmago zelo dvomljivi.

BOKS.

Nenavadna zmaga čudežnega italijanskega boksera Carnera v Londonu se je v razprodani dvorani vršil boks med italijanskim orjakom Carnera in Amerikancem Young Stribbling. Tekmo je obiskal tudi valeski princ. Z nepričakovano naglico je prišel Amerikanec obdelavati italijanski »čudež«, na katerega so padali udarci kot toča. V drugi rundi je bil Stribbling veliko boljše od Italijana, kar plesal je okoli orjaka in ga zgrabil zdaj tu zdaj tam. V tretji rundi se je Carnera zgrudil radi udarca v brado. Seveda se je sedaj vzdramil Carnera in je dobro obdelal Amerikanca, ki pa se je le še dvignil in prišel v četrto rundo zopet napadati. Pri tem pa se je poslužil prepovedanih udarcev in je bil zato takoj izključen. Na tak način je italijanski bokser v Londonu »slavno« zmagal!

Diener proti Carneri! V teku prihodnjega meseca bo v Londonu nastopil nemški prvak Franc Diener napram italijanskemu orjaku Carneri. Kakor se poroča, je Diener vse pogoje tega zanimivega srečanja sprejel in je sedaj pripravljen, da se bo boks med obema vršil.

BAYER

Ne ravnaite tako kot ta mož, temveč vzemite pri kašlju, hripavosti, bronhialnem katarju jednostavno

Kresival

Odstrani kašelj in omehčava zasluzenje.

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 20.

Sobota, 23. novembra: BREZ LJUBEZNI, premijera, Red D

Nedelja, 24. novembra ob 13 uri: JANEZEK-NOSANČEK mladinska predstava. Izven. Ob 20. uri: NEVESTA S KRONO, Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Opera:

Začetek ob pol 20

Sobota, 23. novembra: BENEŠKA NOČ, Na korist Udruženja gledaliških igralcev. Ljudska predstava pri zniž. cenah. Izven

Nedelja, 24. novembra ob pol 20: GROFICA MARICA opereta. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

V soboto, dne 23. t. m. »Beneška noč« izven abonma pri znižanih cenah. Zasedba kot pri premijeri. Dirigent g. Neilat, režiser g. Povyhe.

V nedeljo, dne 24. t. m. ob pol osmi uri zvečer prvič v letošnji sezoni Kalmanova opereta »Grofica Marica« z gospo Poličevo v naslovni partiji. Poleg nje nastopajo v vodilnih vlogah ga. Balatkova ter gg. Drenovec, Peček, Povyhe in Janko. Predstava se vrši izven abonma pri znižanih cenah.

Vse ljubitelje drame in jugoslovanske književnosti sploh opozarjamo na zanimiv dogodek, ki se vrši v soboto, 23. t. m. v ljubljanski drami. Vrši se ta večer krstna predstava inilimne drame Velmar Jankovića »Brez ljubezni«, priznanega srbskega književnika. Glavne vloge so v rokah gospe Nablocke, gospe Mire Damilove in gg. Levaja, Skrbinska, Gregorina, Zeleznička in Pluta. Ob tej priliki izide tudi nova številka »Gledališkega lista« s podrobnejšimi podatki o tej drami. Predstavi bo prisostoval avtor sam. Opozarjamo občinstvo, da si nabavlja vstopnice z ozirom na naval pri večerni blagajni, v predprodaji v operi (tel. 2231.)

Mariborsko gledališče

Sobota, 23. novembra ob 20: »MORALA GOSPE DULSKÉ«. Znižane cene. Kuponi. Zadujč.

Nedelja, 24. novembra ob 13: »POHUŠANJE V DOLINI SENTFLORJANSKE«. Znižane cene. — Ob 20: »VORMSKI OROZAR«.

Ponedeljek, 25. novembra. Zaprio.

Torek, 26. novembra ob 20: »VELIKA ABECEDA«, ab. A. Premijera.

Razpis gostilne na račun

na žagi v Soteski pri Straži-Toplice. Prednost verzirane kuharica. Nastop 1. januarja 1930. — Pismene ponudbe z referencami do konca t. m. na JOSIP JAVORNIK, lesna industrija, LJUB-LJANA, Beethovnova 6.

Prepričajte se o prvovrstnosti

BEKA-PATRONE

preizkušene po Waffen-technische Versuchstation. Neumannwalde-Neudamm v Nemčiji. — Začetna brzina šibre 319 mtr. s., posip 75.7%.

S. Kočonda, Zagreb, Ilica 40. Telef. 20-51

Naročila po pošti se rešujejo isti dan. Loco naročila dostavljamo na dom.

Diplomirani rudarski inženjer, jugoslovanski državljani z večletno prakso na rudi in premogu, se sprejme kot

obratovodja

na obrat v Sloveniji. Ponudbe na upravo lista pod šte. 13.038.

†

Prostovoljno gasilno društvo v Sp. škici naznanja tužno vest, da je umrl njegov dolgoletni član

Lovro Bernik

dne 21. novembra t. l. v starosti 62 let. — Pogreb dragega člana se bo vršil v nedeljo dne 24. nov. ob pol 15 iz mrtvašnice deželne bolnice.

Odbor.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamo! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Deklica
15 let stara, nekoliko važna hišnih poslov, išče službe kot pomoč gospodinj. - Naslov v upravi Slovenca pod št. 13.213.

Šiviljska pomočnica
želi službo pri boljši šivilji. Nastop takoj ali s 1. decembrom. Naslov pove uprava »Slov.« št. 13.216.

Mlad zakonski par
želi službo hišnika ali lovca. Naslov v upravi Slovenca pod št. 13.107.

Službodobe

Opekar, poslovođa
vdovec brez otrok, išče pridno gospodinj, staro od 40-50 let za takoj, ki zna tudi dobro šivati. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.128.

Sprejem vajuca
ki ima osebno veselje do čevljarstva. Hrana in stanovanje prosto. Ivan Jamar, čevljar, Bled L.

Velepodjetje
išče verziranega, zanesljivega saldakonista, popolnoma veččega srbohrvatske korespondence. - Nastop z januarjem. Začetniki izključeni. - Ponudbe (po možnosti s sliko, ki se vrne) pod »Zanesljiv« upravi Slov.

Močan učenec
poštenih staršev z dežele, se sprejme takoj v trgovino mešan. blaga za Brežice. Hrana in stanovanje v hiši. - Naslov v upravi »Slov.« št. 13.219.

Kolarskega vajuca
sprejem takoj. Hrana, stanovanje v hiši. Andrej Prešeren, p. Radovljica.

Sostanovalko
solidno gospodično sprejem. (V bližini Mestnega doma.) Poizve se: Mero-sodna 1/L.

Učenca
s primerno šolsko izobrazbo za trgovino z mešanim blagom sprejme tveška Rihard Löschnigg, Slov. Bistrica.

2 čevljar, pomočnika
za zbito delo se sprejme takoj; delo trajno. Čevljarstvo Franc Roblek v Škofji Loki.

Stanovanja

Sobo išče
po možnosti v sredini mesta, stalen gospod. - Ponudbe na upravo Slovenca pod »Doktor«.

Sostanovalec
se sprejme. Žabjek 12 - pritišlje.

Želod
lipovo in javorjevo seme, vsako množino - plača po najvišji dnevni ceni FRUCTUS - Ljubljana, Krekov trg 10/L.

Hrastove blode
in hrastove plohe od 55 milimetrov debele naprej kupuje stalno J. Pogachnik, lesna industrija Škofja Loka (ob kolodvoru)

Zasluzek

Renomirano velepodjetje
alkoholnih in brezalkoholnih pijač išče distinguirane agilne provizijske zastopnike za vso državo (posamezne ali več bano-vin). Zastopstvo se odda tudi na agenturne in komisijske trgovine oziroma večje trgovine, ki bi se obvezale uspešno zalagati vse mesto z brezalkoholnimi proizvodi. Zahteva se brezpogojno jamstvo delnega delcredita. - Cenj. ponudbe le ugodnih tveganj ozir. le branše večjih in reprezentativnih gospodov (po možnosti s sliko, ki se vrne) pod »Zastopstvo« na upravo »Slov.«

Obri

Drva, premoč, koks
pri trdnici »Kurivo«, Dunajska cesta 33. Javna skladišča (Balkan), telefon št. 3434.

Pšenično moko
najboljše mlinov aud. najneje elatrgovine štita tne mlinovih izdelkov
A VOLK Ljubljana
Realjeva cesta 24.

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN ie mast

Glaven
Zaščitni znak

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK
lekarnar - SISAK

Trebušne in kilne pasove
najceneje pri

A. Besednik
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 6

Snežne čevlje
in galoše strokovnjaško popravlja po zmernih cenah Zalokar, Gosposvet-ska cesta 8.

ribje olje

iz lekarne Dr. G. FICCO-LI-ja v LJUBLJANI se priporoča bledim, slabotnim osebam

Puhasto perje
kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju na-mani 5 kg. - Potem čist belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg po 300 Din. - L. Brozović Zagreb Hlica 82.

Prevzel sem
zopet v svojo u ravo gostilno v Kersnikovi ulici št. 5, kjer točim lastna, v Zatonu prešana vina najboljšee kvalitete: Crno ala. Teran 11 Din, Opolo belo 11 Din, Opolo rdeče 11 Din, Viško črno 13 D. Prošek prima 30 D. Tropinovec iz last. žganjar-ne 40 Din, Oljvno olje 20 Din, pravi vinski kis 6 Din. Po navedenih ce-

nah točim tudi na Can-karjevem nabrežju št. 5 in v Šiški na Vodnikovi cesti št. 17. - Za obilen obisk se priporoča
Ivan Lasan.

Prodamo

Špecerija
Proda se takoj stara, vpeljana špecerijska tr-govina z vso zalogo in inventarjem vred v Ljubljani. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Špece-rija« št. 13.054.

Pletilci, pozori!
Proda se še malo rabljen stroj za krtačiti (Rauma-sina) na ročni in elektr. pogon za ceno 2400 Din. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.206.

Več parov golobov
golšarjev (krofcv) in flo-rintincev - rodam Ivan Zrimšek, Bizovik 93, po-šta Sp. Hrušica p. Ljublj.

Kavarna-restavracija
se proda ali da v najem s celokupno opremo in zalogo živil po zelo ugodni ceni radi bolezni last-nika. - Vprašanja na na-slov Stevo Sekulič, Sisak.

Posestva

Vila
s takoj prostim stanova-njem za kupca, pod Rož-nikom, najlepša lega, 2-stanovanjska, vrt, parket, elektrika, vodovod, ugodno napredaj. - Potrebna gotovina polovico kup-nine. - Naslov v ogla-snem oddelku »Slovenca« pod št. 13.210.

Hišo
z dvema stanovanji po 3 sobe, s hlevom in vrtom (vodovod, elektrika), od-dam v najem. Poizve se 25. in 26. t. m. v Rožni dolini cesta 7, št. 7.

Kupim polnojarmenik

60-80 cm, z lokomobilom
od 40 HP dalje, kurjeno z žaganjem in lesenimi odpadki - vse v dobrem stanju. - Ponudbe je poslati pod »LOKOMO-BILA« na upravo »Slovenca«.

Oblastno koncesionirano
Autošola
Soferska šola
Gojko Pipenbacher
LJUBLJANA - Dunajska 15 - Pisarna: Rutarjevo

+
Tužnim srcem sporočamo namesto vsakega posebnega obvestila vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da nas je previden s tolažili sv. vere zapustil za vedno gospod
EVGEN GUTTMAN
viš. nadzornik bivše juž. žel. v p.
Zemeljske ostanke nepozabnega spremimo v soboto 23. novem-bra 1929 ob 4 popoldne izpred hiše žalosti, Ahacjeva cesta 10, na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi sv. Petra v petek 29. novembra 1929 ob 8 zjutraj.
Ljubljana, dne 22. novembra 1929.
ŽALUJOČI OSTALI.

+
Potrli globoke žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, brat in stric, gospod
FRANC LUKMAN
posestnik, krojaški mojster in organist v pokoju
v petek dne 22. novembra, po daljšem bolehanju, v 58. letu nenadoma umrl. - Pogreb se bo vršil dne 24. novembra ob 8 zjutraj iz hiše žalosti št. 13 na farno pokopališče v Mengšu.
Prosimo tihega sožalja.
V Trzinu, dne 22. novembra 1929.
KATI LUKMAN roj. JEREB, soproga.
FRANCE, JULKA, SLAVA, JOŠKO, MINKA, IVA, CIRIL, ŠTEFKA in KATICA, otroci.

Gostilna
dobro idoča, ob glavni cesti, se ugodno proda zaradi odhoda. Gostilna je na prometni točki, ze-lo pripravo za trgovino ali mesarijo ter 5 minut od farne cerkve in šole in 20 minut od žel. po-staje. Posredovalci so iz-ključeni. Naslov v upravi »Slovenca« pod 13.137.

Otvoritev trgovine!
Cenj. občinstvu, vsem prijateljem in znanecm naznanjam, da sem otvoril dne 18. NOVOEMBRA V CANKARJEVI ULICI ŠTEV. 30

trgovino z mešanim blagom

v zvezi s tobačno trafiko. Potrudil se bom postreči cenj. odjemalcem le s prvovrstnim in vedno svežim blagom po zmernih cenah. - S svojimi dolgoletnimi izkušnjami v tej stroki, morem jamčiti za solidno in točno postrežbo v vsakem oziru. Prosim, da se sami prepričate o kakovosti blaga, kakor tudi, da si ogledate na novo urejeni in okusno opravljeni lokal. - V pričakovanju obilnega in pogostega obiska, se priporočam cenj. občinstvu.
Z odličnim spoštovanjem

Anton Haas
trgovina z mešanim blagom
Maribor - Cankarjeva 30

+
Žalostnim srcem sporočamo vsem so-rodnikom, prijateljem in znanecm, da je ljubi Bog poklical k Sebi našega dra-gega sina, brata in nečaka, gospoda
Franc-a Hlebec-a
22. t. m. po daljšem trpljenju, previde-nega s tolažili svete vere.
Pogreb predragga bo v soboto 23. nov. ob 2 popoldne iz mrtvašnice sploš-ne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, 22. novembra 1929.
ŽALUJOČI OSTALI

+
Rešen težkega dolgega trpljenja je umrl v Gospodu danes, 22. novembra ob pol 1 ponoči moj nepozabni stric, gospod
Eugen Guttman
svetovalec, lastnik zlatega zaslužnega križa s krono, komtur Silvestrovega reda, častnik italijanskega kronskega reda, vitez reda rdečega orla, lastnik častnega križa Pro Ecclesia et Pon-tifici in častne svetlinje za 40 letno zve-sto službovanje, upokojeni višji nadzor-nik železnice.
Pogreb nepozabnega rajnega bo dne 23. novembra ob 16 iz hiše žalosti Ahac-jeva cesta k Sv. Križu, kjer se polože zemeljski ostanki v lastno grobnico k svoji predragi materi.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.
Žalujoča nečakinja
GRETI WANISCH
slikarica

1. zvezek: 25. zvezek: 30. zvezek: 35. zvezek: 40. zvezek: 45. zvezek: 50. zvezek: 55. zvezek: 60. zvezek: 65. zvezek: 70. zvezek: 75. zvezek: 80. zvezek: 85. zvezek: 90. zvezek: 95. zvezek: 100. zvezek: 105. zvezek: 110. zvezek: 115. zvezek: 120. zvezek: 125. zvezek: 130. zvezek: 135. zvezek: 140. zvezek: 145. zvezek: 150. zvezek: 155. zvezek: 160. zvezek: 165. zvezek: 170. zvezek: 175. zvezek: 180. zvezek: 185. zvezek: 190. zvezek: 195. zvezek: 200. zvezek: 205. zvezek: 210. zvezek: 215. zvezek: 220. zvezek: 225. zvezek: 230. zvezek: 235. zvezek: 240. zvezek: 245. zvezek: 250. zvezek: 255. zvezek: 260. zvezek: 265. zvezek: 270. zvezek: 275. zvezek: 280. zvezek: 285. zvezek: 290. zvezek: 295. zvezek: 300. zvezek: 305. zvezek: 310. zvezek: 315. zvezek: 320. zvezek: 325. zvezek: 330. zvezek: 335. zvezek: 340. zvezek: 345. zvezek: 350. zvezek: 355. zvezek: 360. zvezek: 365. zvezek: 370. zvezek: 375. zvezek: 380. zvezek: 385. zvezek: 390. zvezek: 395. zvezek: 400. zvezek: 405. zvezek: 410. zvezek: 415. zvezek: 420. zvezek: 425. zvezek: 430. zvezek: 435. zvezek: 440. zvezek: 445. zvezek: 450. zvezek: 455. zvezek: 460. zvezek: 465. zvezek: 470. zvezek: 475. zvezek: 480. zvezek: 485. zvezek: 490. zvezek: 495. zvezek: 500. zvezek: 505. zvezek: 510. zvezek: 515. zvezek: 520. zvezek: 525. zvezek: 530. zvezek: 535. zvezek: 540. zvezek: 545. zvezek: 550. zvezek: 555. zvezek: 560. zvezek: 565. zvezek: 570. zvezek: 575. zvezek: 580. zvezek: 585. zvezek: 590. zvezek: 595. zvezek: 600. zvezek: 605. zvezek: 610. zvezek: 615. zvezek: 620. zvezek: 625. zvezek: 630. zvezek: 635. zvezek: 640. zvezek: 645. zvezek: 650. zvezek: 655. zvezek: 660. zvezek: 665. zvezek: 670. zvezek: 675. zvezek: 680. zvezek: 685. zvezek: 690. zvezek: 695. zvezek: 700. zvezek: 705. zvezek: 710. zvezek: 715. zvezek: 720. zvezek: 725. zvezek: 730. zvezek: 735. zvezek: 740. zvezek: 745. zvezek: 750. zvezek: 755. zvezek: 760. zvezek: 765. zvezek: 770. zvezek: 775. zvezek: 780. zvezek: 785. zvezek: 790. zvezek: 795. zvezek: 800. zvezek: 805. zvezek: 810. zvezek: 815. zvezek: 820. zvezek: 825. zvezek: 830. zvezek: 835. zvezek: 840. zvezek: 845. zvezek: 850. zvezek: 855. zvezek: 860. zvezek: 865. zvezek: 870. zvezek: 875. zvezek: 880. zvezek: 885. zvezek: 890. zvezek: 895. zvezek: 900. zvezek: 905. zvezek: 910. zvezek: 915. zvezek: 920. zvezek: 925. zvezek: 930. zvezek: 935. zvezek: 940. zvezek: 945. zvezek: 950. zvezek: 955. zvezek: 960. zvezek: 965. zvezek: 970. zvezek: 975. zvezek: 980. zvezek: 985. zvezek: 990. zvezek: 995. zvezek: 1000. zvezek: 1005. zvezek: 1010. zvezek: 1015. zvezek: 1020. zvezek: 1025. zvezek: 1030. zvezek: 1035. zvezek: 1040. zvezek: 1045. zvezek: 1050. zvezek: 1055. zvezek: 1060. zvezek: 1065. zvezek: 1070. zvezek: 1075. zvezek: 1080. zvezek: 1085. zvezek: 1090. zvezek: 1095. zvezek: 1100. zvezek: 1105. zvezek: 1110. zvezek: 1115. zvezek: 1120. zvezek: 1125. zvezek: 1130. zvezek: 1135. zvezek: 1140. zvezek: 1145. zvezek: 1150. zvezek: 1155. zvezek: 1160. zvezek: 1165. zvezek: 1170. zvezek: 1175. zvezek: 1180. zvezek: 1185. zvezek: 1190. zvezek: 1195. zvezek: 1200. zvezek: 1205. zvezek: 1210. zvezek: 1215. zvezek: 1220. zvezek: 1225. zvezek: 1230. zvezek: 1235. zvezek: 1240. zvezek: 1245. zvezek: 1250. zvezek: 1255. zvezek: 1260. zvezek: 1265. zvezek: 1270. zvezek: 1275. zvezek: 1280. zvezek: 1285. zvezek: 1290. zvezek: 1295. zvezek: 1300. zvezek: 1305. zvezek: 1310. zvezek: 1315. zvezek: 1320. zvezek: 1325. zvezek: 1330. zvezek: 1335. zvezek: 1340. zvezek: 1345. zvezek: 1350. zvezek: 1355. zvezek: 1360. zvezek: 1365. zvezek: 1370. zvezek: 1375. zvezek: 1380. zvezek: 1385. zvezek: 1390. zvezek: 1395. zvezek: 1400. zvezek: 1405. zvezek: 1410. zvezek: 1415. zvezek: 1420. zvezek: 1425. zvezek: 1430. zvezek: 1435. zvezek: 1440. zvezek: 1445. zvezek: 1450. zvezek: 1455. zvezek: 1460. zvezek: 1465. zvezek: 1470. zvezek: 1475. zvezek: 1480. zvezek: 1485. zvezek: 1490. zvezek: 1495. zvezek: 1500. zvezek: 1505. zvezek: 1510. zvezek: 1515. zvezek: 1520. zvezek: 1525. zvezek: 1530. zvezek: 1535. zvezek: 1540. zvezek: 1545. zvezek: 1550. zvezek: 1555. zvezek: 1560. zvezek: 1565. zvezek: 1570. zvezek: 1575. zvezek: 1580. zvezek: 1585. zvezek: 1590. zvezek: 1595. zvezek: 1600. zvezek: 1605. zvezek: 1610. zvezek: 1615. zvezek: 1620. zvezek: 1625. zvezek: 1630. zvezek: 1635. zvezek: 1640. zvezek: 1645. zvezek: 1650. zvezek: 1655. zvezek: 1660. zvezek: 1665. zvezek: 1670. zvezek: 1675. zvezek: 1680. zvezek: 1685. zvezek: 1690. zvezek: 1695. zvezek: 1700. zvezek: 1705. zvezek: 1710. zvezek: 1715. zvezek: 1720. zvezek: 1725. zvezek: 1730. zvezek: 1735. zvezek: 1740. zvezek: 1745. zvezek: 1750. zvezek: 1755. zvezek: 1760. zvezek: 1765. zvezek: 1770. zvezek: 1775. zvezek: 1780. zvezek: 1785. zvezek: 1790. zvezek: 1795. zvezek: 1800. zvezek: 1805. zvezek: 1810. zvezek: 1815. zvezek: 1820. zvezek: 1825. zvezek: 1830. zvezek: 1835. zvezek: 1840. zvezek: 1845. zvezek: 1850. zvezek: 1855. zvezek: 1860. zvezek: 1865. zvezek: 1870. zvezek: 1875. zvezek: 1880. zvezek: 1885. zvezek: 1890. zvezek: 1895. zvezek: 1900. zvezek: 1905. zvezek: 1910. zvezek: 1915. zvezek: 1920. zvezek: 1925. zvezek: 1930. zvezek: 1935. zvezek: 1940. zvezek: 1945. zvezek: 1950. zvezek: 1955. zvezek: 1960. zvezek: 1965. zvezek: 1970. zvezek: 1975. zvezek: 1980. zvezek: 1985. zvezek: 1990. zvezek: 1995. zvezek: 2000. zvezek: 2005. zvezek: 2010. zvezek: 2015. zvezek: 2020. zvezek: 2025. zvezek: 2030. zvezek: 2035. zvezek: 2040. zvezek: 2045. zvezek: 2050. zvezek: 2055. zvezek: 2060. zvezek: 2065. zvezek: 2070. zvezek: 2075. zvezek: 2080. zvezek: 2085. zvezek: 2090. zvezek: 2095. zvezek: 2100. zvezek: 2105. zvezek: 2110. zvezek: 2115. zvezek: 2120. zvezek: 2125. zvezek: 2130. zvezek: 2135. zvezek: 2140. zvezek: 2145. zvezek: 2150. zvezek: 2155. zvezek: 2160. zvezek: 2165. zvezek: 2170. zvezek: 2175. zvezek: 2180. zvezek: 2185. zvezek: 2190. zvezek: 2195. zvezek: 2200. zvezek: 2205. zvezek: 2210. zvezek: 2215. zvezek: 2220. zvezek: 2225. zvezek: 2230. zvezek: 2235. zvezek: 2240. zvezek: 2245. zvezek: 2250. zvezek: 2255. zvezek: 2260. zvezek: 2265. zvezek: 2270. zvezek: 2275. zvezek: 2280. zvezek: 2285. zvezek: 2290. zvezek: 2295. zvezek: 2300. zvezek: 2305. zvezek: 2310. zvezek: 2315. zvezek: 2320. zvezek: 2325. zvezek: 2330. zvezek: 2335. zvezek: 2340. zvezek: 2345. zvezek: 2350. zvezek: 2355. zvezek: 2360. zvezek: 2365. zvezek: 2370. zvezek: 2375. zvezek: 2380. zvezek: 2385. zvezek: 2390. zvezek: 2395. zvezek: 2400. zvezek: 2405. zvezek: 2410. zvezek: 2415. zvezek: 2420. zvezek: 2425. zvezek: 2430. zvezek: 2435. zvezek: 2440. zvezek: 2445. zvezek: 2450. zvezek: 2455. zvezek: 2460. zvezek: 2465. zvezek: 2470. zvezek: 2475. zvezek: 2480. zvezek: 2485. zvezek: 2490. zvezek: 2495. zvezek: 2500. zvezek: 2505. zvezek: 2510. zvezek: 2515. zvezek: 2520. zvezek: 2525. zvezek: 2530. zvezek: 2535. zvezek: 2540. zvezek: 2545. zvezek: 2550. zvezek: 2555. zvezek: 2560. zvezek: 2565. zvezek: 2570. zvezek: 2575. zvezek: 2580. zvezek: 2585. zvezek: 2590. zvezek: 2595. zvezek: 2600. zvezek: 2605. zvezek: 2610. zvezek: 2615. zvezek: 2620. zvezek: 2625. zvezek: 2630. zvezek: 2635. zvezek: 2640. zvezek: 2645. zvezek: 2650. zvezek: 2655. zvezek: 2660. zvezek: 2665. zvezek: 2670. zvezek: 2675. zvezek: 2680. zvezek: 2685. zvezek: 2690. zvezek: 2695. zvezek: 2700. zvezek: 2705. zvezek: 2710. zvezek: 2715. zvezek: 2720. zvezek: 2725. zvezek: 2730. zvezek: 2735. zvezek: 2740. zvezek: 2745. zvezek: 2750. zvezek: 2755. zvezek: 2760. zvezek: 2765. zvezek: 2770. zvezek: 2775. zvezek: 2780. zvezek: 2785. zvezek: 2790. zvezek: 2795. zvezek: 2800. zvezek: 2805. zvezek: 2810. zvezek: 2815. zvezek: 2820. zvezek: 2825. zvezek: 2830. zvezek: 2835. zvezek: 2840. zvezek: 2845. zvezek: 2850. zvezek: 2855. zvezek: 2860. zvezek: 2865. zvezek: 2870. zvezek: 2875. zvezek: 2880. zvezek: 2885. zvezek: 2890. zvezek: 2895. zvezek: 2900. zvezek: 2905. zvezek: 2910. zvezek: 2915. zvezek: 2920. zvezek: 2925. zvezek: 2930. zvezek: 2935. zvezek: 2940. zvezek: 2945. zvezek: 2950. zvezek: 2955. zvezek: 2960. zvezek: 2965. zvezek: 2970. zvezek: 2975. zvezek: 2980. zvezek: 2985. zvezek: 2990. zvezek: 2995. zvezek: 3000. zvezek: 3005. zvezek: 3010. zvezek: 3015. zvezek: 3020. zvezek: 3025. zvezek: 3030. zvezek: 3035. zvezek: 3040. zvezek: 3045. zvezek: 3050. zvezek: 3055. zvezek: 3060. zvezek: 3065. zvezek: 3070. zvezek: 3075. zvezek: 3080. zvezek: 3085. zvezek: 3090. zvezek: 3095. zvezek: 3100. zvezek: 3105. zvezek: 3110. zvezek: 3115. zvezek: 3120. zvezek: 3125. zvezek: 3130. zvezek: 3135. zvezek: 3140. zvezek: 3145. zvezek: 3150. zvezek: 3155. zvezek: 3160. zvezek: 3165. zvezek: 3170. zvezek: 3175. zvezek: 3180. zvezek: 3185. zvezek: 3190. zvezek: 3195. zvezek: 3200. zvezek: 3205. zvezek: 3210. zvezek: 3215. zvezek: 3220. zvezek: 3225. zvezek: 3230. zvezek: 3235. zvezek: 3240. zvezek: 3245. zvezek: 3250. zvezek: 3255. zvezek: 3260. zvezek: 3265. zvezek: 3270. zvezek: 3275. zvezek: 3280. zvezek: 3285. zvezek: 3290. zvezek: 3295. zvezek: 3300. zvezek: 3305. zvezek: 3310. zvezek: 3315. zvezek: 3320. zvezek: 3325. zvezek: 3330. zvezek: 3335. zvezek: 3340. zvezek: 3345. zvezek: 3350. zvezek: 3355. zvezek: 3360. zvezek: 3365. zvezek: 3370. zvezek: 3375. zvezek: 3380. zvezek: 3385. zvezek: 3390. zvezek: 3395. zvezek: 3400. zvezek: 3405. zvezek: 3410. zvezek: 3415. zvezek: 3420. zvezek: 3425. zvezek: 3430. zvezek: 3435. zvezek: 3440. zvezek: 3445. zvezek: 3450. zvezek: 3455. zvezek: 3460. zvezek: 3465. zvezek: 3470. zvezek: 3475. zvezek: 3480. zvezek: 3485. zvezek: 3490. zvezek: 3495. zvezek: 3500. zvezek: 3505. zvezek: 3510. zvezek: 3515. zvezek: 3520. zvezek: 3525. zvezek: 3530. zvezek: 3535. zvezek: 3540. zvezek: 3545. zvezek: 3550. zvezek: 3555. zvezek: 3560. zvezek: 3565. zvezek: 35